

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
—ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837—

Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών

Τμήμα Κοινωνιολογίας

Οδηγός Σπουδών 2021-2022

Αθήνα 2021

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	5
1. ΔΙΟΙΚΗΣΗ	6
1.1. Μέλη Προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος Κοινωνιολογίας	6
1.2. Γραμματεία Προπτυχιακών Σπουδών	6
1.3. Διδάσκοντες Τμήματος Ακαδημαϊκού Έτους 2021-2022	6
2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	8
2.1. Σύντομο Ιστορικό	8
2.2. Αντικείμενο του Τμήματος Κοινωνιολογίας	8
2.3. Μαθησιακά Αποτελέσματα	9
2.4. Επιδιωκόμενα επαγγελματικά προσόντα	9
2.5. Δομή & Λειτουργία του Τμήματος Κοινωνιολογίας	11
3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	13
3.1. Εισαγωγή	13
3.2. Ταυτοπροσωπία – Ταυτοποίηση στοιχείων	13
3.3. Εισαγωγή με κατατακτήριες εξετάσεις	13
3.4. Εισαγωγή με μεταγραφή εισαγωγή υποψηφίων με το 10% και ειδικές προϋποθέσεις εισαγωγής	14
4. ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	15
4.1. Οργάνωση Σπουδών	15
4.2. Τρόποι Φοίτησης	15
4.3. Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)	15
4.4. Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών	16
4.5. Μαθήματα	16
Κατηγορίες Μαθημάτων	16
Διάρθρωση Σπουδών	17
4.6. Κατάλογος μαθημάτων	17
Κατάλογος Υποχρεωτικών μαθημάτων (ΥΠ)	17
Κατάλογος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων (ΚΥΠ)	18
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	20
Κατάλογος μαθημάτων που αφορούν στην απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων	20
5. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	21
5.1. Κατάλογος προσφερόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο	21
5.2. Εξετάσεις	22
5.3. Αξιολόγηση Μαθημάτων και Διδακτικού Έργου από Φοιτητές	23
5.4. Πτυχιακή Εργασία (ΠΤΧ)	23
5.5. Αξιολόγηση των φοιτητών – Βαθμολογία και Βαθμολογική Κλίμακα	24
5.6. Πρακτική Άσκηση	25
5.7. Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια	25
5.8. Απόκτηση και Βαθμός Τίτλου Σπουδών	26
5.9. Παράρτημα Διπλώματος	27

5.10. Συγγράμματα	27
5.11. Ξένες Γλώσσες	27
6. ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	28
6.1. Υποτροφίες.....	28
6.2. Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15)	28
6.3. Ταμείο Αρωγής Φοιτητών	28
6.4. Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ)	28
6.5. Άθληση	29
7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS	30
7.1. Πρόγραμμα Erasmus/Studies	30
7.2. Πρόγραμμα Erasmus/Placement	30
7.3. Πρόγραμμα Erasmus/Civis	31
8. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΧΟΛΗΣ ΟΠΕ/ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ.....	32
9. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΚΚΕ).....	33
10. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	34
Κεντρικά ζητήματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας Ι (431001)	34
Εισαγωγή στις Κοινωνικές Επιστήμες και στις Επιστήμες του Ανθρώπου (431002)	35
Αρχές Πολιτικής Οικονομίας (431003)	35
Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη (431004)	35
Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ευρώπης (18 ^{ος} -21 ^{ος} αιώνας) (431005)	36
Κεντρικά ζητήματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας ΙΙ (431006)	36
Εισαγωγή στην Πολιτική και Κοινωνική Φιλοσοφία (431007).....	37
Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποσοτικής Έρευνας Ι (431008)	37
Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα (431009).....	38
Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ελλάδας (18ος - 21ος αιώνας) (431010)	38
Ιστορία των Κοινωνιολογικών Θεωριών Ι (431011)	39
Οικονομική Κοινωνιολογία (431012)	39
Πολιτική Κοινωνιολογία (431013).....	39
Ιστορία των Κοινωνιολογικών Θεωριών ΙΙ (431014).....	40
Κοινωνιολογία του Πολιτισμού (431015).....	40
Θεωρίες για το φύλο και τις έμφυλες διακρίσεις (431016)	41
Επιστημολογικά και Φιλοσοφικά θεμέλια της Κοινωνιολογίας Ι (431017).....	41
Θεωρίες για την Κοινωνική Αναπαραγωγή (431018).....	42
Κοινωνική Ψυχολογία (431019)	42
Επιστημολογικά και Φιλοσοφικά θεμέλια της Κοινωνιολογίας ΙΙ (431020)	42
Επιστήμη, Τεχνολογία, Κοινωνία (431021)	43
Κοινωνιολογία Δικαίου:θεωρητικές υποθέσεις ερευνητικές τεχνικές (431022)	43
Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποσοτικής Έρευνας ΙΙ (431023)	44
Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποιοτικής Έρευνας (431024)	46
Οικονομική Ανάπτυξη και Διαστρωμάτωση (431025).....	47
Κοινωνιολογία της Παγκοσμιοποίησης (431026)	47
Κοινωνιολογία της Εργασίας (431027).....	48
Ψηφιακή Εργασία (431028)	49
Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης και Μεταποικιακές Θεωρίες (431029).....	49
Κοινωνία της Γνώσης και της Πληροφορίας (431030)	50
Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου (431031)	50
Κοινωνιολογία του διαδικτύου (431032)	51
Κοινωνικές Θεωρίες της Επιστημονικής Γνώσης (431033)	51

Κοινωνία της Διακινδύνευσης και Περιβάλλον (431034)	52
Πολιτική και Κοινωνική Εκπροσώπηση (431035)	52
Κοινωνικά κινήματα (431036)	53
Κράτος και κοινωνία (431037)	53
Πολιτική Επικοινωνία (431038)	54
Θεωρίες Δημοκρατίας (431039)	54
Κριτική Κοινωνική Θεωρία για το Δίκαιο, τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα (431040)	54
Ανισότητες και Δίκαιο (431041)	55
Κοινωνιολογία της Παρέκκλισης και Τεχνολογίες Επιτήρησης (431042)	55
Βιοϊατρική, Βιοηθική και Βιοεξουσία (431043)	56
Θεωρία της ιδεολογίας (431044)	56
Κοινωνία, ΜΜΕ και κοινή γνώμη (431045)	57
Αισθητική θεωρία και Κοινωνιολογία της Τέχνης (431046)	57
Κοινωνιολογία της Θρησκείας (431047)	58
Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (431048)	58
Κοινωνιολογία της Οικογένειας (431049)	59
Κοινωνιολογία της Υγείας (431050)	59
Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου και του Τουρισμού (431051)	60
Κοινωνικές Πολιτικές για την Ισότητα (431052)	60
Έμφυλη βία (431053)	62
Κοινωνιολογία του Σώματος (431054)	62
Σεξουαλικότητα και εξουσία (431055)	63
11. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ	64
12. ΛΟΙΠΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	81
12.1. Ακαδημαϊκή Ταυτότητα και ΠΑΣΟ	81
12.2. Πλατφόρμα "My-studies"	81
12.3. Λογαριασμός πρόσβασης (Username και Password) στις δικτυακές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου	81
12.4. «η-Τάξη»: Πλατφόρμα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης	81
12.5. «Εύδοξος»: Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων	81
12.6. Ιδρυματικό Αποθετήριο ΕΚΠΑ «Πέργαμος»	82
12.7. Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΦΜΕΑ)	82
12.8. Συνήγορος του Φοιτητή	83
12.9. Βιβλιοθήκες άλλων φορέων	83

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας του ΕΚΠΑ ιδρύθηκε πρόσφατα με το άρθρο 15 του ν.4589/2019. Ωστόσο αποτελεί συνέχεια της μακρόχρονης παράδοσης της κοινωνιολογικής επιστήμης που εισήχθη στην Ελλάδα και στο ΕΚΠΑ από το 1929. Ξεκίνησε από την νυν Νομική Σχολή του, συνέχισε κυρίως στην Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών και πλέον εκπροσωπείται σε όλες τις σχολές ανθρωπιστικών επιστημών που διαθέτει. Η ίδρυση του Τμήματος Κοινωνιολογίας την δεδομένη χρονική στιγμή σηματοδοτεί την δυναμική αναπτυξιακή πορεία του ΕΚΠΑ και στις κοινωνικές επιστήμες με στόχο να συνδυάσει την θεωρητική πρωτοπορία με την έρευνα. Ο απώτερος στόχος είναι να βελτιώσει την κοινωνική προσφορά του.

Ο παρών Οδηγός Σπουδών περιέχει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές των σπουδών στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, τις προϋποθέσεις για την απόκτηση πτυχίου, το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, τους διδάσκοντες, το περιεχόμενο των μαθημάτων καθώς και τις παρεχόμενες υπηρεσίες στους φοιτητές.

Ευχαριστούμε τα μέλη της Γραμματείας, τους διδάσκοντες και το επιστημονικό προσωπικό του για την σύνταξη του παρόντος και καλωσορίζουμε εκ μέρους τους τους εισαχθέντες φοιτητές στο Τμήμα μας. Προσβλέπουμε στην συνεργασία όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας μας για να υπερβούμε τις αναμενόμενες δυσκολίες ενός νέου εγχειρήματος στον καιρό της πανδημίας!

Με ευχές για μια γόνιμη και δημιουργική χρονιά

Αν. Καθηγήτρια Ελένη Ρεθυμιωτάκη
Πρόεδρος της Προσωρινής Συνέλευσης του Τμήματος

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

➤ **ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΈΤΟΥΣ 2021- 2022**

- **Χειμερινό Εξάμηνο**
Περίοδος διδασκαλίας: 04-10-2021 έως 14-01-2022
Περίοδος εξετάσεων: 24-01-2022 έως 18-02-2022
- **Εαρινό Εξάμηνο**
Περίοδος διδασκαλίας: 22-02-2022 έως 06-06-2022
Περίοδος εξετάσεων: 20-06-2022 έως 15-07-2022
- **Εξεταστική περίοδος Σεπτεμβρίου:** 01-09-2022 έως και 30-09-2022
- **Επίσημες αργίες**

Εθνική εορτή:	28 Οκτωβρίου 2021
Πολυτεχνείο:	17 Νοεμβρίου 2021
Διακοπές Χριστουγέννων- Νέου έτους:	από 24 Δεκεμβρίου 2021 έως & 6 Ιανουαρίου 2022
Επέτειος Εξέγερσης Φοιτητών ΕΚΠΑ:	21 Φεβρουαρίου 2022
Καθαρά Δευτέρα:	7 Μαρτίου 2022
Εθνική εορτή:	25 Μαρτίου 2022
Διακοπές Πάσχα:	από Μ. Δευτέρα 18-04-2022 έως 02-05-2022
Πρωτομαγιά:	1 ^η Μαΐου 2022
Αγίου Πνεύματος:	13 Ιουνίου 2022

- **Φοιτητικές εκλογές:** Διακοπή των μαθημάτων την ημέρα των φοιτητικών εκλογών και την επομένη

➤ **ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**

Οι αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος Κοινωνιολογίας στεγάζονται :

α) στο Κτήριο του Μεγάλου Θεωρητικών Επιστημών (ΜΘΕ), είσοδος Σόλωνος 57 και

β) στη Νέα Πτέρυγα Κτήριο Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών (ΜΘΕ), είσοδος από πεζόδρομο Μασσαλίας

➤ **ΥΠΟΔΟΧΗ & ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ**

Ημέρες και ώρες θυρίδας:	Δευτέρα, Τετάρτη & Παρασκευή 11.00-13.00
Διεύθυνση:	Σόλωνος 57, ημιόροφος, Τ.Κ. 106 79
Email:	secr@soc.uoa.gr
Ιστοσελίδα:	http://www.soc.uoa.gr

Επιμέλεια Οδηγού Σπουδών:

Ιωάννα Καμινάρη, Προϊσταμένη Γραμματείας Τμήματος Κοινωνιολογίας
Χαίδω Μπάρκουλα, ΕΔΙΠ – Τμήμα Κοινωνιολογίας | Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ

1. ΔΙΟΙΚΗΣΗ

1.1. Μέλη Προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος Κοινωνιολογίας

Ελένη Ρεθυμιωτάκη (αν. καθηγήτρια Πρόεδρος):	210-368 8602
Εμμανουήλ Πατηνιώτης (καθηγητής Αναπλ. Πρόεδρος):	210-368 8602
Κύρκος Δοξιάδης (καθηγητής Τμήμα ΠΕΔΔ):	210-368 8939
Δημήτριος Καρύδας (αν. καθηγητής):	
Βασιλική Λαλιώτη (επ. καθηγήτρια Τμήμα Μουσικών Σπουδών):	210-727 7581
Δήμητρα Μακρυνιώτη (καθηγήτρια ΤΕΑΠΗ):	210-368 8522
Δημήτριος Παρσάνογλου (αν. καθηγητής)	
Νικόλαος Πατσιαντάρας (καθηγητής ΣΕΦΑΑ):	210 727 6174
Εκπρόσωπος Μελών ΕΔΙΠ: Μπάρκουλα Χάιδω	210 368 9523

1.2. Γραμματεία Προπτυχιακών Σπουδών

Προϊσταμένη Γραμματείας Τμήματος	
Ιωάννα Καμινάρη	210-368 8739
Εξυπηρέτηση κοινού/φοιτητών	
Χριστίνα Νιγιάννη	210-368 8746
Μαριάννα Πετροπούλου	

1.3. Διδάσκοντες Τμήματος Ακαδημαϊκού Έτους 2021-2022

Διδάσκοντες	Στοιχεία επικοινωνίας
Νικόλαος Δεμερτζής (Καθηγητής Τμήματος ΕΜΜΕ)	ndermrt@media.uoa.gr
Σωκράτης Κονιόρδος (Καθηγητής Τμήματος ΠΕΔΣ – Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου)	Koniords@soc.uoa.gr
Εμμανουήλ Πατηνιώτης (Καθηγητής)	mpatin@soc.uoa.gr
Γεώργιος Πλειός (Καθηγητής Τμήματος ΕΜΜΕ)	gplios@media.uoa.gr
Μιχαήλ Σπουρδαλάκης (Ομότιμος Καθηγητής)	mspour@pspa.uoa.gr
Εμμανουήλ Σπυριδάκης (Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής – Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου)	maspy@soc.uoa.gr
Δημήτριος Καρύδας (Αν. Καθηγητής)	dkarydas@soc.uoa.gr
Γεώργιος Λιάγκουρας (Αν. Καθηγητής Τμήματος Οικονομίας και Διοίκησης – Πανεπιστήμιο Αιγαίου)	gliagouras@soc.uoa.gr
Δημήτριος Παρσάνογλου (Αν. Καθηγητής)	dimparsa@soc.uoa.gr
Αγγελική Γαζή (Επ. Καθηγήτρια Τμήματος Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού – Πάντειο Πανεπιστήμιο)	
Γεώργιος Θεοδωρίδης (Λέκτορας Τμήματος ΠΕΔΔ)	gtheodoridis@pspa.uoa.gr
Εμμανουήλ Κουντούρης (Λέκτορας ΤΟΕ)	manocudu@econ.uoa.gr
Χάιδω Μπάρκουλα (ΕΔΙΠ)	cbarkou@pspa.uoa.gr
Γεωργία Παπαδοπούλου (ΕΔΙΠ Τμήματος ΠΕΔΔ)	gepapa@pspa.uoa.gr

Αικατερίνη Ηλιού (Επιστημονική Συνεργάτης ΕΚΚΕ)	kiliou@soc.uoa.gr
Λάουρα Μαράτου-Αλιπραντή (Ειδική Συνεργάτης ΕΚΚΕ)	lalipranti@psych.uoa.gr
Νικόλαος Σουλιώτης (Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΚΚΕ)	nsouliotis@soc.uoa.gr
Χαράλαμπος Τσέκερης (Ερευνητής ΕΚΚΕ)	tsekeris@gmail.com
Ευάγγελος Λιότζης (Ακαδημαϊκός Υπότροφος ΕΚΠΑ)	evliotzis@media.uoa.gr
Μιχαήλ Νικολακάκης (Ακαδημαϊκός Υπότροφος ΕΚΠΑ)	mnikolakakis@soc.uoa.gr
Γεώργιος Παπαφράγκου (Ακαδημαϊκός Υπότροφος ΕΚΠΑ)	geopapaf@soc.uoa.gr
Διονύσιος Τζαρέλλας (Ακαδημαϊκός Υπότροφος ΕΚΠΑ)	dtzarellas@soc.uoa.gr
Ιωάννης Φλυτζάνης (Ακαδημαϊκός Υπότροφος ΕΚΠΑ)	johnf@law.uoa.gr
Βλάσσιος Μισσός (Ερευνητής, Μεταδιδάκτορας ΕΚΠΑ)	bmissos@econ.uoa.gr

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

2.1. Σύντομο Ιστορικό

Η ίδρυση Τμήματος Κοινωνιολογίας ΕΚΠΑ ήταν αίτημα της ακαδημαϊκής του κοινότητας εδώ και δεκαετίες. Στηρίζονταν πάντα στην ιδέα της αξιοποίησης μιας μακράς παράδοσης που ξεκινούσε από την καλλιέργεια των κοινωνικών επιστημών πρώτα στη Νομική Σχολή και αργότερα κυρίως στα Τμήματα Οικονομικών και Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, στα Παιδαγωγικά Τμήματα, ακόμη και στη Σχολή Επιστημών Υγείας, στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης και στην Φιλοσοφική και στην Θεολογική Σχολή.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του ΕΚΠΑ ιδρύθηκε το 2019 (ΦΕΚ 13^Α/29-01-2019). Λειτουργήσε για πρώτη χρονιά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020. Με το δυναμικό που διαθέτει η Σχολή ΟΠΕ και εν γένει το ΕΚΠΑ υπήρξαν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για άμεση ανταπόκριση στις δύσκολες προσκλήσεις της εκκίνησης της λειτουργίας του νέου Τμήματος κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020. Παράλληλα, η ανάπτυξη της άμεσης συνεργασίας με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) βοήθησε στον περαιτέρω εφοδιασμό του Τμήματος με εξειδικευμένο συνεργαζόμενο διδακτικό προσωπικό. Ταυτόχρονα, το τρέχον πανεπιστημιακό έτος τις διδακτικές ανάγκες του Τμήματος ενίσχυσε ένας σημαντικός αριθμός επισκεπτών καθηγητών από άλλα ΑΕΙ της χώρας με πλούσια ερευνητική και εκπαιδευτική εμπειρία, καθώς και ακαδημαϊκοί υπότροφοι του ΕΚΠΑ.

Με ομόφωνη απόφαση της Συγκλήτου στη συνεδρίαση της 5^{ης} Μαρτίου 2019 συγκροτήθηκε η πρώτη Προσωρινή Συνέλευση του Τμήματος αποτελούμενη από τα εξής μέλη ΔΕΠ:

- Αλέξανδρος – Ανδρέας Κύρτσος, Καθηγητής Τμήματος ΠΕΔΔ ΕΚΠΑ – Πρόεδρος (έως 31-08-2019)
- Ελένη Ρεθυμιωτάκη, Αν. Καθηγήτρια Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ – Αναπλ. Πρόεδρος
- Μιχάλης Σπουρδαλάκης, Καθηγητής Τμήματος ΠΕΔΔ – Κοσμήτορας Σχολής ΟΠΕ ΕΚΠΑ
- Γεώργιος Πλειός, Καθηγητής & Πρόεδρος του Τμήματος ΕΜΜΕ ΕΚΠΑ
- Νικόλαος Δεμερτζής, Καθηγητής του Τμήματος ΕΜΜΕ ΕΚΠΑ

2.2. Αντικείμενο του Τμήματος Κοινωνιολογίας

Σκοπός του Τμήματος Κοινωνιολογίας του ΕΚΠΑ είναι η εκπαίδευση κοινωνικών επιστημόνων με υψηλή παιδεία, αλλά και επαγγελματικές προοπτικές. Η εκπαίδευση σε αυτή την κατεύθυνση προϋποθέτει την καλλιέργεια της κοινωνιολογικής παράδοσης που στηρίζεται στη σύνθεση θεωρητικής δουλειάς και εμπειρικής έρευνας. Η συνάρθρωση των φιλοσοφικών παραδόσεων με την παρατήρηση διαδικασιών που καθορίζουν την ιστορική εξέλιξη υπαρκτών κοινωνιών μέσω της χρήσης μεθόδων και τεχνικών της εμπειρικής ανάλυσης ή μέσω της μεθοδικής στάθμισης της χρήσης ιστορικών πηγών, αποτελεί την βάση της γοητείας της δουλειάς των κοινωνιολόγων. Η διπλή υπέρβαση των ελλείψεων θεωρητικής και ιστορικής παιδείας αφ' ενός, αφ' ετέρου της υπέρβασης της άγνοιας σε θέματα τόσο ποσοτικών, όσο και ποιοτικών μεθόδων ανάλυσης, αποτελεί προϋπόθεση της ανάλυσης των κοινωνικών φαινομένων. Η αποκάλυψη μη-αυτονόητων μηχανισμών κοινωνικής συγκρότησης και κοινωνικής μεταβολής αποτελεί επίσης κεντρικό στοιχείο κάθε δημοκρατικής κοινωνίας, οι πολίτες της οποίας ενδιαφέρονται για την κριτική σκέψη και την αντιμετώπιση διαδεδομένων στερεοτύπων και προκαταλήψεων. Πέρα όμως από τη συμβολή της επιστημονικής ανάλυσης των κοινωνικών φαινομένων στο δημόσιο διάλογο, η κοινωνιολογική έρευνα αποτελεί την αναγκαία προϋπόθεση της αντιμετώπισης κοινωνικών προβλημάτων μέσω του σχεδιασμού και της εφαρμογής της κοινωνικής πολιτικής. Αποτελεί όμως η κοινωνιολογία συγχρόνως

και μια αναγκαία συνιστώσα κάθε μορφής γνώσης που προϋποθέτει η οργάνωση ενεργειών που εξαρτώνται από την δημιουργική συμβολή του ανθρώπινου παράγοντα ή την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Είναι γνωστή η σημασία της κοινωνιολογικής έρευνας στο πλαίσιο διεπιστημονικών προσεγγίσεων για την ανάπτυξη υψηλών προδιαγραφών εκπαιδευτικών, αλλά και διοικητικών και επιχειρησιακών διαδικασιών. Σε αυτή την κατεύθυνση οι γνώσεις που αφορούν τη σχέση των κεντρικών θεμελίων της κοινωνιολογικής θεωρίας και της κοινωνικής έρευνας με συγγενείς κοινωνικές επιστήμες, όπως η κοινωνική ψυχολογία, η κοινωνική ανθρωπολογία, οι οικονομικές και πολιτικές επιστήμες, ή η κοινωνική και οικονομική ιστορία, είναι κρίσιμης σημασίας. Για τις επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων μεγάλη σημασία έχει επίσης η αναλυτική τους παιδεία και η άρτια γνώση των μεθόδων και τεχνικών της κοινωνικής έρευνας. Το Τμήμα αποσκοπεί στην παροχή τόσο της γενικής παιδείας, στο μέτρο του δυνατού, όσο και της επιστημονικής εξειδίκευσης, προετοιμάζοντας παράλληλα τους φοιτητές και τις φοιτήτριές του και για μεταπτυχιακές σπουδές.

2.3. Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει σκοπό την εκπαίδευση κοινωνικών επιστημόνων με υψηλή παιδεία και επαγγελματικές προοπτικές. Επιδίωξη του Τμήματος είναι η καλλιέργεια του απαραίτητου θεωρητικού και εμπειρικού υπόβαθρου, ώστε οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αποκτήσουν εποπτεία των σύγχρονων γενικών θεμελιωδών προσεγγίσεων των κοινωνικών σχέσεων, της κοινωνικής συμπεριφοράς των δρώντων υποκειμένων, όπως και κρίσιμων ειδικότερων πλευρών της Κοινωνιολογίας και των εφαρμογών της στη βάση της στέρεης γνώσης των ιστορικών αντιλήψεων που διαμόρφωσαν τη συγκεκριμένη επιστημονική πειθαρχία. Το Τμήμα Κοινωνιολογίας προσφέροντας τόσο μαθήματα γενικού προσανατολισμού και βασικών γνώσεων, όσο και μια σειρά μαθημάτων ειδικού περιεχομένου, επιδιώκει να παράσχει στους/στις φοιτητές/τριες ένα πρόγραμμα σπουδών, το οποίο θα τους εφοδιάσει στη θεωρητική και εμπειρική κατάρτιση, η οποία θα τους καταστήσει ικανούς να προσεγγίσουν και να αναλύσουν μεγάλο φάσμα κοινωνικών φαινομένων, να κατανοήσουν τις διαδικασίες μετασχηματισμού των σημερινών κοινωνιών και να διερευνούν/εφαρμόσουν τις επιστημονικές γνώσεις και δεξιότητές τους σε ακαδημαϊκά και επαγγελματικά περιβάλλοντα ποικίλων απαιτήσεων.

Ειδικότερα, το πρόγραμμα σπουδών εστιάζει σε οκτώ διαφορετικές θεματικές ενότητες, που άπτονται του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας και που συνδυάζονται αναπόσπαστα με τις άλλες κοινωνικές επιστήμες αναδεικνύοντας τον απαραίτητα διεπιστημονικό χαρακτήρα του συγκεκριμένου πεδίου. Στο πλαίσιο αυτό το Τμήμα προάγει τη θεωρητική γνώση σε συδυασμό με την εμπειρική έρευνα, ώστε με την επιτυχή ολοκλήρωση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, οι πτυχιούχοι του Τμήματος να είναι σε θέση, με βάση τις γενικές και τις εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, να απασχοληθούν σε ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών δραστηριοτήτων, τόσο ως ελεύθεροι επαγγελματίες, όσο και ως μισθωτοί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή να συνεχίσουν σε δεύτερο ή και τρίτο κύκλο σπουδών στο ευρύτερο πεδίο των κοινωνικών επιστημών.

Αναλυτικότερα, οι στόχοι σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

Απόκτηση γνώσεων

α) απόκτηση γνώσεων και συστηματική κατανόηση του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας (κοινωνιολογικές θεωρίες, κοινωνιολογική έρευνα και μέθοδοί της, πολιτική και κοινωνική φιλοσοφία, κριτική κοινωνική θεωρία), καθώς και της συμβολής της στην κατανόηση των κοινωνικών φαινομένων και των ποικίλων διαστάσεών τους τόσο από ιστορική άποψη, όσο και στη σημερινή τους μορφή, όπως και των διαδικασιών κοινωνικού μετασχηματισμού του σύγχρονου παγκοσμιοποιημένου κόσμου. (πολιτική κοινωνιολογία, οικονομική κοινωνιολογία, κοινωνιολογία της μετανάστευσης, κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, κοινωνιολογία της οικογένειας, κοινωνιολογία του πολιτισμού, κοινωνιολογία της επιστήμης και της τεχνολογίας, κοινωνιολογία της εργασίας, κοινωνιολογία της θρησκείας, κοινωνιολογία της πόλης κ.λπ.).

β) επίσης απόκτηση γνώσεων σε ειδικότερες πλευρές της επιστήμης της κοινωνιολογίας (π.χ. φύλο, έμφυλες διακρίσεις και έμφυλη βία, σεξουαλικότητα και εξουσία, ανισότητες, ψηφιακή εργασία,

κοινωνία και γνώση της πληροφορίας, ελεύθερος χρόνος, δικαιώματα, κοινωνικά κινήματα κ.λπ.), οι οποίες σήμερα καθορίζουν τη θεώρηση και τους προσανατολισμούς μεγάλου εύρους των κοινωνικών επιστημών.

γ) απόκτηση βασικών γνώσεων σε ευρύτερα πεδία των κοινωνικών επιστημών (εισαγωγή στην πολιτική επιστήμη, αρχές πολιτικής οικονομίας, ιστορία, κράτος και κοινωνία, κοινωνική ψυχολογία, δίκαιο – δημοκρατία – δικαιώματα, εθνικισμός και εθνική ταυτότητα κ.λπ.) ως του απαραίτητου υποβάθρου για την πραγμάτευση των κοινωνικών σχέσεων

Καλλιέργεια δεξιοτήτων:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας το ΠΠΣ θα μπορούν:

α) να κατανοήσουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της επιστήμης της κοινωνιολογίας (κλασσικές και σύγχρονες κοινωνιολογικές θεωρίες)

β) να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες (όπως κοινωνική δομή, ανισότητες, κοινωνικές διακρίσεις, έμφυλες σχέσεις, κοινωνικές αντιλήψεις, μετανάστευση κ.ά.) και ερευνητικές μεθόδους (ποσοτικές και ποιοτικές) της επιστήμης της κοινωνιολογίας και να τις εφαρμόσουν, μελετήσουν, εξειδικεύσουν και ενσωματώσουν στις επαγγελματικές και ευρύτερες δραστηριότητές τους,

γ) να κατανοήσουν τις συγκλίσεις και τις διαφορές ανάμεσα στα διαφορετικά επιστημονικά πεδία των κοινωνικών επιστημών και να εξοικειωθούν με την επικοινωνία μεταξύ των διαφορετικών επιστημονικών πεδίων,

δ) να κατανοήσουν τον ρόλο της κοινωνικής έρευνας και ανάλυσης και να την εφαρμόσουν εμπειρικά αξιοποιώντας τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία,

ε) απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων στις ποσοτικές και ποιοτικές κοινωνιολογικές μεθόδους έρευνας (με τη χρήση κατάλληλων και εξειδικευμένων λογισμικών προγραμμάτων) και στην εφαρμογή τους στο εργασιακό ή εκπαιδευτικό περιβάλλον,

στ) να αναπτύξουν δεξιότητες στη γραπτή και προφορική παρουσίαση επιστημονικών εργασιών, καθώς και εξοικείωση με την τεχνολογία για τη συγγραφή και παρουσίαση εργασιών και την εφαρμογή τους στην κοινωνική έρευνα.

Ανάπτυξη Ικανοτήτων:

α) βαθύτερης κοινωνιολογικής σκέψης (έλεγχος των βασικών κοινωνιολογικών θεωριών και δυνατότητα συγκριτικής μελέτης τους) και αναλυτικής προσέγγισης τους,

β) κατανόησης και ανάλυσης επί μέρους κοινωνικών φαινομένων στο πλαίσιο των σημερινών ευρύτερων μετασχηματισμών.

γ) εντοπισμού των κατάλληλων θεωρητικών ή/και εμπειρικών εργαλείων για την εξέταση επί μέρους κοινωνικών φαινομένων ανάλογα με τις επιστημονικές απαιτήσεις του περιβάλλοντος εξέτασής τους (ακαδημαϊκή έρευνα, δημόσιοι ή ιδιωτικοί επαγγελματικοί φορείς).

δ) της αντίστοιχης ευελιξίας στην επιλογή επιστημονικών μεθόδων, αλλά και της συναφούς διάνοιξης επαγγελματικών προοπτικών.

δ) αντίληψης των κοινωνικών προβλημάτων και των τρόπων αντιμετώπισής τους με επίγνωση των όρων και επιπτώσεων των διαθέσιμων επιλογών.

ε) επικοινωνίας, διαλόγου και συνεργασίας τόσο σε ακαδημαϊκό επίπεδο, όσο και με θεσμικούς ή επαγγελματικούς φορείς, αλλά και φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

2.4. Επιδιωκόμενα επαγγελματικά προσόντα

Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του ΕΚΠΑ οι φοιτητές/τριες εκπαιδεύονται στο να αποκτούν επιστημονικά δομημένες απόψεις για τον κοινωνικό κόσμο. Διδάσκονται στο να εντοπίζουν προβλήματα που υπάρχουν στον κόσμο γύρω τους. Εφαρμόζουν δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων σε αυτά τα κοινωνικά διλήμματα και ασκούν τις δημιουργικές τους ικανότητες για να βρουν λύσεις. Αποκτούν γενική αντίληψη για την κοινωνία, τους δημόσιους φορείς και την αγορά, γεγονός που τους ανοίγει επαγγελματικούς ορίζοντες σε διάφορους κλάδους με αντικείμενο που σχετίζεται άμεσα ή/και έμμεσα με αυτό που σπουδάζουν. Ειδικότερα οι κοινωνιολογικές σπουδές στο ΕΚΠΑ παρέχουν στους αποφοίτους τους τα κατάλληλα εφόδια (θεωρητικά και εμπειρικά) ώστε με επιστημονική επάρκεια να συλλαμβάνουν τις σημερινές κοινωνικές παθογένειες. Καλλιεργούν την κριτική σκέψη και την κριτική ικανότητα και εξειδικεύουν τους φοιτητές ερευνητικά ώστε να είναι ανταγωνιστικοί σε ακαδημαϊκό και εργασιακό περιβάλλον. Τους καταστούν ικανούς να καταρτίζουν ερευνητικές προτάσεις, που όχι

μόνο περιγράφουν τις πολλαπλές διαστάσεις των σύγχρονων ζητημάτων και δυσχερειών, αλλά και επεξεργάζονται τις λύσεις τους. Παρέχουν τις κατάλληλες και εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες, σε μία σειρά από πεδία της κοινωνίας και της οικονομίας. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Κοινωνιολογίας μπορούν, με βάση τις γενικές και τις εξειδικευμένες γνώσεις που θα αποκτήσουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να συμβάλουν στην εθνική και περιφερειακή ανάπτυξη προωθώντας την κοινωνική συνοχή μέσα από την απάλειψη των διακρίσεων, την εξέταση της ορθής λειτουργίας των υφιστάμενων κοινωνικών δομών- οργανώσεων, δικτύων και τη διαχείριση των ανθρωπίνων και υλικών πόρων.

Το πρόγραμμα έχει διαμορφωθεί έτσι ώστε οι απόφοιτοι του να μπορούν να αποκτούν όχι μόνον όλα τα σχετικά επαγγελματικά δικαιώματα αλλά και την απαραίτητη ευελιξία που απαιτεί η αγορά εργασίας των σύγχρονων κοινωνιών.

Μπορούν να εργαστούν σε πλήθος φορέων ως καθηγητές, ερευνητές, σύμβουλοι/επιστημονικοί υπεύθυνοι ή συντονιστές σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, σε φορείς που επεξεργάζονται και εφαρμόζουν δημόσιες πολιτικές και σε ιδιωτικές εταιρείες π.χ. διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, πολιτιστικών έργων, επικοινωνίας κ.λπ.

Επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων του Τμήματός μας (ενδεικτικά):

- Ερευνητική και διοικητική συμμετοχή σε εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς αντιμετώπισης σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων λ.χ. κοινωνικός αποκλεισμός, περιφερειακές ανισότητες, προσφυγικό και μεταναστευτικό, κοινωνική συνοχή, κοινωνικό φύλο.
- Ερευνητικά ιδρύματα κοινωνικών και ανθρωπιστικών σπουδών.
- Απασχόληση στη Μέση Εκπαίδευση, κατάρτιση ενηλίκων σε ΙΕΚ και αλλού.
- Οργάνωση, διοίκηση και εφαρμογή πολιτικών κοινωνικού κράτους.
- Συμμετοχή στους διαγωνισμούς της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.).
- Συμμετοχή σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που αφορούν την οργάνωση της απασχόλησης και γενικά διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού ως επιστημονικός συνεργάτης και σύμβουλος (ΟΑΕΔ, ΟΤΑ κ.ά).
- Συμμετοχή σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα.
- Διαχείριση και οργάνωση ερευνών.
- Συμμετοχή στο Διπλωματικό Σώμα.
- Συμμετοχή στη διοίκηση του ευρέως δημόσιου τομέα.
- Άσκηση Διαμεσολάβησης.

2.5. Δομή & Λειτουργία του Τμήματος Κοινωνιολογίας

Το ανώτατο όργανο διοίκησης του Τμήματος είναι η Συνέλευση, που αποτελείται από όλα τα μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), καθώς επίσης και από εκπροσώπους των άλλων κατηγοριών επιστημονικού προσωπικού και των φοιτητών.

Στη Συνέλευση προεδρεύει ο/η Πρόεδρος του Τμήματος, ο οποίος εκλέγεται κάθε δύο χρόνια.

Οι αρμοδιότητες της Συνέλευσης προβλέπονται λεπτομερώς από τη σχετική νομοθεσία. Κατά την κατάρτιση του παρόντος Κανονισμού όργανο Διοίκησης του Τμήματος είναι η Προσωρινή Συνέλευση όπως ορίζεται από τον ιδρυτικό νόμο του 2019 (ΦΕΚ, τχ. Α, 13/29-01-2019, άρθρο 15) και τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ

Η Προσωρινή Συνέλευση του Τμήματος αποτελείται από τα εξής μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ:

- Ελένη Ρεθυμιωτάκη (αν. καθηγήτρια | Πρόεδρος)
- Εμμανουήλ Πατηνιώτης (καθηγητής | Αναπλ. Πρόεδρος)
- Κύρκος Δοξιάδης (καθηγητής)
- Δημήτρης Καρύδας (αν. καθηγητής)
- Βασιλική Λαλιώτη (επ. καθηγήτρια)
- Δήμητρα Μακρυγιώτη (καθηγήτρια)

- Δημήτριος Παρσάνογλου (αν. καθηγητής)
- Νικόλαος Πατσιαντάρας (καθηγητής)
- Εκπρόσωπος κλάδου ΕΔΙΠ: Χάιδω Μπάρκουλα

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

3.1. Εισαγωγή

Η εισαγωγή στο Τμήμα Κοινωνιολογίας πραγματοποιείται μέσω του συστήματος των Πανελλαδικών εξετάσεων. Η πρόσκληση και η εγγραφή των πρωτοετών φοιτητών/τριών γίνεται ηλεκτρονικά μέσα σε προθεσμία που καθορίζεται κάθε χρόνο με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (www.minedu.gov.gr). Η εγγραφή των επιτυχόντων πραγματοποιείται ηλεκτρονικά, μέσω της εφαρμογής του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, χωρίς να απαιτείται άμεσα η μετάβαση στο Τμήμα. Η αίτηση εγγραφής, εφόσον δεν υπάρξει κάποια τροποποίηση από το Υπουργείο Παιδείας, γίνεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://eregister.it.minedu.gov.gr>, εισάγοντας τον 8ψήφιο κωδικό εξετάσεων υποψηφίου και τον ίδιο κωδικό πρόσβασης (password) που χρησιμοποιούν οι υποψήφιοι για την εισαγωγή τους στην ηλεκτρονική εφαρμογή του Μηχανογραφικού Δελτίου.

3.2. Ταυτοπροσωπία – Ταυτοποίηση στοιχείων

Οι φοιτητές/τριες προσέρχονται στη Γραμματεία του Τμήματος σε ημερομηνίες που ορίζονται με σχετική ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του Τμήματος, προκειμένου να καταθέσουν τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Εκτυπωμένη αίτηση εγγραφής από την ηλεκτρονική εφαρμογή του Υπουργείου.
- Τίτλος απόλυσης ή πτυχίου ή αποδεικτικό του σχολείου του οποίου αποφοίτησε ή νομίμως επικυρωμένο ή ακριβές αντίγραφο του τίτλου.
- Φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου
- Μία (1) πρόσφατη φωτογραφία τύπου αστυνομικής ταυτότητας.
- Πιστοποιητικό γέννησης (για τους άντρες προκειμένου να συμπληρωθούν σωστά τα στοιχεία τους και να εκδοθεί πιστοποιητικό για στρατολογική χρήση).
- Υπεύθυνη Δήλωση ότι δεν είναι εγγεγραμμένοι σε άλλη Σχολή ή Τμήμα (Α.Ε.Ι.- Τ.Ε.Ι.) της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Η διαδικασία της ταυτοποίησης είναι υποχρεωτική προκειμένου να ολοκληρωθεί η εγγραφή και να χορηγηθούν οι κωδικοί πρόσβασης στις υπηρεσίες του ΕΚΠΑ.

Επίσης η εγγραφή στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ΕΚΠΑ είναι υποχρεωτική. Για την απόκτηση κωδικών στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες θα πρέπει ο/η φοιτητής/τρια να επισκεφθεί τη σχετική ηλεκτρονική σελίδα: <http://my-studies.uoa.gr> καθώς και για:

- τη δήλωση μαθημάτων στα εξάμηνα,
- την εμφάνιση βαθμολογιών και του προγράμματος σπουδών.

3.3. Εισαγωγή με κατατακτήριες εξετάσεις

I) Η εισαγωγή στο Τμήμα Κοινωνιολογίας μπορεί να πραγματοποιηθεί μετά από κατάταξη πτυχιούχων άλλων σχολών με βάση κατατακτήριες εξετάσεις που διενεργούνται από το Τμήμα. Οι κατατακτήριες εξετάσεις διενεργούνται κατ' έτος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ΕΚΠΑ (άρθρο 11).

II) Οι υποψήφιοι των κατατακτηρίων εξετάσεων εξετάζονται με θέματα ανάπτυξης σε τρία (3) μαθήματα, που αντιστοιχούν σε μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος (περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Τμήματος)

III) Ως εξάμηνο κατάταξης των πτυχιούχων ορίζεται το 1ο εξάμηνο.

IV) Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων και δικαιολογητικών είναι: 1 έως 15 Νοεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους. Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Αίτηση του ενδιαφερόμενου (αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος)
- Πτυχίο ή πιστοποιητικό περάτωσης σπουδών. Προκειμένου για πτυχιούχους εξωτερικού συνυποβάλλεται και βεβαίωση ισοτιμίας του τίτλου σπουδών από το ΔΟΑΤΑΠ
- Φωτοτυπία Αστυνομικής Ταυτότητας ή Διαβατηρίου

V) Χρόνος εξετάσεων: Οι κατατακτήριες εξετάσεις διενεργούνται κατά το διάστημα από 1 έως 20 Δεκεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους.

VI) Το πρόγραμμα εξετάσεων ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την έναρξη εξέτασης του πρώτου μαθήματος.

VII) Εξεταζόμενα μαθήματα

A. Κεντρικά Ζητήματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας Ι.

B. Εισαγωγή στις Κοινωνικές Επιστήμες και στις Επιστήμες του Ανθρώπου.

Γ. Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ευρώπης (18ος-21ος αιώνας).

3.4. Εισαγωγή με μεταγραφή εισαγωγή υποψηφίων με το 10% και ειδικές προϋποθέσεις εισαγωγής

Όπως ορίζονται από τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις.

4. ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

4.1. Οργάνωση Σπουδών

Ο πρώτος κύκλος σπουδών στο Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει διάρκεια τέσσερα (4) ακαδημαϊκά έτη / οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει, συνολικά, τέσσερα (4) χειμερινά εξάμηνα (Α', Γ', Ε', Ζ') και τέσσερα (4) εαρινά (Β', Δ', ΣΤ', Η').

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου ημερολογιακού έτους. Η περίοδος των θερινών διακοπών του διδακτικού έργου αρχίζει από την 1η Ιουλίου και διαρκεί έως την 31η Αυγούστου κάθε ημερολογιακού έτους, εκτός από τις περιπτώσεις παράτασης της διάρκειας εξαμήνων προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας.

4.2. Τρόποι Φοίτησης

Πλήρης φοίτηση

Η διάρκεια των σπουδών σε όλα τα Τμήματα τετραετούς φοίτησης στα ελληνικά ΑΕΙ ορίζεται από το κάθε φορά ισχύον νομικό πλαίσιο.

Μερική φοίτηση

Κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης επιτρέπεται υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως ορίζονται από το ισχύον νομικό πλαίσιο.

Διακοπή Φοίτησης

Οι φοιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα να διακόψουν τις σπουδές τους με έγγραφη αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο.

4.3. Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας είναι πλήρως εναρμονισμένο με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), καθώς και με το σχετικό ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο. Οι πιστωτικές μονάδες (π.μ./ECTS) που αντιστοιχούν στο κάθε μάθημα αποτυπώνουν τον φόρτο εργασίας των φοιτητών/τριών που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των δραστηριοτήτων του συγκεκριμένου μαθήματος, όπως είναι η παρακολούθηση διαλέξεων, η συμμετοχή σε εργαστήρια ή σεμινάρια, η εκπόνηση εργασιών, η χρήση των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών για έρευνα και βιβλιογραφική ενημέρωση και, τέλος, η συμμετοχή σε κάθε είδους εξετάσεις. Σε συμφωνία με την κείμενη νομοθεσία οι π.μ. (ECTS) που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε φοιτητής/τρια του Τμήματος Κοινωνιολογίας για τη λήψη πτυχίου, καταμερίζονται ως ακολούθως:

- 6 ECTS ανά μάθημα (εφόσον ο φοιτητής/τρια προχωρήσει σε εκπόνηση πτυχιακής εργασίας αυτή λαμβάνει 12 ECTS)
- 30 ECTS ανά εξάμηνο
- 60 ECTS ανά ακαδημαϊκό έτος
- 240 ECTS για τη λήψη πτυχίου στα 4 έτη σπουδών

4.4. Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών

Με την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους η Γενική Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει καθήκοντα Ακαδημαϊκού Συμβούλου (Α.Σ.) για κάθε νεοεισερχόμενο/η φοιτητή/τρια σε διδάσκοντες του Τμήματος. Ο αριθμός των πρωτοετών φοιτητών/τριών ισοκατανέμεται αλφαριθμητικά μεταξύ των μελών του διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ, ΕΔΙΠ). Η κατανομή των φοιτητών/τριών που υπερβαίνουν τον αριθμό της ισοκατανομής πραγματοποιείται με κλήρωση. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται μετά την ολοκλήρωση εισαγωγής φοιτητών/τριών ειδικών κατηγοριών για όσους/ες φοιτητές/τριες εγγράφηκαν αργότερα στο Τμήμα.

Κάθε φοιτητής και φοιτήτρια έχει τη δυνατότητα να απευθύνεται στον προσωπικό του/της Σύμβουλο Σπουδών για ζητήματα που αφορούν το πρόγραμμα, την επιλογή των μαθημάτων και της κατεύθυνσης, την πτυχιακή εργασία, καθώς και ο,τιδήποτε σχετίζεται με την οργάνωση των σπουδών και τη λειτουργία του Τμήματος (βλ. αναλυτικότερα τον Κανονισμό λειτουργίας του θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου).

4.5. Μαθήματα

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει συγκροτήσει ένα πρόγραμμα σπουδών, το οποίο περιέχει έναν σημαντικό αριθμό μαθημάτων, τα οποία, ανάλογα με το περιεχόμενό τους διαρθρώνονται σε κατηγορίες, έτσι ώστε να υπηρετούνται δύο βασικοί στόχοι: αφενός να καλλιεργηθεί η βασική γενική γνώση της επιστήμης της Κοινωνιολογίας και αφετέρου να προσφερθούν εκείνες οι εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα και πεδία των κοινωνικών επιστημών. Επιπλέον, το πρόγραμμα σπουδών συγκροτείται και από μια σειρά μαθημάτων που εντάσσονται στη γενικότερη θεώρηση και ανάλυση των κοινωνικών φαινομένων. Πρόθεση του Τμήματος είναι να προσφέρει τα μαθήματα αλλά και τις δραστηριότητες εκείνες που θα υπηρετήσουν και έναν ακόμη βασικό στόχο των σπουδών που είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μεθοδολογία της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας.

Ειδικότερα, η διάρθρωση των μαθημάτων είναι η εξής: Στο πρώτο έτος σπουδών το Πρόγραμμα Σπουδών είναι κοινό για όλους τους φοιτητές/τριες και περιλαμβάνει αποκλειστικά υποχρεωτικά μαθήματα. Στο δεύτερο έτος σπουδών εισάγονται τα Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία εντάσσονται σε οκτώ (8) θεματικές ενότητες με βάση τη συνάφεια του αντικειμένου τους. Τα Ελεύθερης Επιλογής προσφέρονται στο τελευταίο έτος σπουδών από άλλα Τμήματα της Σχολής ΟΠΕ ή από άλλες Σχολές και Τμήματα του ΕΚΠΑ.

Κατηγορίες Μαθημάτων

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος δομείται στις εξής κατηγορίες μαθημάτων:

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Τα μαθήματα αυτά έχουν ένα γενικό-εισαγωγικό χαρακτήρα με στόχο τη μύηση στην θεμελιακή βασική γνώση στην Κοινωνιολογία και προσφέρουν ένα πολύ βασικό σώμα γνώσεων, απαραίτητο για κάθε κοινωνιολόγο, αλλά και πιο γενικά για κάθε κοινωνικό επιστήμονα. Το περιεχόμενό τους έχει σχεδιασθεί έτσι ώστε να εισάγουν στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών επιστημών γενικά και ειδικότερα της Κοινωνιολογίας. Τα υποχρεωτικά μαθήματα ανέρχονται στα 24 και η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση είναι απαραίτητη για το σύνολο των φοιτητών/τριών του Τμήματος Κοινωνιολογίας.

Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά μαθήματα

Τα κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα είναι δεκατρία (13). Τα τρία (3) τουλάχιστον μαθήματα πρέπει να προέρχονται από την ίδια θεματική ενότητα, ενώ τα υπόλοιπα μαθήματα μέχρι της συμπλήρωσης του αριθμού δεκατρία (13) θα επιλέγονται από οποιοδήποτε θεματική ενότητα επιθυμούν οι φοιτητές/τριες. Οι θεματικές ενότητες είναι οι εξής οκτώ (8): 1η: Οικονομία και Κοινωνία, 2η: Επιστήμη, Τεχνολογία και Κοινωνία, 3η: Πολιτική και Κοινωνία, 4η: Δίκαιο και Κοινωνία, 5η: Πολιτισμός, 6η: Κοινωνική Αναπαραγωγή, 7η: Φύλο, Σώμα, Σεξουαλικότητα και 8η: Κοινωνίες και Συναισθήματα.

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

Πρόκειται για μαθήματα διεπιστημονικής κατάρτισης που συμπληρώνουν τα κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος και προσφέρονται από άλλα Τμήματα της Σχολής ΟΠΕ, ή άλλα Τμήματα του ΕΚΠΑ ή έπειτα από ειδική απόφαση της Συνέλευσης από άλλα Πανεπιστήμια της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Ειδικότερα: οι φοιτητές/τριες οφείλουν να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε τρία (3) ελεύθερης επιλογής μαθήματα από τον ενιαίο κατάλογο μαθημάτων που θα προσφέρονται από άλλα Τμήματα της Σχολής ΟΠΕ ή άλλα Τμήματα του ΕΚΠΑ. Οι κατάλογοι των επιλεγόμενων μαθημάτων θα επικαιροποιούνται κατ' έτος. Όσοι/όσες φοιτητές/τριες επιθυμούν να επιλέξουν μάθημα από άλλο ΑΕΙ του εσωτερικού θα πρέπει πρώτα να βεβαιωθούν ότι υπάρχει σχετική έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Διάρθρωση Σπουδών

1^ο Εξάμηνο 5 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ)	2^ο Εξάμηνο 5 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ)
3^ο Εξάμηνο 3 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ) 2 Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά (ΚΥΠ) – Θεματικής Ενότητας (ΘΕ)	4^ο Εξάμηνο 3 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ) 2 Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά (ΚΥΠ) – Θεματικής Ενότητας (ΘΕ)
5^ο Εξάμηνο 3 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ) 2 Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά (ΚΥΠ) – Θεματικής Ενότητας (ΘΕ)	6^ο Εξάμηνο 3 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ) 2 Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά (ΚΥΠ) – Θεματικής Ενότητας (ΘΕ)
7^ο Εξάμηνο 2 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ) 2 Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά (ΚΥΠ) – Θεματικής Ενότητας (ΘΕ) 1 Ελεύθερης Επιλογής Άλλου Τμήματος (ΕΕ-ΑΤ)	
8^ο Εξάμηνο 1 Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικό (ΚΥΠ) – Θεματικής Ενότητας (ΘΕ) 1 Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικό (ΚΥΠ) – Θεματικής Ενότητας (ΘΕ) ή Σεμινάριο Προετοιμασίας Πτυχιακής Εργασίας 1 Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικό (ΚΥΠ) – Θεματικής Ενότητας (ΘΕ) ή Πτυχιακή Εργασία 2 Ελεύθερης Επιλογής άλλου Τμήματος (ΕΕ-ΑΤ)	

4.6. Κατάλογος μαθημάτων

Κατάλογος Υποχρεωτικών μαθημάτων (ΥΠ)

24 μαθήματα, κάθε υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 6 ECTS και 3ΔΜ

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος
431001	Κεντρικά ζητήματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας Ι
431002	Εισαγωγή στις Κοινωνικές Επιστήμες και στις Επιστήμες του Ανθρώπου

431003	Αρχές Πολιτικής Οικονομίας
431004	Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη
431005	Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ευρώπης (18 ^{ος} -21 ^{ος} αιώνας)
431006	Κεντρικά ζητήματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας II
431007	Εισαγωγή στην Πολιτική και Κοινωνική Φιλοσοφία
431008	Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποσοτικής Έρευνας I
431009	Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα
431010	Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ελλάδας (18 ^{ος} -21 ^{ος} αιώνας)
431011	Ιστορία των Κοινωνιολογικών Θεωριών I
431012	Οικονομική Κοινωνιολογία
431013	Πολιτική Κοινωνιολογία
431014	Ιστορία των Κοινωνιολογικών Θεωριών II
431015	Κοινωνιολογία του Πολιτισμού
431016	Θεωρίες για το Φύλο και τις Έμφυλες διακρίσεις
431017	Επιστημολογικά και Φιλοσοφικά Θεμέλια της Κοινωνιολογίας I
431018	Θεωρίες για την Κοινωνική Αναπαραγωγή
431019	Κοινωνική Ψυχολογία
431020	Επιστημολογικά και Φιλοσοφικά Θεμέλια της Κοινωνιολογίας II
431021	Επιστήμη, Τεχνολογία, Κοινωνία
431022	Κοινωνιολογία Δικαίου: θεωρητικές υποθέσεις και ερευνητικές τεχνικές
431023	Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποσοτικής Έρευνας II
431024	Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποιοτικής Έρευνας

Κατάλογος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων (ΚΥΠ)

Από τις παρακάτω οκτώ (8) Θεματικές Ενότητες, οι φοιτητές/τριες επιλέγουν δεκατρία (13) μαθήματα, από τα οποία τουλάχιστον τρία (3) εντάσσονται υποχρεωτικά σε μία Θεματική Ενότητα. Ο κατάλογος των διαθέσιμων μαθημάτων θα ενημερώνεται κάθε έτος. Κάθε κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 6 ECTS και 3ΔΜ.

1^η Θεματική ενότητα: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος
431025	Οικονομική Ανάπτυξη και Διαστρωμάτωση
431026	Κοινωνιολογία της Παγκοσμιοποίησης
431027	Κοινωνιολογία της Εργασίας
431028	Ψηφιακή Εργασία
431029	Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης και Μετααποικιακές Θεωρίες

2^η Θεματική ενότητα: ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος
431030	Κοινωνία της Γνώσης και της Πληροφορίας
431031	Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου
431032	Κοινωνιολογία του Διαδικτύου
431033	Κοινωνικές Θεωρίες της Επιστημονικής Γνώσης
431034	Κοινωνία της Διακινδύνευσης και Περιβάλλον

3^η Θεματική ενότητα: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος
---------	------------------

431035	Πολιτική & Κοινωνική Εκπροσώπηση
431036	Κοινωνικά Κινήματα
431037	Κράτος και Κοινωνία
431038	Πολιτική Επικοινωνία
431039	Θεωρίες Δημοκρατίας

4^η Θεματική ενότητα: ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος
431040	Κριτική Κοινωνική Θεωρία για το Δίκαιο, τη Δημοκρατία & τα Δικαιώματα
431041	Ανισότητες & Δίκαιο
431042	Κοινωνιολογία της Παρέκκλισης και Τεχνολογίες Επιτήρησης
431043	Βιοϊατρική, Βιοηθική και Βιοεξουσία

5^η Θεματική ενότητα: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος
431044	Θεωρία της Ιδεολογίας
431045	Κοινωνία, Μ.Μ.Ε και Κοινή Γνώμη
431046	Αισθητική Θεωρία και Κοινωνιολογία της Τέχνης
431047	Κοινωνιολογία της Θρησκείας

6^η Θεματική ενότητα: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος
431048	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
431049	Κοινωνιολογία της Οικογένειας
431050	Κοινωνιολογία της Υγείας
431051	Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου και του Τουρισμού

7^η Θεματική ενότητα: ΦΥΛΟ, ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΤΗΤΑ

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος
431052	Κοινωνικές Πολιτικές για την Ισότητα
431053	Έμφυλη Βία
431054	Κοινωνιολογία του Σώματος
431055	Σεξουαλικότητα και Εξουσία

8^η Θεματική ενότητα: ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ¹

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος
431056	Κοινωνιολογία των Συγκινήσεων
431057	Πολιτική και Συναισθήματα
431058	Εθνικισμός και Εθνικές Ταυτότητες
431059	Πολιτισμικά Τραύματα

¹ Προς το παρόν η 8^η θεματική παραμένει ανενεργή.

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)

Οι φοιτητές/τριες επιλέγουν τρία (3) μαθήματα επιλογής από κατάλογο που θα ενημερώνεται κάθε έτος και θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Επισημαίνεται ότι εάν υπάρχει διαφορά ECTS /Πιστωτικών Μονάδων, θα καλύπτεται κατόπιν συνεννόησης με τους διδάσκοντες με όποιο τρόπο ο ίδιος ο διδάσκων θεωρεί κατάλληλο (πρόσθετη εξέταση, εργασία κ.α.). Κάθε μάθημα ελεύθερης επιλογής θα ισοδυναμεί με 6 ECTS και 3ΔΜ. Παρακάτω σημειώνεται ενδεικτικός κατάλογος μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής από άλλα Τμήματα της Σχολής ΟΠΕ ή άλλα Τμήματα του ΕΚΠΑ

Μαθήματα Χειμερινού Εξαμήνου

1. Ποινική Καταστολή, Νομική Σχολή, ECTS 4
2. Σύγχρονη Πολιτική Θεωρία, Τμήμα Π.Ε.Δ.Δ., Σχολή ΟΠΕ, ECTS 6
3. Επικοινωνία και Εξουσία, Τμήμα Π.Ε.Δ.Δ., Σχολή ΟΠΕ, ECTS 6
4. Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός, Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, ECTS 4
5. Πολιτισμική και Μουσική Ανθρωπολογία Ι, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ECTS 5
6. Πολιτικές ζωής και θανάτου, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, ECTS 5

Μαθήματα Εαρινού Εξαμήνου

1. Ψυχοκοινωνιολογία των Μ.Μ.Ε., Τμήμα Ε.Μ.Μ.Ε., Σχολή ΟΠΕ, ECTS 4
2. Κοινωνιολογία της Μεταπολιτευτικής Ελλάδας, Τμήμα Π.Ε.Δ.Δ., Σχολή ΟΠΕ, ECTS 6
3. Μετανάστευση και Μειονότητες στην Ευρώπη, Τμήμα Π.Ε.Δ.Δ., Σχολή ΟΠΕ, ECTS 6
4. Λόγος και ιδεολογία, Τμήμα Π.Ε.Δ.Δ., Σχολή ΟΠΕ, ECTS 6
5. Αθλητική Κοινωνιολογία, Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, ECTS 4
6. Μουσική και το 'Ιερό', Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ECTS 5
7. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας Ι, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Τ.Ε.Α.Π.Η., ECTS 5
8. Πολιτικές ζωής και θανάτου, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Τ.Ε.Α.Π.Η., ECTS 5
9. Ρεύματα Κοινωνικής Ψυχολογίας, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Τ.Ε.Α.Π.Η., ECTS 5

Κατάλογος μαθημάτων που αφορούν στην απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων

Από τον κατάλογο των παραπάνω προσφερόμενων μαθημάτων τα επτά (7) παρακάτω μαθήματα/πτυχιακή εργασία δίνουν τη δυνατότητα τους φοιτητές/τριες να λάβουν βεβαίωση απόκτησης ψηφιακών δεξιοτήτων (σημείωση: για την απόκτηση της βεβαίωσης αρκεί η επιλογή τεσσάρων από τα επτά μαθήματα):

1. Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποσοτικής Έρευνας Ι (ΥΠ. 431008)
2. Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποσοτικής Έρευνας ΙΙ (ΥΠ. 431023)
3. Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποιοτικής Έρευνας (ΥΠ. 431024)
4. Ψηφιακή Εργασία (ΚΥΠ. 431028)
5. Κοινωνία της Γνώσης και της Πληροφορίας (ΚΥΠ. 431030)
6. Κοινωνιολογία του Διαδικτύου (ΚΥΠ. 431032)
7. Σεμινάριο Πτυχιακής Εργασίας & Πτυχιακή Εργασία

5. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

5.1. Κατάλογος προσφερόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο

Το Πρόγραμμα Σπουδών ορίζεται και, όταν χρειαστεί, τροποποιείται, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Το Πρόγραμμα ισχύει σε αυτή τη μορφή του για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που εγγράφονται από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 και μετά.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες οφείλουν να καλύψουν σε κάθε εξάμηνο πέντε μαθήματα.

1 ^ο Εξάμηνο			
Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού			
α/α	Μάθημα	ΔΜ	ECTS
1	Κεντρικά ζητήματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας Ι (ΥΠ)	3	6
2	Εισαγωγή στις Κοινωνικές Επιστήμες και στις Επιστήμες του Ανθρώπου (ΥΠ)	3	6
3	Αρχές Πολιτικής Οικονομίας (ΥΠ)	3	6
4	Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη (ΥΠ)	3	6
5	Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ευρώπης (18 ^{ος} -21 ^{ος} αι.) (ΥΠ)	3	6
2 ^ο Εξάμηνο			
Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού			
6	Κεντρικά Ζητήματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας ΙΙ (ΥΠ)	3	6
7	Εισαγωγή στην Πολιτική και Κοινωνική Φιλοσοφία (ΥΠ)	3	6
8	Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποσοτικής Έρευνας Ι (ΥΠ)	3	6
9	Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα (ΥΠ)	3	6
10	Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ελλάδας (18 ^{ος} -21 ^{ος} αι.) (ΥΠ)	3	6
3 ^ο Εξάμηνο			
Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού & Κατ' Επιλογή			
11	Ιστορία των Κοινωνιολογικών Θεωριών Ι (ΥΠ)	3	6
12	Οικονομική Κοινωνιολογία (ΥΠ)	3	6
13	Οικονομική Ανάπτυξη και Διαστρωμάτωση (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
14	Κοινωνιολογία της Εργασίας (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
15	Πολιτική Κοινωνιολογία (ΥΠ)	3	6
16	Κράτος και Κοινωνία (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
17	Θεωρία της Ιδεολογίας (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
18	Σεξουαλικότητα και Εξουσία (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
4 ^ο Εξάμηνο			
Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού & Κατ' Επιλογή			
19	Ιστορία των Κοινωνιολογικών Θεωριών ΙΙ (ΥΠ)	3	6
20	Κοινωνιολογία του Πολιτισμού (ΥΠ)	3	6
21	Αισθητική θεωρία και Κοινωνιολογία της Τέχνης (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
22	Κοινωνία, ΜΜΕ και Κοινή Γνώμη (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
23	Πολιτική και Κοινωνική Εκπροσώπηση (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
24	Θεωρίες για το φύλο και τις έμφυλες διακρίσεις (ΥΠ)	3	6
25	Έμφυλη Βία (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
26	Κοινωνικά Κινήματα (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
5 ^ο Εξάμηνο			
Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού & Κατ' Επιλογή			
27	Επιστημολογικά και Φιλοσοφικά Θεμέλια της Κοινωνιολογίας Ι (ΥΠ)	3	6
28	Θεωρίες για την κοινωνική αναπαραγωγή (ΥΠ)	3	6
29	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
30	Κοινωνιολογία της Οικογένειας (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
31	Ψηφιακή Εργασία (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
32	Κοινωνική Ψυχολογία (ΥΠ)	3	6

33	Κοινωνία της Γνώσης και της Πληροφορίας (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
34	Κριτική Κοινωνική Θεωρία για το Δίκαιο, τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
6^ο Εξάμηνο			
Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού & Κατ' Επιλογή			
35	Επιστημολογικά και Φιλοσοφικά Θεμέλια της Κοινωνιολογίας II (ΥΠ)	3	6
36	Επιστήμη, Τεχνολογία, Κοινωνία (ΥΠ)	3	6
37	Κοινωνικές Θεωρίες της Επιστημονικής Γνώσης (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
38	Κοινωνιολογία του Διαδικτύου (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
39	Κοινωνιολογία της Παγκοσμιοποίησης (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
40	Κοινωνιολογία δικαίου: θεωρητικές υποθέσεις και ερευνητικές τεχνικές (ΥΠ)	3	6
41	Ανισότητες και Δίκαιο (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
42	Κοινωνία της Διακινδύνευσης και Περιβάλλον (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
7^ο Εξάμηνο			
Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού & Κατ' Επιλογή & Ελεύθερης Επιλογής			
43	Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποσοτικής Έρευνας II (ΥΠ)	3	6
44	Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποιοτικής Έρευνας (ΥΠ)	3	6
45	Πολιτική Επικοινωνία (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
46	Κοινωνιολογία της Παρέκκλισης και Τεχνολογίες Επιτήρησης (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
47	Κοινωνιολογία της Θρησκείας (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
48	Κοινωνιολογία της Υγείας (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
49	Κοινωνιολογία του Σώματος (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
50	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από άλλα Τμήματα (ΕΕ ΑΤ)	3	6
51	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από άλλα Τμήματα (ΕΕ ΑΤ)	3	6
52	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από άλλα Τμήματα (ΕΕ ΑΤ)	3	6
8^ο Εξάμηνο			
Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά Μαθήματα, Ελεύθερης Επιλογής ή Πτυχιακή Εργασία			
53	Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης και Μεταποικιακές Θεωρίες (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
54	Θεωρίες της Δημοκρατίας (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
55	Βιοιατρική, Βιοηθική και Βιοεξουσία (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
56	Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου και του Τουρισμού (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
57	Κοινωνικές Πολιτικές για την Ισότητα (ΚΥΠ ΘΕ)	3	6
58	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από άλλα Τμήματα (ΕΕ ΑΤ)	3	6
59	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από άλλα Τμήματα (ΕΕ ΑΤ)	3	6
60	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από άλλα Τμήματα (ΕΕ ΑΤ)	3	6
61	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από άλλα Τμήματα (ΕΕ ΑΤ)	3	6
62	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από άλλα Τμήματα (ΕΕ ΑΤ)	3	6

5.2. Εξετάσεις

Οι εξετάσεις διενεργούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου (Φεβρουάριο και Ιούνιο), καθώς και το Σεπτέμβριο (επαναληπτική εξεταστική). Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή σε εξέταση μαθήματος είναι η προηγούμενη δήλωσή του. Οι δηλώσεις μαθημάτων γίνονται μόνο ηλεκτρονικά στην ηλεκτρονική σελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>, δύο φορές το χρόνο, μία για κάθε εξάμηνο σπουδών.

Για την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου δεν γίνονται δηλώσεις. Εξετάζονται όλα τα μαθήματα που δηλώθηκαν στο “my-studies” κατά το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο.

Εάν για οποιονδήποτε λόγο οι φοιτητές/τριες δεν υποβάλουν δήλωση μαθημάτων, δεν δύνανται να εξεταστούν.

Οι εξετάσεις είναι γραπτές ή/και προφορικές κατά την κρίση του/της διδάσκοντος/ουσας. Επίσης, μπορεί να στηρίζονται σε απαλλακτική εργασία. Σε περίπτωση αποτυχίας ή μη συμμετοχής στις εξεταστικές περιόδους του Φεβρουαρίου και του Ιουνίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μπορούν να εξετασθούν πάλι το Σεπτέμβριο. Όσοι και όσες απέτυχαν στις εξετάσεις των μαθημάτων επιλογής, έχουν το δικαίωμα, ή να επαναλάβουν το μάθημα ή να το αντικαταστήσουν με άλλο μάθημα επιλογής που προσφέρεται στο ίδιο εξάμηνο.

5.3. Αξιολόγηση Μαθημάτων και Διδακτικού Έργου από Φοιτητές

1. Σε κάθε πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου, από την 8^η έως και τη 12^η διδακτική εβδομάδα κάθε εξαμήνου, παρέχεται στους φοιτητές πρόσβαση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα <http://survey.uoa.gr/portal/mainMenu> (Υπηρεσία Ηλεκτρονικών Ερωτηματολογίων ΕΚΠΑ) για τη συμπλήρωση του Ερωτηματολογίου Αξιολόγησης Μαθημάτων και Διδασκόντων. Επίσης, οι φοιτητές στους οποίους υπολείπονται 30 κατ' ανώτατο όριο πιστωτικές μονάδες από τις κατά περίπτωση απαιτούμενες για τη λήψη του πτυχίου, δύνανται, από τη θέση της σε λειτουργία, να κάνουν, με την αρωγή της αρμόδιας υπηρεσίας του Ιδρύματος, χρήση της εφαρμογής αξιολόγησης για τη συμπλήρωση σχετικού ερωτηματολογίου με τη συνολική αξιολόγηση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.
2. Η αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων από τους φοιτητές/τριες, αλλά και η συνολική αξιολόγηση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών από τους τελειόφοιτους, αναφέρεται ιδίως:
α) Στους στόχους και το περιεχόμενο των μαθημάτων/εργαστηρίων/e-class, β) Στην οργάνωση της διδασκαλίας από το διδακτικό προσωπικό, γ) Στην κατάρτιση, το ενδιαφέρον και τη συνέπεια των διδασκόντων, δ) Στη διοικητική και ηλεκτρονική υποστήριξη (e-class) των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών, ε) Στα αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών (διδασκαλία μαθημάτων, διαδικασία εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και πρακτικής άσκησης).
3. Εάν σε ένα μάθημα συμμετέχουν περισσότεροι του ενός διδάσκοντες, στην αξιολόγηση πρέπει να διασφαλίζεται η διακριτή αποτίμηση ανά διδάσκοντα.
4. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα ερωτηματολογίων αξιολόγησης μαθημάτων/διδασκόντων, εξάγει στατιστικά στοιχεία και αναφορές. Τα στοιχεία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος και χρησιμεύουν στον σχεδιασμό των μαθημάτων και στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
5. Το σύστημα εγγυάται την ανωνυμία του συμμετέχοντος και εξασφαλίζει τη μοναδικότητα της συμμετοχής του, ενώ προσφέρει στον/στην φοιτητή/φοιτήτρια τη δυνατότητα διατύπωσης της άποψής του για τα μαθήματα και τους διδάσκοντες του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών που παρακολουθεί.
6. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης γνωστοποιείται στους διδάσκοντες, που δικαιούνται να προβούν σε παρατηρήσεις, οι οποίες επισυνάπτονται στα αποτελέσματα των αξιολογήσεων. Τα στοιχεία που εξάγονται, αξιοποιούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέλιξης του διδάσκοντα ή της διαδικασίας εσωτερικής ή εξωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος, της Σχολής και του ΕΚΠΑ.

5.4. Πτυχιακή Εργασία (ΠΤΧ)

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί μια σύνθετη ερευνητική προσπάθεια που προσφέρει στους/στις φοιτητές/τριες την εμπειρία της εξοικείωσης με τα απαραίτητα εφόδια για περαιτέρω σπουδές, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί το τελικό και ωριμότερο στάδιο στη διαδικασία εκπόνησης επιστημονικών και ερευνητικών εργασιών στο πλαίσιο των προπτυχιακών σπουδών, και κυρίως των σεμιναρίων. Πρέπει

να σημειωθεί ότι οι φοιτητές/τριες αρχίζουν να εξοικειώνονται με τη συγγραφή εργασιών ήδη από το πρώτο έτος σπουδών. Μαθαίνουν να εκπονούν εργασίες κι αυτός είναι ένας στόχος που έχει τεθεί ως βασική προτεραιότητα σε ένα αυξανόμενο ποσοστό μαθημάτων. Ταυτόχρονα οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται στη συστηματική αναζήτηση πληροφοριών και δεδομένων είτε μέσω βιβλιοθηκών (ελληνικών και εξωτερικού), είτε μέσω χρήσης εργαλειαθκών όπως MENDELEY or ZOTERO κ.ά. Έτσι οι φοιτητές/τριες προετοιμάζονται για το τελικό στάδιο που είναι η συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας η οποία πρέπει να καλύπτει τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

I) Η Πτυχιακή Εργασία είναι προαιρετική για τη λήψη πτυχίου. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν, εφόσον το επιθυμούν, να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία, υπό την εποπτεία διδάσκοντος του Τμήματος Κοινωνιολογίας στο Η' εξάμηνο των σπουδών τους. Η δήλωση της ΠΤΧ γίνεται υποχρεωτικά στο «my-studies», μετά από συνεννόηση και έγκριση του επιβλέποντος.

II) Η επιλογή της πτυχιακής εργασίας προϋποθέτει και την επιλογή του μαθήματος «Σεμινάριο προετοιμασίας πτυχιακής εργασίας» το οποίο είναι απαραίτητο για την μεθοδολογική υποστήριξή της. Η Πτυχιακή εργασία με το Σεμινάριο της ισοδυναμούν με 12 ECTS και 6 ΔΜ. Αντί της εκπόνησης πτυχιακής εργασίας, οι φοιτητές/τριες μπορούν εναλλακτικά να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε δύο (2) κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος Κοινωνιολογίας τα οποία αντιστοιχούν σε ισοδύναμο αριθμό πιστωτικών μονάδων (12 ECTS και 6 ΔΜ).

III) Δομή Πτυχιακής Εργασίας: Στην πτυχιακή εργασία περιλαμβάνονται σελίδα τίτλου (όνομα ή τα ονόματα των συγγραφέων/φοιτητών, ο τίτλος, χρονολογία, ο/οι επιβλέπων/όντες καθηγητής/τες), περιεχόμενα, περίληψη (στα ελληνικά και στα αγγλικά), εισαγωγή, μεθοδολογία που ακολουθείται, τα δεδομένα και η επεξεργασία τους, τα αποτελέσματα και ο σχολιασμός, τα συμπεράσματα, οι τυχόν προτάσεις για περαιτέρω έρευνα, τα παραρτήματα (εάν υπάρχουν) και η βιβλιογραφία. Η πτυχιακή κατατίθεται δακτυλογραφημένη και πρέπει να έχει έκταση γύρω στις 16.000-20.000 λέξεις.

5.5. Αξιολόγηση των φοιτητών – Βαθμολογία και Βαθμολογική Κλίμακα

1. Η επίδοση στα μαθήματα αποτιμάται με βαθμούς, που αποδίδονται κατά τη διαδικασία ελέγχου των γνώσεων. Κάθε μάθημα ή πτυχιακή εργασία βαθμολογείται αυτοτελώς σε ακέραιες μονάδες. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα: άριστα (9 ή 10), λίαν καλώς (7 ή 8), καλώς (5 ή 6), μετρίως (4 ή 3) και κακώς (2, 1 ή 0). Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροι του.

2. Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας μπορεί να είναι για κάθε μάθημα αποτέλεσμα είτε μιας συνολικής τελικής εξέτασης είτε συνεκτίμησης επιμέρους αξιολογήσεων (ίσης ή διαφορετικής βαρύτητας) που αντιστοιχούν σε επιμέρους πτυχές του διδακτικού έργου. Σε περίπτωση συνεκτίμησης επιμέρους αξιολογήσεων για την εξαγωγή της τελικής βαθμολογίας, και μόνον εφόσον ο βαθμός είναι προβιβάσιμος, το τυχόν προκύπτον κλάσμα, εφόσον είναι ανώτερο από το ήμισυ, λογίζεται ως ακέραια μονάδα.

3. Η τελική βαθμολογία, καθώς και οι επιμέρους αξιολογήσεις, μπορούν να προκύπτουν ως αποτέλεσμα γραπτών ή (και) προφορικών ή (και) πρακτικών εξετάσεων ή (και) της όλης απόδοσης της συμμετοχής του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία, ιδίως από παρουσίαση εργασιών για ειδικά θέματα που αποσκοπούν στην εμπέδωση των γνώσεων και στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και της επιστημονικής σκέψης του φοιτητή.

4. Ο καθορισμός του τρόπου και της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών σε ένα μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα. Πρέπει να διασφαλίζει επαρκή έλεγχο της επίδοσης των φοιτητών και να συνάδει προς την εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος σπουδών.

5. Στο πλαίσιο της συμμετοχής του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία, ως παραβάσεις θεωρούνται τα παραπτώματα της αντιγραφής, κατά τη διάρκεια της γραπτής εξέτασης ενός μαθήματος ή της λογοκλοπής και κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας, κατά τη συγγραφή εργασιών.

6. Στην περίπτωση που για τη διδασκαλία μαθήματος το ακροατήριο έχει διαιρεθεί σε τμήματα, λαμβάνεται μέριμνα για την ομοιομορφία της εξέτασης και των κριτηρίων αξιολόγησης.
7. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων καταχωρίζονται από τον διδάσκοντα στο βαθμολόγιο στην ιστοσελίδα <https://my-studies.uoa.gr/Secr3w/connect.aspx> και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος και εγγράφως. Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό είναι υποχρεωμένος να τα επαναλάβει.
8. Στην περίπτωση που ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, με απόφαση του Κοσμήτορα εξετάζεται άπαξ, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή Καθηγητών της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον Κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει τη φοίτησή του και εξετάζεται εκ νέου στο συγκεκριμένο μάθημα από τον αρμόδιο διδάσκοντα.

5.6. Πρακτική Άσκηση

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Κοινωνιολογίας έχουν την ευχέρεια να υλοποιήσουν πρακτική άσκηση σε εταιρείες και φορείς κοινωνικής έρευνας. Η πρακτική άσκηση είναι προαιρετική και γίνεται από το 5^ο εξάμηνο σπουδών και μετά. Έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών ως μάθημα ελεύθερης επιλογής με έξι (6) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης γίνεται βάσει της βαθμολογικής κλίμακας 0 έως 10. Η συγκεκριμένη βαθμολογία δεν συνυπολογίζεται στον βαθμό πτυχίου αλλά αναφέρεται στην αναλυτική βαθμολογία και στο παράρτημα πτυχίου. Στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης μπορούν να συμμετέχουν φοιτητές/τριες οι οποίοι έχουν περάσει τουλάχιστον 20 μαθήματα. Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται με συγκεκριμένα κριτήρια τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στον Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Κοινωνιολογίας. Οι ενδιαφερόμενοι/νες μπορούν να αντλήσουν σχετικές επίσης πληροφορίες από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΕΚΠΑ στην ιστοσελίδα: <https://grapas.uoa.gr/>.

5.7. Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια

Σύμφωνα με το άρθρο 111 του Ν. 4547/2018 «Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», η παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια πιστοποιείται: {...α) Με βεβαίωση που χορηγείται από Τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή από ομάδες συνεργαζόμενων Τμημάτων του ίδιου ή περισσότερων Α.Ε.Ι. σε αποφοίτους, ύστερα από παρακολούθηση ομάδας μαθημάτων που προσφέρονται στο πλαίσιο ειδικού προγράμματος σπουδών ή στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου ή και συνδυαστικά. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι., καθορίζεται η ομάδα μαθημάτων του προηγούμενου εδαφίου και καταρτίζεται τυχόν ειδικό πρόγραμμα σπουδών, το οποίο παρακολουθούν φοιτητές και απόφοιτοι Τμήματος του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. που έχουν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο αριθμός των αποφοίτων, καθώς και των φοιτητών άλλων Τμημάτων, που παρακολουθούν τα μαθήματα αυτά κατ' έτος, αλλά και η χορήγηση βεβαίωσης σε παλαιούς αποφοίτους του Τμήματος χωρίς παρακολούθηση επιπλέον μαθημάτων, εφόσον το πρόγραμμα σπουδών που ολοκλήρωσαν, καλύπτει με επάρκεια το περιεχόμενο των ως άνω μαθημάτων. Τα μαθήματα προσφέρονται δωρεάν...}

Τα μαθήματα για την απόκτηση της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας στους αποφοίτους του Τμήματος Κοινωνιολογίας είναι ανεξάρτητα από τον πρώτο κύκλο σπουδών του Τμήματος και καθορίζονται στα ακόλουθα:

- Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (6 ECTS)

- Διδακτική των Κοινωνικών Επιστημών (6 ECTS)
- Ψυχολογία της Εκπαίδευσης (6 ECTS)
- Εκπαίδευση και Αγωγή: Θεωρίες και Πρακτική / Πρακτική Άσκηση (12 ECTS)

Επισημαίνεται ότι όσοι/όσες φοιτητές/τριες επιλέξουν και εξεταστούν επιτυχώς στο κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα του Τμήματος «Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης» στην 6η Θεματική ενότητα: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ, δεν θα χρειαστεί να το δηλώσουν εκ νέου για την απόκτηση της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας. [Προς το παρόν η διαδικασία απόκτησης Διδακτικής Επάρκειας παραμένει ανενεργή].

5.8. Απόκτηση και Βαθμός Τίτλου Σπουδών

1. Ο/Η φοιτητής/τρια γίνεται πτυχιούχος, κάτοχος τίτλου σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας με τη συμπλήρωση οκτώ εξαμήνων και την επιτυχή εξέταση στα προβλεπόμενα 40 μαθήματα και στην πτυχιακή εργασία, εφόσον εκπόνησε ο/η φοιτητής/τρια και συγκεντρώσει τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων (240 ECTS).

2. Ημερομηνία Ανακήρυξης Πτυχιούχου: Ως «ημερομηνία Ανακήρυξης Πτυχιούχου» ορίζεται η ημερομηνία κατάθεσης από το διδάσκοντα ή τη διδάσκουσα της βαθμολογίας του τελευταίου μαθήματος που απαιτείται από το Πρόγραμμα Σπουδών για την ολοκλήρωση των σπουδών της/του φοιτήτριας/φοιτητή.

3. Με την απόκτηση του αντίστοιχου τίτλου σπουδών: α) Λήγει αυτοδικαίως η φοιτητική ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του φοιτητή στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου και β) Εκδίδεται αυτεπαγγέλτως ο τίτλος σπουδών, ο οποίος παραμένει στον φάκελο του φοιτητή μέχρι την ορκωμοσία του ή την απαλλαγή του από αυτή (εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης), κατά τις διατάξεις του παρόντος.

4. Ο τίτλος σπουδών πιστοποιεί την επιτυχή περάτωση των σπουδών. Η βαθμολογία αναγράφεται στους τίτλους σπουδών αριθμητικώς (εκτός παρένθεσης) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων και ολογράφως (εντός παρένθεσης) στη νέα ελληνική γλώσσα και αντιστοιχίζεται στους όρους επίδοσης ως ακολούθως: **Άριστα** (8,50 έως 10,00), **Λίαν Καλώς** (6,50 έως 8,49) και **Καλώς** (5,00 έως 6,49).

5. Ο βαθμός του τίτλου σπουδών υπολογίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και σε συνάρτηση με την απόδοση του αριθμού των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται, κατ' ελάχιστον, για την απόκτησή του. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων. Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου.

Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου.

Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός Τίτλου Σπουδών} = (\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k) / \Sigma \text{ΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών.

BMκ= βαθμός του μαθήματος (κ)

ΠΜκ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος (κ)

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών.

5.9. Παράρτημα Διπλώματος

Στους πτυχιούχους φοιτητές/τριες εκδίδεται παράρτημα διπλώματος σύμφωνα με την Υ.Α. Φ5/72535/Β3 (ΦΕΚ 1091/2006).

5.10. Συγγράμματα

Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά τις παραδόσεις τους πληροφορούν τους φοιτητές και τις φοιτήτριες για τα συγγράμματα που πρέπει να μελετήσουν στο πλαίσιο κάθε μαθήματος. Επίσης, υπάρχει κατάλογος των προσφερομένων κάθε ακαδημαϊκό έτος συγγραμμάτων στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Η επιλογή των συγγραμμάτων γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος Εύδοξος (εκτενείς οδηγίες παρέχονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και διανέμονται εντύπως στους πρωτοετείς φοιτητές καθώς και στην ιστοσελίδα του ΕΚΠΑ: https://www.uoa.gr/foitites/ilektronikes_ypiresies/ilektroniki_dilosi_syggrammaton/).

5.11. Ξένες Γλώσσες

Όσοι και όσες επιθυμούν να μάθουν ή να τελειοποιήσουν κάποια ξένη γλώσσα μπορούν να απευθύνονται στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών, Ιπποκράτους 7 (Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.didaskaleio.uoa.gr/>).

6. ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

6.1. Υποτροφίες

Χορηγούνται υποτροφίες επίδοσης από το ΙΚΥ στους φοιτητές και σπουδαστές που διακρίθηκαν στις εξετάσεις εισαγωγής, και στους φοιτητές που έχουν την καλύτερη επίδοση στα εξάμηνα σπουδών τους. Μόνον σε περίπτωση ισοβαθμίας δύο ή περισσότερων ατόμων λαμβάνεται υπόψη το ύψος του οικογενειακού εισοδήματος και η υποτροφία χορηγείται σε εκείνον ή εκείνη που έχει το μικρότερο οικογενειακό εισόδημα.

Για τις υποτροφίες που προκηρύσσονται από διάφορα κληροδοτήματα οι φοιτητές ενημερώνονται από τις ανακοινώσεις στην ιστοσελίδα του Τμήματος ή από το Τμήμα Υποτροφιών του Πανεπιστημίου Αθηνών (Χρήστου Λαδά 6).

(https://www.uoa.gr/foitites/paroches_drastiriotites/ypotrofies_brabeia/)

6.2. Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15)

Οι φοιτητές/τριες μπορούν να βρουν εκεί πληροφορίες σχετικές με την σίτιση, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, το στεγαστικό επίδομα (τα δικαιολογητικά ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος), τα μαθήματα μουσικής και άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες.

(<http://www.lesxi.uoa.gr/>)

6.3. Ταμείο Αρωγής Φοιτητών

Στην Παν/κή Λέσχη λειτουργεί ως ανεξάρτητη Υπηρεσία το "Ταμείο Αρωγής Φοιτητών Πανεπιστημίου Αθηνών" (Τ.Α.Φ.Π.Α). Σκοπός του Ταμείου Αρωγής είναι η ηθική και υλική σε είδος ή σε χρήμα ενίσχυση των φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών τους, όπως: φοιτητές που πάσχουν από σοβαρές παθήσεις (τετραπληγικοί, τυφλοί), φοιτητές με οικονομική αδυναμία, οικονομικά και οικογενειακά πλήγματα (ανεργία, διαζευγμένοι γονείς, απώλεια γονέων, κ.λ.π.). Η Γραμματεία του Ταμείου Αρωγής στεγάζεται στο Γραφείο της Επιμελητείας στον 3ο όροφο της Πανεπιστημιακής Λέσχης (Ιπποκράτους 15), Λειτουργεί καθημερινά (Δευτέρα-Παρασκευή) και από 8:30π.μ.-13:30π.μ. (Τηλ. 210 3688221, 210 3688240, 210 3688256). Υπάρχει σχετική ιστοσελίδα www.tafpa.uoa.gr

6.4. Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ)

Αποστολή της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ) είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Τα μέσα που επιστρατεύονται είναι οι Προσαρμογές στο Περιβάλλον, οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και οι Υπηρεσίες Πρόσβασης. Στόχος είναι να ικανοποιηθούν βασικές ανάγκες και απαιτήσεις των ΦμεΑ όπως: η διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, η συγγραφή σημειώσεων και εργασιών, η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις, στο εκπαιδευτικό υλικό, στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας, στις εξετάσεις και στο περιεχόμενο του διαδικτύου.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας ΦμεΑ περιλαμβάνει:

- Υπηρεσία Καταγραφής Αναγκών των ΦμεΑ.
- Τμήμα Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο.
- Υπηρεσία Μεταφοράς.

Στις δραστηριότητες της Μονάδας περιλαμβάνεται η συστηματική καταγραφή των αναγκών όλων των φοιτητών/τριών με αναπηρίες. Η καταγραφή και οι υπηρεσίες της Μονάδας δεν αφορούν μόνο τους φοιτητές που εισήχθησαν με ειδικές διατάξεις (3%), αλλά και εκείνους που εισήχθησαν με

κανονικές ή ειδικές εξετάσεις, όπως επίσης και όσους απέκτησαν αναπηρία κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

Η Μονάδα παρέχει αξιολόγηση ικανοτήτων ΑμεΑ με επιστημονική μεθοδολογία και ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες του/της φοιτητή/τριας προτείνει εξειδικευμένη λύση Υποστηρικτικών Τεχνολογιών. Στη συνέχεια, παρέχει βοήθεια στην προμήθεια του κατάλληλου εξοπλισμού και λογισμικού και τεχνική υποστήριξη στη σύνθεση της εξατομικευμένης τεχνολογικής εφαρμογής.

Από τη Μονάδα Προσβασιμότητας παρέχεται τεχνογνωσία, οδηγίες και εργαλεία σχετικά με την Προσβασιμότητα του Διαδικτύου και ελέγχεται η προσβασιμότητα των Ιστοθέσεων του ΕΚΠΑ, ώστε να συμμορφώνονται με τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές. Επίσης, οι βιβλιοθήκες του ΕΚΠΑ εξοπλίζονται με σταθμούς εργασίας και εξειδικευμένα βοηθήματα για φοιτητές με τυφλότητα, μειωμένη όραση και εκείνους με κινητικές αναπηρίες στα άνω άκρα.

Βασική υπηρεσία της Μονάδας είναι η καθημερινή μεταφορά των ΦμεΑ από τα σπίτια τους προς τους χώρους φοίτησης και αντίστροφα. Διαθέτει ειδικά διαμορφωμένο όχημα που μπορεί να μεταφέρει ταυτόχρονα πέντε ΦμεΑ από τους οποίους δύο με αναπηρικό κάθισμα ή αμαξίδιο. Η υπηρεσία λειτουργεί συνεχώς τις εργάσιμες μέρες από τις 07:00 ως τις 22:00 με δύο βάρδιες οδηγών. Στον τομέα των Προσαρμογών στο Περιβάλλον εξασφαλίζονται οι προδιαγραφές προσβασιμότητας στα υπό ανέγερση νέα κτίρια του Πανεπιστημίου Αθηνών και γίνονται τροποποιήσεις στα υφιστάμενα κτίρια ώστε να καταστούν προσβάσιμα (τοποθέτηση ραμπών, ανελκυστήρων, κουपाστών, προσβάσιμων τουαλετών, ειδικής σήμανσης για άτομα με απώλεια όρασης, χαμηλών επιτοιχίων καρτοτηλεφώνων και υδροψυκτών, θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων ΑμεΑ). Τέλος, εγκαθίσταται ηχητική σήμανση στους φωτεινούς σηματοδότες και ειδικοί διάδρομοι πλοήγησης στα πεζοδρόμια γύρω από τα κτίρια του Πανεπιστημίου Αθηνών για τα άτομα με απώλεια όρασης.

Διοργανώνονται δράσεις ενημέρωσης και διάδοσης και έχουν εκδοθεί ενημερωτικά φυλλάδια που είναι διαθέσιμα στις γραμματείες όλων των Τμημάτων του ΕΚΠΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Fax: 2107275193

Ηλ. ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Ιστοσελίδα: <http://access.uoa.gr>

6.5. Άθληση

Ένα από τα προνόμια που δίνει η φοιτητική ιδιότητα είναι η δυνατότητα να χρησιμοποιούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες το πανεπιστημιακό Γυμναστήριο (στην Πανεπιστημιούπολη-Ιλίσια).

7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει οργανώσει, στο πλαίσιο του ευρύτερου προγράμματος δράσης για τη Διά Βίου Μάθηση, το πρόγραμμα Έρασμος (Erasmus) με σκοπό να ενθαρρύνει την κινητικότητα των φοιτητών/τριών για σπουδές ή για πρακτική άσκηση (βλ. http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning/programme/erasmus_en.htm).

Το Πρόγραμμα Erasmus/Studies για σπουδές προσφέρει τη δυνατότητα φοίτησης για ένα διάστημα σε πανεπιστήμιο άλλης χώρας.

Το Πρόγραμμα Erasmus/Placement προσφέρει τη δυνατότητα τοποθέτησης για κάποιο διάστημα σε θέση εργασίας με σκοπό την πρακτική άσκηση σε μια επιχείρηση ή έναν οργανισμό μιας άλλης χώρας. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετάσχουν και στα δύο προγράμματα κινητικότητας: και για σπουδές και για πρακτική άσκηση.

7.1. Πρόγραμμα Erasmus/Studies

Α) Το Πρόγραμμα παρέχει σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, καθώς και σε υποψήφιους διδάκτορες, δυνατότητα υποτροφίας για φοίτηση για ένα διάστημα σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Αυτό καθίσταται δυνατόν μόνο μέσω διμερών συμφωνιών που έχουν συναφθεί από καθηγητές/τριες του Τμήματος Κοινωνιολογίας με πανεπιστήμια της αλλοδαπής. Β) Η διάρκεια των σπουδών στο εξωτερικό δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να είναι μικρότερη από τρεις (3) μήνες ούτε μεγαλύτερη από δώδεκα (12). Το συγκεκριμένο διάστημα σπουδών αναγνωρίζεται ως αντίστοιχο των σπουδών που οι φοιτητές/τριες θα είχαν κάνει στο Τμήμα. Γ) Τα μαθήματα που θα παρακολουθήσει ο/η φοιτητής/τρια στο πανεπιστήμιο υποδοχής και στα οποία θα εξεταστεί επιτυχώς έχουν πλήρη ακαδημαϊκή αναγνώριση εφόσον αντιστοιχούν με προσφερόμενα στο Τμήμα Κοινωνιολογίας μαθήματα. Δ) Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι προπτυχιακοί φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι τουλάχιστον στο δεύτερο έτος σπουδών. Μπορούν δε να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα μόνον αν τη στιγμή που κάνουν αίτηση για μετακίνηση έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε τουλάχιστον τόσα μαθήματα όσα αντιστοιχούν αριθμητικά σε ένα έτος σπουδών. Οι προπτυχιακοί φοιτητές που βρίσκονται στο τελευταίο έτος φοίτησης ή είναι επί πτυχίω, έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα μόνον αν χρωστούν ικανό αριθμό μαθημάτων, ώστε να έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα επιλογής και αναγνώρισης μαθημάτων από το πρόγραμμα σπουδών του πανεπιστημίου υποδοχής. Ε) Επισημαίνεται ότι οι φοιτητές/τριες που έχουν μετακινηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος Έρασμος/Σπουδές, είτε σε προπτυχιακό είτε σε μεταπτυχιακό ή διδακτορικό επίπεδο, δεν δικαιούνται να συμμετάσχουν δεύτερη φορά, εκτός εάν υπάρχουν κενές θέσεις. ΣΤ) Το Πρόγραμμα παρέχει υποτροφία, η οποία καλύπτει το «κόστος κινητικότητας», δηλαδή τις πρόσθετες δαπάνες που συνεπάγεται μια περίοδος σπουδών σε άλλο κράτος και όχι το σύνολο των δαπανών για σπουδές στο εξωτερικό. Το ύψος των υποτροφιών διαφοροποιείται ανάλογα με τη χώρα μετάβασης. Επιπλέον, υποτροφίες ή δάνεια που πιθανώς λαμβάνουν φοιτητές/τριες από εθνικές πηγές για σπουδές στην Ελλάδα διατηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους στο εξωτερικό, κατά συνέπεια και κατά την περίοδο που λαμβάνουν υποτροφία Erasmus. Ζ) Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να απευθύνονται στο Τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σχέσεων του ΕΚΠΑ, Πανεπιστημίου 30, Αθήνα, Δευτέρα έως Πέμπτη, ώρες: 11:00-13:00, τηλ.: 210 3689713-6, φαξ: 210 3689720. Ηλεκτρονική διεύθυνση: erasmus@uoa.gr. Ιστοσελίδα του ΕΚΠΑ: <http://www.interel.uoa.gr/erasmus.html>.

7.2. Πρόγραμμα Erasmus/Placement

Το πρόγραμμα υποστηρίζει την κινητικότητα φοιτητών/τριών με τοποθέτηση για πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις, ερευνητικά κέντρα ή άλλους οργανισμούς κατάρτισης σε ευρωπαϊκές χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus. Το πρόγραμμα παρέχει οικονομική ενίσχυση στους/στις φοιτητές/τριες –όχι πλήρη κάλυψη– διαφορετική για κάθε χώρα. Η διάρκεια συμμετοχής είναι από τρεις έως έξι μήνες. Σκοπός του προγράμματος είναι η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας σχετικής με το αντικείμενο σπουδών, καθώς και η γνωριμία και η κατανόηση των οικονομικών και των πολιτισμικών συνθηκών των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης έχουν όλοι οι εγγεγραμμένοι /ες φοιτητές/τριες, σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό Τμήμα, καθώς και όσοι εκπονούν διδακτορική διατριβή σε Τμήμα του ΕΚΠΑ.

Φοιτητές/τριες που έχουν μετακινηθεί τα προηγούμενα χρόνια στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus/Studies για σπουδές δικαιούνται να συμμετάσχουν και στο Πρόγραμμα Erasmus/Placement για πρακτική άσκηση. Η διαδικασία είναι η εξής: Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές αναζητούν οι ίδιοι φορέα κατάρτισης (επιχείρηση, οργανισμό κ.λπ.) που προσφέρει θέσεις πρακτικής, στέλνουν στους φορείς που επιθυμούν σύντομο βιογραφικό σημείωμα περιγράφοντας το αντικείμενο/ειδικότητά τους και αφού γίνουν δεκτοί/ές για πρακτική άσκηση, υποβάλλουν (σύμφωνα με σχετική προκήρυξη που δημοσιεύεται κάθε χρόνο) αίτηση και τα απαραίτητα δικαιολογητικά στο Τμήμα Ευρωπαϊκών & Διεθνών Σχέσεων, Γραφείο ERASMUS: Πανεπιστημίου 30. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.: <http://www.interel.uoa.gr/erasmus/sp/pm.html>.

7.3. Πρόγραμμα Erasmus/Civis

Το CIVIS είναι ένα Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Πολιτών που ιδρύθηκε από τη συμμαχία οκτώ κορυφαίων ερευνητικών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της Ευρώπης: το Aix-Marseille Université (Πανεπιστήμιο της Μασσαλίας), το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Universitatea din București (Πανεπιστήμιο του Βουκουρεστίου), το Université libre de Bruxelles (Ελεύθερο Πανεπιστήμιο των Βρυξελλών), το Universidad Autónoma de Madrid (Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης), το Sapienza Università di Roma (Πανεπιστήμιο Sapienza της Ρώμης), το Stockholms Universitet (Πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης) και το Eberhard Karls Universität Tübingen (Πανεπιστήμιο Eberhard Karls της Τυβίγγης). Συγκεντρώνει μια κοινότητα άνω των 384.000 φοιτητών και 55.000 μελών διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων 30.000 ακαδημαϊκών και ερευνητών. (Βλ. εκτ. https://www.uoa.gr/to_panepistimio/civis_eyropaiko_panepistimio_ton_politon/). Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας υλοποιείται και πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών/τριών.

8. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΧΟΛΗΣ ΟΠΕ/ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Κοινωνιολογίας μπορούν να κάνουν χρήση της Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών (ΟΠΕ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών την οποία αποτελούν οι βιβλιοθήκες έξι Πανεπιστημιακών Τμημάτων:

- Βιβλιοθήκη Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης
- Βιβλιοθήκη Τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης
- Βιβλιοθήκη Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών
- Βιβλιοθήκη Τμήματος Κοινωνιολογίας
- Βιβλιοθήκη Τμήματος Οικονομικών Επιστημών και
- Βιβλιοθήκη Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών

Η βιβλιοθήκη των πρώτων τεσσάρων τμημάτων είναι ενιαία και βρίσκεται Αιόλου 42-44 & Κολοκοτρώνη, 5^{ος} όροφος. Η συλλογή της εκτείνεται σε δύο ορόφους. Στη βιβλιοθήκη υπάρχει πλούσια συλλογή έντυπων βιβλίων (55.000 τόμοι), 50 θέσεις μελέτης, 6 σταθμοί εργασίας με Η/Υ για πρόσβαση σε ηλεκτρονικά περιοδικά και βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων, 1 ειδική θέση εργασίας για άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) και συγκεκριμένα για φοιτητές με τυφλότητα, μειωμένη όραση και κινητικές αναπηρίες στα άνω άκρα, 2 θέσεις εργασίας για πρόσβαση στην ψηφιακή συλλογή διπλωματικών και διδακτορικών διατριβών, wi-fi.

Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα – Πέμπτη 9:00 – 19:30 και Παρασκευή 9:00-16:00 - Υπηρεσία "Ρώτησε τον βιβλιοθηκονόμο" 8:30-15:30

Τηλ. (+ 30) 210 368 9533, 210 3689570, 210 3689571, (+30) 210 368 9572, 210 368 9573

Email: pepistdimd@lib.uoa.gr , epikmme@lib.uoa.gr , tourkiko@lib.uoa.gr

Η βιβλιοθήκη του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών και του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών βρίσκεται Ναυαρίνου 13Α, 2^{ος} όροφος

Στη βιβλιοθήκη υπάρχει πλούσια συλλογή έντυπων βιβλίων (25.000 τόμοι), 150 θέσεις μελέτης, 11 σταθμοί εργασίας με Η/Υ για πρόσβαση σε ηλεκτρονικά περιοδικά και βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων, wi-fi.

Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα – Πέμπτη 9:00 – 19:30 και Παρασκευή 9:00-16:00 - Υπηρεσία "Ρώτησε τον βιβλιοθηκονόμο" 8:30-15:30

Τηλ. (+30) 210 368 8023-25, (+30) 210 368 8086

Email: oikonepist@lib.uoa.gr

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε: <http://econpol.lib.uoa.gr/>

9. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΚΚΕ)

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Κοινωνιολογίας έχουν πρόσβαση στη Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) στο πλαίσιο ανάπτυξης συνεργασίας των δύο φορέων. Η Βιβλιοθήκη ιδρύθηκε το 1959 παράλληλα με το ΕΚΚΕ υπό την αιγίδα της UNESCO. Σκοπός της είναι η κάλυψη και η υποστήριξη των ερευνητικών δραστηριοτήτων της ερευνητικής κοινότητας του ΕΚΚΕ, καθώς και η πληροφόρηση όσων ενδιαφέρονται για θέματα κοινωνικών επιστημών. Για το σκοπό αυτό έχει αυτοματοποιήσει πλήρως τις λειτουργίες της. Διαθέτει το ειδικό λογισμικό για βιβλιοθήκες Advance της Geac καθώς και ηλεκτρονικό κατάλογο στο Διαδίκτυο για την εξυπηρέτηση των χρηστών της. Μέσω του ηλεκτρονικού αυτού καταλόγου, ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να αναζητήσει το υλικό της βιβλιοθήκης κατά συγγραφέα, τίτλο, θέμα, λέξεις κλειδιά, κ.λπ.. Δικαίωμα χρήσης της Βιβλιοθήκης έχουν οι ερευνητές και το λοιπό προσωπικό του Κέντρου καθώς και εξωτερικοί συνεργάτες, επιστήμονες και φοιτητές. Στεγάζεται στο κτήριο του ΕΚΚΕ και διαθέτει αναγνωστήρια και θέσεις εργασίας για Η/Υ. Η συλλογή είναι ταξιθετημένη σύμφωνα με το ταξινομικό δεκαδικό σύστημα Dewey και είναι ανοιχτής πρόσβασης.

Διεύθυνση: Κρατίνου 9 και Αθηνάς, 105 52 Αθήνα. / 4ος όροφος

Τηλ.: 210 7491604

https://www.ekke.gr/services/library_info

e-mail: library@ekke.gr

Ωράριο λειτουργίας: Δευτέρα-Παρασκευή 9.30-15.00

10. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(Με βάση τον κωδικό μαθήματος και απόλυτη αριθμητική σειρά)

Κεντρικά Ζητήματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας Ι (431001)

Διδάσκων: Γεώργιος Πλειός

Η κοινωνιολογία είναι μια επιστημονική πειθαρχία που μελετά την κοινωνία. Μια πρώτη μέριμνα στην κατεύθυνση αυτή είναι να περιγράψουμε τι είναι η κοινωνία και κατά δεύτερο λόγο να ορίσουμε τα «εργαλεία» της κοινωνιολογικής μελέτης της κοινωνίας.

Η κοινωνιολογία εξετάζει τις σχέσεις ανάμεσα σε ομάδες, ανάμεσα θεσμούς, ανάμεσα σε ταυτότητες, τις διατομικές αλληλεπιδράσεις, σε ένα ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο. Εξετάζει επίσης τις μορφές σύνολης κοινωνίας όπως η εθνότητα και το έθνος, καθώς και τις μεταξύ τους σχέσεις, τα πολιτισμικά φαινόμενα, τη σχέση ανάμεσα στην τεχνολογία και την κοινωνία, την κοινωνική διαστρωμάτωση και την κοινωνική ανισότητα αναγνωρίζοντας τον κομβικό ρόλο σε αυτά της αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας. Η κοινωνιολογία μελετά επίσης τη διαμόρφωση και τον μετασχηματισμό κοινωνικών φαινομένων όπως η αστικοποίηση, ανεργία, η εγκληματικότητα, η μετανάστευση, ο κοινωνικός αποκλεισμός, ο ρατσισμός κ.ά.

Η κοινωνιολογική φαντασία αποτελεί κεντρική ιδέα της κοινωνιολογίας, η οποία επιτρέπει στους κοινωνιολόγους να συνδέουν τις ατομικές εμπειρίες με τα μεγαλύτερα κοινωνικά ζητήματα. Στην Ελλάδα για παράδειγμα καταγράφεται ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ρατσισμού ή κατάθλιψης και άλλων φαινομένων στην Ευρώπη. Η κοινωνιολογία έχει ως αποστολή να μελετήσει και να κατανοήσει αυτά τα φαινόμενα, με τη χρήση πλειάδας επιστημονικών μεθόδων, του βαθμού εκσυγχρονισμού της χώρας, της έκτασης της κοινωνικής ανισότητας και πιο πρόσφατα της κρίσης κ.ά.

Το πρώτο μέρος του μαθήματος είναι αφιερωμένο στην κατανόηση της κοινωνιολογίας ως επιστήμης, των δυνατοτήτων και των ορίων της, των θεμελιωδών ζητημάτων με τα οποία ασχολείται, καθώς και των μεθοδολογικών εργαλείων που χρησιμοποιούνται στην κοινωνιολογική μελέτη.

Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται το αντικείμενο μελέτης της κοινωνιολογίας, η σχέση της με τους άλλους κλάδους της γνώσης στην περιοχή των κοινωνικών επιστημών, η ιστορική διαμόρφωση της κοινωνιολογίας και οι παράγοντες που συνέβαλαν σε αυτό, καθώς επίσης και

Στο δεύτερο μέρος εξετάζονται ορισμένα επίσης θεμελιώδη ζητήματα που άπτονται του κορμού της κοινωνιολογικής γνώσης και της κοινωνιολογικής έρευνας.

Ενότητες του μαθήματος

- 1) Το αντικείμενο και μέθοδοι μεθοδολογία της κοινωνικής θεωρίας,
Η κοινωνιολογική φαντασία
Η κοινωνική θεωρία και οι σχέσεις της με τις άλλες κοινωνικές επιστήμες
- 2) Βασικές έννοιες στην κοινωνική θεωρία: Κοινωνία, κοινωνικοί θεσμοί, κοινωνικές ομάδες, κοινωνικός ρόλος, κοινωνική δράση, ταυτότητες
- 3) Θεμελιώδη επιστημολογικά ερωτήματα στην κοινωνική θεωρία
- 4) Θετικιστικές και άλλες αντικειμενιστικές προσεγγίσεις στην κοινωνική θεωρία
- 5) Υποκειμενιστικές προσεγγίσεις στην κοινωνική θεωρία
- 6) Μαρξιστικές θεωρήσεις και Κριτική Θεωρία
- 7) Μεταμοντέρνες προσεγγίσεις
- 8) Η έννοια πολιτισμός και οι πολλαπλές θεωρήσεις του
- 9) Κοινωνικοποίηση του ατόμου. Από την ένταξη στην εξατομίκευση
- 10) Κοινωνική διαντίδραση και ο ρόλος των συμβόλων στην κατασκευή του κοινωνικού
- 11) Μορφές σύνολης κοινωνίας – εθνικισμός, ρατσισμός
- 12) Εργασία και οικονομία. Τάσεις στο σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον
- 13) Κοινωνική διαστρωμάτωση και κοινωνικές τάξεις. Διεργασίες στη ταξική δομή των σύγχρονων κοινωνιών
- 14) Μέθοδοι και τεχνικές της κοινωνιολογικής έρευνας

Εισαγωγή στις Κοινωνικές Επιστήμες και στις Επιστήμες του Ανθρώπου (431002)

Διδάσκων: Δημήτριος Καρύδας

Το μάθημα εισάγει στην κατανόηση της ανάπτυξης, εξέλιξης και διαφοροποίησης των κοινωνικών επιστημών και των επιστημών του ανθρώπου, ενώ παράλληλα εξοικειώνει με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της κοινωνιολογίας σε σχέση με τις επιστήμες της πολιτικής, της οικονομίας ή την ανθρωπολογία. Μέσω της συζήτησης παραδειγματικών κοινωνικών φαινομένων, ιστορικών, αλλά και σύγχρονων προβλημάτων αναδεικνύεται ο τρόπος προσέγγισης της κοινωνιολογίας και των άλλων θεμελιωδών κοινωνικών επιστημών, στις οποίες εισάγονται οι φοιτητές σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος. Εισάγονται επίσης βασικές αντιλήψεις και εννοιολογήσεις, που συνιστούν σταθερά επίδικα των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και δημιουργούν βαθμιαία ένα σύστημα συντεταγμένων ως προς τις οποίες μπορούν να χαρτογραφηθούν τα θεμελιώδη παραδείγματα προσέγγισης των κοινωνικών φαινομένων: η αλληλεπίδραση θεωρίας και εμπειρίας, κανονιστικότητα - περιγραφικότητα, εξορθολογισμός και ορθολογική οργάνωση της κοινωνίας, υποκείμενο και δομή, αξιολογική ουδετερότητα και κριτική, η θέση των κοινωνικών επιστημόνων στα πλαίσια των επαγγελματικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων τους και η σχέση τους με την ευρύτερη δημόσια σφαίρα. Εξετάζονται σε μια πρώτη προσέγγιση τα επιστημονικά παραδείγματα που καθόρισαν την εξέλιξη της κοινωνικής σκέψης: α. το διαλεκτικό στην παράδοση Χέγκελ-Μαρξ, β. το θετικιστικό στην παράδοση Κοντ, Ντυρκέμ, γ. το ερμηνευτικό της κατανοούσας κοινωνιολογίας του Μαξ Βέμπερ, δ. το δομιστικό, το δομολειτουργιστικό και το συστημικό. Σε συνάφεια με τον προβληματισμό περί της διεπιστημονικότητας των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και στην προοπτική της εξέτασης των ιστορικών διαφοροποιήσεων μεταξύ τους και των αντίστοιχων επιστημολογικών μοντέλων τα οποία ακολουθούν, εισάγεται η προβληματοποίηση της διάκρισης μεταξύ επιστήμης και θεωρίας. Σε αυτόν τον ορίζοντα γίνεται αναφορά στη στροφή που επήλθε στην κοινωνιολογία και τις όμορες πειθαρχίες από την είσοδο στο προσκήνιο του φεμινισμού, των σπουδών του φύλου, των μετα-αποικιακών σπουδών ή των θεωριών των φορέων δράσης. Σε όλη την εξέλιξη του μαθήματος η παρουσίαση κάθε ενότητας συνοδεύεται από την αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα, ώστε να καθίσταται διαφανής η λειτουργικότητα των εξεταζόμενων θεωρητικών σχημάτων σε σχέση με την αποτύπωση των κοινωνικών φαινομένων.

Αρχές Πολιτικής Οικονομίας (431003)

Διδάσκοντες: Εμμανουήλ Κουντούρης & Βλάσσιος Μισσός

Οι πρωτοετείς φοιτήτριες και φοιτητές που παρακολουθούν το μάθημα έρχονται σε επαφή με τα βασικά θεωρητικά ρεύματα της Πολιτικής Οικονομίας και τους διανοητές που συνέβαλλαν στην ανάπτυξή τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κατανόηση των στοιχειωδών/εισαγωγικών εννοιών και στη συμπερίληψή τους στο λεξιλόγιο των φοιτητριών/τών, ώστε να είναι σε θέση να σχολιάσουν και να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη κατά την ανάλυση των θεμάτων της καθημερινότητας. Το μάθημα στοχεύει στην προαγωγή ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης. Καλεί τις φοιτήτριες και τους φοιτητές να αναπτύξουν κριτική στάση απέναντι στον κυρίαρχο λόγο και να ενστερνιστούν την πολλαπλότητα των αφηγήσεων όπως αυτή προβάλλεται από την ιστορία των διαφορετικών οικονομικών θεωριών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Η παράλληλη γένεση των κοινωνιών της αγοράς και της οικονομικής επιστήμης
2. Κλασική Πολιτική Οικονομία (Smith, Ricardo, Marx)
3. Νεοκλασική Πολιτική Οικονομία και οι σύγχρονες προεκτάσεις της
4. Κριτική της Κλασικής και της Νεοκλασικής Σχολής Σκέψης και η σημασία της για την ερμηνεία της σύγχρονης οικονομίας

Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη (431004)

Διδάσκων: Μιχάλης Σπουρδαλάκης

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές της κοινωνιολογίας στις βασικές έννοιες και τα πεδία έρευνας της πολιτικής επιστήμης. Στο πλαίσιο αυτό θα αναδειχθούν τα κοινά πεδία ενδιαφέροντος με την κοινωνιολογία καθώς και οι ομοιότητες και διαφορές στην έρευνα των δύο κλάδων.

Συγκεκριμένα, με τρόπο που θα αναδεικνύει τα κοινά τις συγκλίσεις των δύο κλάδων θα παρουσιασθεί και θα συζητηθεί κριτικά ο θεωρητικός προβληματισμός πάνω σε διαφορετικά μοντέλα κράτους στη νεωτερικότητα (φιλελεύθερο, κοινωνικό κράτος), καθώς επίσης και πάνω στους μετασχηματισμούς του κράτους και της κοινωνίας από την περίοδο του Διαφωτισμού μέχρι σήμερα (εξέλιξη σύγχρονου κράτους, ανάπτυξη της οικονομίας, μεταβαλλόμενες δομές κοινωνικής τάξης και πολιτιστική διαμόρφωση της νεωτερικής κοινωνίας. Εδώ σύντομη αναφορά θα γίνει στο πρότυπο κοινωνικής οργάνωσης ανάμεσα στις λεγόμενες αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες κοινωνίες. Τέλος, το μάθημα καταλήγοντας θα εξετάσει τις τάσεις και τους μετασχηματισμούς που προκαλεί η λεγόμενη μετανεωτερικότητα στο πλαίσιο μιας διαρκώς διεθνοποιούμενης κοινωνικής και πολιτικής δυναμικής.

Σχέδιο μαθήματος

- Διαφωτισμός και η γέννηση των κοινωνικών επιστημών.
- Αντικείμενο της πολιτικής επιστήμης και οι σχέσεις με άλλους κλάδους των κοινωνικών επιστημών.
- Οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες συγκρότησης του σύγχρονου κράτους. (Το φιλελεύθερο κράτος, η άνοδος και η κρίση του κοινωνικού κράτους)
- Θεσμοί πολιτικής και κοινωνικής εκπροσώπησης. (Πολιτικά κόμματα, κομματικά συστήματα, ομάδες πίεσης, κινήματα).
- Εμείς και οι «άλλοι». Global South και Global North.
- «Μεταμοντέρνοι» (;) πολιτικοί μετασχηματισμοί

Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ευρώπης (18^{ος} -21^{ος} αιώνας) (431005)

Διδάσκων: Γιώργος Θεοδωρίδης

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τα βασικά προβλήματα και τις κύριες θεματικές της Σύγχρονης Ευρωπαϊκής Ιστορίας, που οριοθετείται από τη Γαλλική Επανάσταση και το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρίσκονται η συνοπτική παρουσίαση και ερμηνεία των κυριότερων πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και ιδεολογικών εξελίξεων και διεργασιών που προσδιόρισαν τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διαμορφώθηκαν οι σύγχρονες κοινωνίες.

Μέσα από τη θεματική προσέγγιση αυτής της περιόδου που σηματοδοτείται από την ανάδειξη και εδραίωση της νεωτερικότητας, όπως τη βιώνουμε ακόμα και σήμερα, εστιάζουμε στον επαναστατικό μετασχηματισμό των ευρωπαϊκών κοινωνιών 1789-1848 (κρίση των «Παλαιών Καθεστώτων», Γαλλική Επανάσταση, κατάργηση της Απολυταρχίας, Παλινόρθωση και εδραίωση της κληρονομιάς της Γαλλικής Επανάστασης στην Ευρώπη του 19ου αι.). Εξετάζονται επίσης το εθνικιστικό φαινόμενο και η συγκρότηση εθνικών κρατών κατά τον 19ο αιώνα. Παράλληλα διερευνώνται οι διεργασίες επιβολής της παγκόσμιας κυριαρχίας των Μεγάλων Δυνάμεων και ενσωμάτωσης και των πιο απομακρυσμένων περιοχών στο ευρωπαϊκό σύστημα (Ιμπεριαλισμός και Αποικιοκρατία). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην περίοδο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και στις εξελίξεις στην Ευρώπη του Μεσοπολέμου (με έμφαση στην άνοδο του Φασισμού και Ναζισμού), ενώ θα αναλυθεί επίσης ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (Κατοχή, Ολοκαύτωμα, Σχεδιασμός του Μεταπολεμικού Κόσμου), αλλά και ο Ψυχρός Πόλεμος (απαρχές και επιμέρους φάσεις).

Κεντρικά ζητήματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας II (431006)

Διδάσκοντες: Νίκος Δεμερτζής

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην κατανόηση των ιδιομορφιών της κοινωνιολογικής γνώσης για την ερμηνεία του κοινωνικού κόσμου,
- στην εξοικείωση με διαφορετικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις με τις οποίες αναλύονται τα κοινωνικά, φαινόμενα,
- στην αναγνώριση των διαφορών ανάμεσα στην επιστημονική-συστηματική κοινωνιολογική σκέψη και τις κοινωνιολογίζουσες εξηγήσεις των κοινωνικών φαινομένων.

Σε απόλυτη συνάφεια με το μάθημα του πρώτου εξαμήνου «Κεντρικά Ζητήματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας Ι», αντικείμενο του μαθήματος αυτού είναι η παρουσίαση και ανάλυση μιας σειράς βασικών κοινωνιολογικών ζητημάτων αναφορικά με τους τρόπους που οι σύγχρονες κοινωνίες οργανώνονται, εξελίσσονται, συνδέονται και αλληλοεπηρεάζονται, καθώς μέσα από συνέχειες και ρήξεις περνούν από τη νεωτερική στη μετανεωτερική εποχή. Πρόκειται για θέματα που σχετίζονται με αλλαγές στη κοινωνική δομή, τις μορφές συλλογικής συνείδησης, και ανακατατάξεις στην αυτοαντίληψη των ατόμων. Το εισαγωγικό αυτό μάθημα θέτει θεμέλια και προϋποθέσεις για την κατανόηση πλέον περίπλοκων και εξειδικευμένων θεμάτων κοινωνιολογικού ενδιαφέροντος που θα συναντήσουν οι φοιτήτριες/ές στα επόμενα εξάμηνα των σπουδών τους.

Εισαγωγή στην Πολιτική και Κοινωνική Φιλοσοφία (431007)

Διδάσκων: Δημήτριος Καρύδας

Το μάθημα εισάγει στις θεμελιώδεις φιλοσοφικές προσεγγίσεις της κοινωνίας και της πολιτικής οι οποίες έχουν ειδικότερα συμβάλει τη διαμόρφωση των κατευθύνσεων της κοινωνιολογικής σκέψης. Μετά από σύντομη αναφορά στις αριστοτελικές καταβολές της δυτικής πολιτικής σκέψης και τη ρωμαϊκή και μεσαιωνική εποχή εισάγονται οι εννοιολογήσεις των βασικών νεωτερικών παραδειγμάτων θεώρησης της πολιτικής και του κράτους σε σχέση με την εξέλιξη των αντίστοιχων αντιλήψεων περί φυσικού δικαίου και κοινωνικού συμβολαίου. Η παράλληλη αναφορά στις αντιλήψεις περί κοινωνίας που ενέχονται σε αυτά τα παραδείγματα εξηγούν τη διαφοροποίηση όπως και τη στενή σχέση μεταξύ κοινωνικού και πολιτικού στοχασμού στο νεωτερικό κόσμο. Μέσω αφενός της αναφοράς στους μεγάλους σταθμούς της δυτικής σκέψης για την κοινωνία και την πολιτική -Χομπς, Ρουσσώ, Λοκ, Καντ, Τοκβιλ, Χέγκελ, Μαρξ, Μίλλ- και αφετέρου της εξέτασης των βασικών φιλοσοφικών κατευθύνσεων που διαμορφώνουν την προσέγγιση των κοινωνικοπολιτικών φαινομένων -εμπειρισμός, ορθολογισμός, διαλεκτική, ερμηνευτική, δομισμός- οριοθετείται η φιλοσοφική κατανόηση των πεδίων της κοινωνίας και της πολιτικής, όπως και οι διαφορετικές προσεγγίσεις των σχέσεων μεταξύ τους. Στόχος είναι τόσο η απόκτηση συγκεκριμένων γνώσεων, όσο και η εξοικείωση με τη λειτουργική εξέλιξη των φιλοσοφικών αντιλήψεων για τα κοινωνικοπολιτικά φαινόμενα και τις δυνατότητες σύλληψής τους. Η εισαγωγή στις πολιτικές και κοινωνικές φιλοσοφικές αντιλήψεις του εικοστού αιώνα αναδεικνύει τη βαρύτητα που έχουν τόσο για την κατανόηση των ιστορικών εξελίξεων, όσο και για τη κατανόηση της διαμόρφωσης της κοινωνιολογικής σκέψης. Η υποχρεωτικά σύντομη εξέταση βασικών σύγχρονων φιλοσοφικών αντιλήψεων με ιδιαίτερη έμφαση στη θεώρηση της κοινωνίας και της πολιτικής συμβάλλει στην προετοιμασία της πραγμάτευσης των επίκαιρων κοινωνικών θεωριών και επιστημολογικών παραδειγμάτων.

Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποσοτικής Έρευνας Ι (431008)

Διδάσκουσα: Αικατερίνη Ηλιού

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις βασικές έννοιες της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας. Εστιάζει στην κοινωνική μέτρηση, όπως αυτή οργανώνεται και εφαρμόζεται μέσα από τις μεθόδους και τις τεχνικές της ποσοτικής μεθόδου διερεύνησης. Η δομή του μαθήματος ακολουθεί τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης μιας εμπειρικής ποσοτικής έρευνας. Οι φοιτητές/τριες θα αναπτύξουν δεξιότητες ως

προς το σχεδιασμό μιας ποσοτικής κοινωνικής έρευνας, τη διαμόρφωση των εργαλείων συλλογής κοινωνικών δεδομένων, τη συλλογή και την κωδικοποίηση των ποσοτικών δεδομένων, την ανάλυσή τους, τη διαμόρφωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και την παρουσίασή τους, καθώς και τη διατύπωση των ερευνητικών συμπερασμάτων. Το μάθημα αποσκοπεί στην απόκτηση βασικών γνώσεων στη συστηματική διερεύνηση των κοινωνικών φαινομένων με στατιστικές μεθόδους και αναμένεται να υποστηρίξει τους/τις φοιτητές/τριες στο σχεδιασμό άρτιων ερευνητικών προτάσεων στο πεδίο της επιστήμης της κοινωνιολογίας.

Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα (431009)

Διδάσκοντες: Σωκράτης Κονιόρδος

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση και ανάλυση όψεων της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας σε συνάρτηση με την εξέταση της πορείας ανάπτυξης της κοινωνιολογίας στην χώρα. Η τελευταία δεν είναι ευθύγραμμη, αλλά μπορεί να χαρακτηριστεί ασυνεχής και διακατεχόμενη από μερικότητα. Με «σύγχρονη» εννοείται η περίοδος των τελευταίων 200 ετών από την κήρυξη της επανάστασης του 1821 έως και σήμερα – με έμφαση στην πλέον πρόσφατη και τρέχουσα περίοδο, η οποία έχει προσδιοριστεί και ως αυτή της ύστερης νεωτερικότητας.

Η προσέγγιση του μαθήματος είναι επάλληλη και συνδυαστική. Αφενός, οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να δουν και να μελετήσουν επίσημα δεδομένα που αφορούν την ελληνική κοινωνία, τα οποία επιτρέπουν μία μορφολογικού είδους πρώτη προσέγγιση/ γνωριμία. Στη συνέχεια, να γνωρίσουν ορισμένες εμφανιζόμενες κανονικότητες ή δομικές διαρθρώσεις όπως και πολιτισμικές και αξιακές διαστάσεις/όψεις την σύγχρονης Ελλάδας, αφετέρου. Για το σκοπό αυτό έχει ιδιαίτερα σημασία να αναλυθούν οι ποικίλες και περισσότερο γενικές/θεωρητικές προσεγγίσεις που έχουν επιχειρήσει να ερμηνεύσουν όψεις της. Εξ άλλου, η ανάλυση των διαφόρων θεματικών όπως και των γενικότερων προσεγγίσεων για την σύγχρονη ελληνική κοινωνία επιδιώκει στην κατανόηση της πολυμορφίας που την διέπει. Αν και η έμφαση του συγκεκριμένου μαθήματος είναι στην ελληνική κοινωνιολογία και τις αναλύσεις της, η συγκριτική διάσταση λαμβάνεται υπόψη. Οι φοιτητές θα ωφεληθούν από τη συστηματική μελέτη των αναρτώμενων κειμένων στο E-class του μαθήματος, καθώς των άλλων κειμένων/άρθρων που υποδεικνύονται.

Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ελλάδας (18ος - 21ος αιώνας) (431010)

Διδάσκουσα: Χάιδω Μπάρκουλα

Το εν λόγω μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Ιστορίας της Ελλάδας καλύπτει την περίοδο από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα (προεπαναστατική περίοδο) έως και τις πρώτες δύο δεκαετίες του 21^{ου}. Κάθε ενότητα του μαθήματος θα αναφέρεται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ακολουθώντας τη λογική της σύγχρονης ιστορικής επιστήμης περί συνύπαρξης και αλληλόδρασης ιστορικών τομών και συνεχειών. Στο μάθημα αυτό δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις καθώς και στις ιστορικές τομές και συνέχειες από το τέλος του 18ου αιώνα μέχρι τη σύγχρονη εποχή. Οι παραπάνω μεθοδολογικοί άξονες θα βοηθήσουν τους φοιτητές/τριες να κατανοήσουν σε βάθος τη νεότερη και σύγχρονη κοινωνική και πολιτική ελληνική ιστορία, ενώ θα τους δοθεί η ευκαιρία να προσεγγίσουν βασικά ιστορικά ζητήματα μέσα από πρωτογενείς πηγές (αρχεία, έντυπα, Τύπος κ.ά.) και δευτερογενή βιβλιογραφική παραγωγή.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Από την Οθωμανική κυριαρχία στον Αγώνα της Ανεξαρτησίας
2. Από τον Αγώνα της Ανεξαρτησίας στη συγκρότηση ελληνικού κράτους (1821 - 1832)
3. Η οικοδόμηση έθνους και κράτους στην Ελλάδα τον 19ο και στις αρχές του 20ού αιώνα (1832 - 1909).
4. Από τον κοινωνικό μετασχηματισμό στην κρίση της εθνικής ολοκλήρωσης (1909 - 1922)
5. Μεσοπόλεμος (1923 - 1940).
6. Η περίοδος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου

7. Ο ελληνικός εμφύλιος
8. Η ανασυγκρότηση και η συγκρότηση μιας «καχεκτικής Δημοκρατίας» (1949 - 1967)
9. Η δικτατορία των συνταγματαρχών (1967-1974)
10. Μεταπολίτευση (1974 - ;)
11. Από την ευημερία στην κρίση
12. Θεσμοί εξέλιξης του Ελληνικού Κράτους. Το Παράδειγμα του Πανεπιστημίου Αθηνών
13. Ανασκόπηση

Ιστορία των Κοινωνιολογικών Θεωριών Ι (431011)

Διδάσκων: Μιχαήλ Νικολακάκης

Το μάθημα Ιστορία των Κοινωνιολογικών Θεωριών Ι εστιάζει στους τρόπους με τους οποίους οι κλασικοί της κοινωνιολογίας στοχάστηκαν τη δομή και την αλλαγή της κοινωνίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα επιστημολογικά, μεθοδολογικά, θεωρητικά και εννοιολογικά στοιχεία τα οποία συνεισφέρουν οι κλασικές κοινωνιολογικές θεωρίες στην κατανόηση της σχέσης ατόμου - κοινωνίας, της εξέλιξης της ιστορίας, των σχέσεων εξουσίας, των θεσμών, διαδικασιών και ανταγωνισμών. Το μάθημα δίνει μεγαλύτερη έμφαση στη μελέτη των τριών κλασικών – θεμελιωτών της κοινωνιολογίας (Durkheim, Weber και Marx) με στόχο την κατανόηση των βασικών εννοιών και των θεωρητικών εργαλείων που εισήγαγαν. Ταυτόχρονα, με τις διαλέξεις του μαθήματος θα προσπαθήσουμε να αποκαταστήσουμε τις κρίσιμες γέφυρες με την σύγχρονη κοινωνική θεωρία και την σημασία των παραπάνω θεωρητικών για τον σύγχρονο κοινωνιολογικό στοχασμό.

Οικονομική Κοινωνιολογία (431012)

Διδάσκων: Γιώργος Λιάγκουρας

Η Οικονομική Κοινωνιολογία εξετάζει τα οικονομικά φαινόμενα από κοινωνιολογική σκοπιά. Ενδιαφέρεται μεταξύ άλλων για την επίδραση των κοινωνικών σχέσεων και θεσμών στην οικονομία, καθώς επίσης και για τις επιπτώσεις των οικονομικών αλλαγών στην κοινωνική διαστρωμάτωση και συνοχή. Δεδομένου, ότι η οικονομική κοινωνιολογία συνεχίζει κατά κύριο λόγο να είναι κοινωνιολογία του καπιταλισμού, το μάθημα εξετάζει τις μεγάλες σχολές της οικονομικής κοινωνιολογίας με φόντο την εξέλιξη του καπιταλιστικού συστήματος.

Περιεχόμενο μαθήματος

1. Εισαγωγή
2. Κοινωνική συνοχή και πλούτος των εθνών στον Άνταμ Σμιθ
3. Κριτική της πολιτικής οικονομίας και πάλη των τάξεων: Καρλ Μαρξ
4. Η νεοκλασική οικονομική και ο homo economicus
5. Καπιταλισμός και δυτικός πολιτισμός: Μαξ Βέμπερ
6. Ο κοινωνικός καθορισμός της αγοράς και του ατομικισμού: Εμίλ Ντυρκέιμ
7. Η εξελικτική/θεσμική κριτική του Homo Economicus και του καπιταλισμού: Θορστέιν Βέμπλεν
8. Η οριστική παρακμή του φιλελεύθερου καπιταλισμού: Πολάνυι και Σουμπέτερ
9. Η χρυσή εποχή του κεϋνσιανού κράτους πρόνοιας και η ατονία της οικονομικής κοινωνιολογίας (1945-1980)
10. Η άνοδος της Νεο-Θεσμικών Οικονομικών και της Νέας Οικονομικής Κοινωνιολογίας
11. Η 'Συγκριτική Πολιτική Οικονομία': Από τη ζήτηση στην προσφορά
12. Η διφορούμενη έννοια του 'κοινωνικού κεφαλαίου'
13. Επανάληψη

Πολιτική Κοινωνιολογία (431013)

Διδάσκων: Διονύσιος Τζαρέλλας

Ενότητες μαθήματος

- Εισαγωγή: πλαίσιο μαθήματος, σχέση με άλλα επιστημονικά πεδία, μεθοδολογικές/ετυμολογικές αποσαφηνίσεις.
- Αλληλεπίδραση πολιτικού και κοινωνικού πεδίου: υλικές/κοινωνικές προϋποθέσεις της παραγωγής της πολιτικής οργάνωσης/δομής και αντίστροφα το πολιτικό πεδίο ως πλαίσιο οργάνωσης, αξιακής νοηματοδότησης και νομιμοποίησης της κοινωνικής αναπαραγωγής.-
- Ανάλυση βασικών εννοιών της ισχύος, της εξουσίας, του κράτους και της νομιμοποίησης.-
- Γενεαλογία της Πολιτικής Κοινωνιολογίας, βασικοί εκπρόσωποι και κύριες σχολές, επιστημολογία/μεθολογία, Ιστορικότητα και κοινωνική υλικότητα της Πολιτικής Κοινωνιολογίας.
- Μορφοποιήσεις του Πολιτικού: κράτος, πολιτικά κόμματα, διαδικασία πολιτικής κοινωνικοποίησης, οι μορφές εκπροσώπησης κοινωνικών συμφερόντων.
- Μετασχηματισμοί της σχέσης πολιτικού-κοινωνικού: μετάβαση από το μεταπολεμικό μοντέλο ανάπτυξης στο νεοφιλελευθερισμό και τις μεταβιομηχανικές κοινωνίες, παγκοσμιοποίηση και ανάδυση νέων, μη πολιτικών με τη στενή έννοια, δομών ισχύος (αγορές, υπερεθνικοί οργανισμοί).

Ιστορία των Κοινωνιολογικών Θεωριών II (431014)

Το μάθημα έχει σκοπό να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στη θεμελιώδη σκέψη των βασικών στοχαστών της Κοινωνιολογίας συνεχίζοντας από το προηγούμενο εξάμηνο σπουδών. Η έμφαση δίδεται στους σημαντικότερους χρονολογικά στοχαστές και σχολές του κλάδου από τη δεκαετία του 1950 και μετά.

Περιεχόμενο μαθήματος

1. Εισαγωγικά, περί θεωρίας
2. Δομολειτουργισμός
3. Θεωρία συγκρούσεων
4. Νεομαρξισμός
5. Συμβολική αλληλεπίδραση
6. Εθνομεθοδολογία
7. Θεωρία της ανταλλαγής
8. Θεωρία των δικτύων
9. Θεωρία της Ορθολογικής επιλογής
10. Σύγχρονες φεμινιστικές θεωρίες
11. Θεωρία της παγκοσμιοποίησης
12. Μεταδομισμός και κοινωνική θεωρία
13. Θεωρίες της φυλής και της αποικιοκρατίας

Κοινωνιολογία του Πολιτισμού (431015)

Διδάσκων: Νίκος Σουλιώτης

Το μάθημα προσφέρεται στο 4^ο εξάμηνο σπουδών και παρέχει μια επισκόπηση των κοινωνιολογικών προσεγγίσεων του πολιτισμού και της κουλτούρας. Η κοινωνιολογία έχει ασχοληθεί συστηματικά με τον πολιτισμό και την κουλτούρα, εξετάζοντας τόσο τις διαφορετικές καλλιτεχνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες όσο και, γενικότερα, τους κοινούς τρόπους ζωής και νοήματα. Το μάθημα παρουσιάζει τις βασικές θεωρίες και έννοιες που έχουν αναπτυχθεί από τους κοινωνιολόγους για την κατανόηση του πολιτισμού και της κουλτούρας. Επίσης, παρουσιάζει επιλεγμένα παραδείγματα ελληνικών και διεθνών εμπειρικών ερευνών. Τέλος, το μάθημα εξετάζει, ειδικότερα, ιστορικά και σύγχρονα πολιτισμικά φαινόμενα τα οποία επιχειρούν να κατανοήσουν οι κοινωνιολόγοι μέσα από τις θεωρητικές και εμπειρικές τους προσεγγίσεις.

Οι πρώτες διαλέξεις του μαθήματος εξετάζουν τις θεωρίες και έννοιες της κοινωνιολογικής μελέτης του πολιτισμού: πολιτισμός και κουλτούρα, διάκριση υψηλής και λαϊκής τέχνης, πολιτιστικές

βιομηχανίες και μαζική κουλτούρα, θεωρίες «πεδίων» και «κόσμων» της τέχνης, μεταμοντέρνο. Δύο διαλέξεις εξετάζουν την εξέλιξη της μελέτης του πολιτισμού από τις κοινωνικές επιστήμες στην Ελλάδα. Οι υπόλοιπες διαλέξεις επικεντρώνονται σε ειδικές, πλην όμως θεμελιώδεις, όψεις του πολιτισμού: πολιτισμός και πόλη, σχέση του πολιτισμού με την οικονομία και την ανάπτυξη, παγκοσμιοποίηση και πολιτισμός, σχέση του πολιτισμού με το κράτος.

Θεωρίες για το φύλο και τις έμφυλες διακρίσεις (431016)

Διδάσκων: Ευάγγελος Λιότζης

Το μάθημα εστιάζει στην ανάλυση τόσο των διαδικασιών κοινωνικής κατασκευής του φύλου όσο και της αναπαραγωγής της έμφυλης οπτικής στο σύνολο των ξέχωρων θεσμικών χώρων (πολιτικός, οικονομικός, κοινωνικός, πολιτισμικός). Σκοπός είναι η σε βάθος κατανόηση των τρόπων με τους οποίους το φύλο και οι έμφυλες ταυτότητες συγκροτούν επίμαχα πεδία σύγκρουσης και πολλαπλών/πολυλογικών διακρίσεων/δυσχερειών που εκτείνονται πολύ πιο πέρα από τις όποιες ιδεοτυπικές κατηγοριοποιήσεις που απαντώνται στις επιμέρους θεωρητικές προσεγγίσεις και στον ευρύτερο δημόσιο διάλογο. Πιο αναλυτικά, στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται μια σειρά από θεματικές με άξονα τη σύγχρονη διεπιστημονική συζήτηση – από τη σταδιακή επικράτηση της κονστρουκτιβιστικής λογικής και τη ρευστότητα στο σύγχρονο πεδίο των έμφυλων ταυτοτήτων μέχρι τη συζήτηση περί ετεροκανικότητας και διαθεματικότητας. Προσεγγίζεται κριτικά μια σειρά εννοιών οι οποίες αποτελούν βασικούς πυλώνες της φεμινιστικής, κυρίως, σκέψης για την κατανόηση της «ανισότητας των φύλων» και του αιτήματος για «έμφυλη ισορροπία», όπως για παράδειγμα αυτές του πατριαρχικού μερίσματος και του ανδρικού προνομίου. Έτσι, ο φοιτητής/έσς έρχονται σε επαφή με όλα εκείνα τα εννοιολογικά εργαλεία προκειμένου να κατανοήσουν όχι μόνο την κλασική θεώρηση του σεξισμού για τις δομικές ανισότητες, αλλά και την ακανθώδη και πολυδαίδαλη συζήτηση περί των σύγχρονων μορφών του – από τη γνωστή θεώρηση περί αμφίθυμου σεξισμού και την πιο εξειδικευμένη περί πεφωτισμένου μέχρι την ανοιχτή, σε κάποιες όψεις της, συζήτηση περί εσωτερικευμένου και την πλέον αμφισβητούμενη εννοιολόγηση του ανάστροφου σεξισμού.

Επιστημολογικά και Φιλοσοφικά θεμέλια της Κοινωνιολογίας Ι (431017)

Διδάσκων: Δημήτριος Καρύδας

Το συνιστάμενο από δυο εξαμηνιαία μέρη υποχρεωτικό μάθημα αντιμετωπίζεται από την άποψη του συνολικού σχεδιασμού και των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων ενιαία στα πλαίσια της θέσης του στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας. Η διαδικασία αξιολόγησης και βαθμολόγησης των φοιτούντων ολοκληρώνεται μεν ανεξάρτητα στο κάθε εξάμηνο ξεχωριστά, η διδασκαλία της επιστημονικής ύλης του μαθήματος συνιστά εν τούτοις ενιαία και συμπαγή ενότητα.

Το μάθημα αποβλέπει αφενός στην εισαγωγική γνώση των φιλοσοφικών προκειμένων της νεότερης και σύγχρονης κοινωνιολογικής σκέψης και αφετέρου στη χρηστική εξοικείωση με την επιστημολογική θεμελίωση των κοινωνιολογικών θεωριών με ζητούμενο την εμπέδωση των μεθοδολογικών επιλογών και των εννοιολογικών εργαλείων αυτών των θεωριών. Πρωταρχικός στόχος του μαθήματος είναι η λειτουργική εξοικείωση με τη δομή και τη λογική η οποία διέπει τη συγκρότηση των βασικών κλασικών κοινωνιολογικών θεωριών, των κατευθύνσεων της κοινωνιολογικής σκέψης κατά το δεύτερο ήμισυ του 20ου αιώνα όπως και των σύγχρονων ρευμάτων και εναλλακτικών θεωρήσεων των κοινωνιών στον παγκοσμιοποιημένο κόσμο. Το μάθημα απαιτεί από τους φοιτητές να καλλιεργήσουν βασικές δεξιότητες στην κατανόηση των συνδέσεων μεταξύ των φιλοσοφικών προκειμένων και του ειδικού χαρακτήρα της επιστημολογίας των κοινωνιολογικών θεωριών, όπως και των θεωρητικών και πολιτικών διακυβευμάτων που ενέχονται στις επιστημονικές θεωρήσεις της κοινωνίας.

Τα ζητήματα της φιλοσοφικής θεμελίωσης των κοινωνικών θεωριών προσεγγίζονται κατ' αρχάς ιστορικά μέσω της εξέτασης των απαρχών της κοινωνιολογίας στο έργο των Χέγκελ, Μαρξ, Κοντ, Μαξ Βέμπερ και Ντυρκέμ. Δίνεται έμφαση στα προβλήματα των σχέσεων κοινωνικών και φυσικών επιστημών και ιδιαίτερα στα ζητήματα αξιακών δεσμεύσεων της θεωρίας καθώς και της

διαπλοκής τέτοιων δεσμεύσεων με τις θεωρητικές ανακατασκευές των επιμέρους διαστάσεων του κοινωνικού κόσμου. Διευκρινίζονται επίσης οι θεμελιώδεις προσεγγίσεις των κοινωνικών φαινομένων: διαλεκτική, ερμηνευτική, κατανοητική, λογική ανακατασκευή. Αναλύονται τα κανονιστικά χαρακτηριστικά της κοινωνιολογίας σε σχέση με τα περιγραφικά, ενώ οι διαφορές στην προσέγγιση των σχέσεων μεταξύ υποκειμένων και των ποικίλων πλευρών της κοινωνικής δομής αναδεικνύονται ως βασικό κριτήριο χαρτογράφησης των κοινωνιολογικών θεωριών. Το πρώτο εξάμηνο του μαθήματος κλείνει με την αναφορά στα επιστημολογικά παραδείγματα του δομισμού / δομολειτουργισμού, της κριτικής θεωρίας, του γενετικού δομισμού, όπως και των σύγχρονων θεωρήσεων του φύλου. Με βάση τις γνώσεις των βασικών επιστημολογικών κατευθύνσεων της κοινωνιολογίας καθίσταται δυνατή η εμβάθυνση των προβλημάτων της φιλοσοφικής θεμελίωσης της κοινωνιολογίας μέσω της επεξεργασίας επιλεγμένων πρωτότυπων κειμένων των βασικών εκπροσώπων των κοινωνιολογικών θεωριών κατά το δεύτερο εξάμηνο του μαθήματος (βλ. και την Περιγραφή του μαθήματος Επιστημολογικά και φιλοσοφικά Θεμέλια της Κοινωνιολογίας II).

Θεωρίες για την Κοινωνική Αναπαραγωγή (431018)

Διδάσκων: Εμμανουήλ Σπυριδάκης

Η έννοια κατονομάζει, σε γενικές γραμμές, τη διαγενεακή αναπαραγωγή του έμφυχου δυναμικού, της τεχνολογίας και της γνώσης, στοιχεία αναγκαία για την ίδια τη διαδικασία της παραγωγής καθώς επίσης την αναπαραγωγή της κοινωνικής οργάνωσης και των πολιτισμικών-ιδεολογικών δομών που θεμελιώνουν τις σχέσεις παραγωγής και αναδιατάσσουν τον έλεγχο πάνω στα μέσα παραγωγής. Όψη της διαδικασίας αυτής αποτελεί η αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης, η οποία αντιστοιχεί στην καθημερινή συντήρηση των δυνάμει εργαζομένων.

Κοινωνική Ψυχολογία (431019)

Διδάσκουσα: Αγγελική Γαζή

Στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο θα μας απασχολήσει το θεμελιώδες ερώτημα της Κοινωνικής Ψυχολογίας που αφορά στην σχέση ανάμεσα στο άτομο και την κοινωνία. Συγκεκριμένα θα εξεταστούν φαινόμενα που απασχολούν την Κοινωνική Ψυχολογία και συσχετίζονται με την ιδεολογία και την επικοινωνία. Πολιτισμικές διεργασίες δια των οποίων, σε μια δεδομένη κοινωνία, οργανώνονται οι γνώσεις, επεξεργάζονται οι πληροφορίες, εγκαθιδρύονται οι σχέσεις των ομάδων με το περιβάλλον (σχέσεις που διαμεσολαβούνται πάντα από τον Άλλο), διοχετεύονται οι δομές στις οποίες δρουν οι άνθρωποι, κωδικοποιούνται οι διατομικές και οι διομαδικές σχέσεις, εκπονείται μια κοινή κοινωνική πραγματικότητα προερχόμενη από τις σχέσεις με τους άλλους και το περιβάλλον, πραγματικότητα γύρω από την οποία δημιουργούμε κανόνες και αξίες.

Άξονες Μαθήματος

1. Η συνάρθρωση του ψυχικού με το κοινωνικό: Το άτομο μέλος της κοινωνίας
2. Η έννοια της επικοινωνίας: Από τη διαπροσωπική επικοινωνία στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας
3. Εαυτός, Ταυτότητα, Διαπροσωπικές Σχέσεις
4. Ρόλοι, Κοινωνικές Αναπαραστάσεις
5. Πειθώ, Κοινωνικές Στάσεις και η Αλλαγή τους
6. Ψυχολογία των Ομάδων και των Οργανισμών
7. Μέθοδοι και Τεχνικές στην Κοινωνική Ψυχολογία

Επιστημολογικά και Φιλοσοφικά Θεμέλια της Κοινωνιολογίας II (431020)

Διδάσκων: Δημήτριος Καρύδας

Το μάθημα ως δεύτερο μέρος μιας ενιαίας ενότητας συνεχίζει και συμπληρώνει την ύλη του πρώτου μέρους, ενώ εμβαθύνει τα κύρια ζητούμενα αυτού του ενιαίου διδακτικού – επιστημονικού

αντικειμένου, τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στην Περιγραφή του μαθήματος *Επιστημολογικά και Φιλοσοφικά Θεμέλια της Κοινωνιολογίας Ι* (βλ. το οικείο μέρος του 431017).

Η παρουσίαση των βασικών επιστημολογικών παραδειγμάτων στις κοινωνικές επιστήμες με επίκεντρο την επιστημολογία των κοινωνιολογικών θεωριών συμπληρώνεται με την αναφορά στα σύγχρονα συναρθρωτικά μοντέλα δομής και δράσης όπως και τις βασικές κατευθύνσεις της μεταποικιακής θεωρίας. Η τελευταία χρησιμεύει επίσης ως χαρακτηριστική περίπτωση στην οποία η διεπιστημονική προσέγγιση διαπλέκεται με την ανάδυση ενός νέου επιστημονικού παραδείγματος. Το κύριο μέρος του μαθήματος καταλαμβάνει η πραγμάτευση επιλεγμένων πρωτοτύπων κειμένων κλασικών και σύγχρονων θεωρητικών της κοινωνίας και της κοινωνιολογικής σκέψης. Το ζητούμενο εδώ είναι η εξάσκηση στην ερμηνεία κοινωνιολογικών κειμένων, τα οποία εκθέτουν τη θεμελίωση των βασικών κατευθύνσεων του κοινωνιολογικού στοχασμού. Η επιλογή των κειμένων περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση κείμενα των Μαρξ, Μαξ Βέμπερ, Ντυρκέμ, Πόππερ, Αντόρνο, Μπουρντιέ (διαθέσιμα στον τόμο των Κουζέλη-Ψυχοπαίδη, ενώ μπορεί να συμπληρωθούν και από άλλα εν τω μεταξύ διαθέσιμα κείμενα) και συμπληρώνεται και από κείμενα των Φουκώ, Σαϊντ, Μπάτλερ, ώστε να προσφέρεται η ευκαιρία εισαγωγής στα τρέχοντα σύγχρονα ρεύματα της κοινωνικής σκέψης.

Επιστήμη, Τεχνολογία, Κοινωνία (431021)

Διδάσκων: Μανώλης Πατηνιώτης

Το μάθημα ασχολείται με τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγή στον διεπιστημονικό κλάδο των Σπουδών Επιστήμης και Τεχνολογίας
- Ιστορική αναδρομή στις θεωρίες για τη σχέση επιστήμης-κοινωνίας
- Η ιστορικιστική στροφή και οι συνέπειές της
- Η κοινωνιολογία της επιστημονικής γνώσης και Ισχυρό Πρόγραμμα
- Κοινωνική κατασκευασιοκρατία και θεωρία δρώντος δικτύου
- Έχει φύλο η τεχνοεπιστήμη;
- Τεχνοεπιστημονικός πολιτισμός
- Κοινωνίες της διακινδύνευσης
- Ανθρωπόκαινος
- Βιοεπιστήμες, βιοτεχνολογίες και βιοηθική
- Ψηφιακός μετασχηματισμός και η (ανα)συγκρότηση του κοινωνικού
- Εμπορευματοποίηση της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας
- Τεχνοεπιστημονικές ουτοπίες και δυστοπίες
- Επιστημονική και τεχνολογική πολιτική
- Πολιτικές οικονομίες της γνώσης και ο ρόλος των ειδημόνων
- Επιστήμη των πολιτών
- Επικοινωνία της επιστήμης και εκδημοκρατισμός της γνώσης

Κοινωνιολογία Δικαίου:θεωρητικές υποθέσεις ερευνητικές τεχνικές (431022)

Διδάσκων: Ιωάννης Φλυτζάνης

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδειχθεί η προσέγγιση ενός εξειδικευμένου κοινωνιολογικού επιστημονικού πεδίου που έχει στο επίκεντρο του το δίκαιο: αρχικά γίνεται μία εισαγωγή στο αντικείμενο της *Κοινωνιολογίας του Δικαίου*, δηλ. στην εξέταση το δικαίου μέσα από τις κοινωνικές σχέσεις της νεωτερικής/ μετα-νεωτερικής περιόδου και εντός των συνιστωσών της πολιτικής, της οικονομίας και του πολιτισμού. Αναλύονται έπειτα οι θεμελιωτές της κοινωνιολογίας του δικαίου: α) οι κλασικοί κοινωνιολόγοι που εδραίωσαν το αντικείμενο (Weber, Durkheim), β) η σύνδεση του δικαίου με την πολιτική οικονομία του καπιταλισμού από τον Marx και γ) τα ρεύματα νομικής θεωρίας που ανοίχτηκαν στον «κοινωνικό παράγοντα» (νομικός ρεαλισμός, σχολή ελεύθερου δικαίου, Law& Society movement). Ακολουθεί η ανάλυση των σύγχρονων θεωρητικών τάσεων: της θεωρίας των συστημάτων (Luhmann) και του νομικού πλουραλισμού (Santos). Τέλος, δίνονται επιμέρους εξειδικεύσεις της κοινωνιολογίας του δικαίου: η θεματική της Διακυβέρνησης, ο

κοινωνικός έλεγχος, το φύλο και η συντροφικότητα, αλλά και η κοινωνιολογία των νομικών επαγγελματιών. Επιπρόσθετα, δίνονται και στοιχεία σχετικά με τα μεθοδολογικά εργαλεία ή/ και τις τεχνικές έρευνας με τις οποίες συνδέονται οι διαφορετικές σχολές και επιμέρους θεματικές της κοινωνιολογίας του δικαίου (όπως έρευνα νομολογίας, εθνογραφική έρευνα, έρευνα με ερωτηματολόγιο, συνέντευξη).

Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποσοτικής Έρευνας II (431023)

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος «Μέθοδοι και τεχνικές της ποσοτικής έρευνας Ι». Αποσκοπεί στην εμβάθυνση στις βασικές έννοιες της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας. Θα εξεταστούν τα κάτωθι θέματα: ορισμός μεταβλητών, ορισμός μέτρησης, επίπεδα μέτρησης, μονομεταβλητή ανάλυση (περιγραφικά στατιστικά μέτρα: μέση τιμή, διάμεσος, επικρατούσα τιμή, τυπική απόκλιση και μέγιστη και ελάχιστη τιμή των παρατηρήσεων), διμεταβλητή ανάλυση (έλεγχος συνάφειας, συσχέτιση και απλή γραμμική παλινδρόμηση, ανάλυση διασποράς) και εισαγωγή σε πολυμεταβλητές αναλύσεις. Το μάθημα αυτό αποτελεί εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες της περιγραφικής στατιστικής. Η δομή του μαθήματος θα ακολουθήσει τους παρακάτω θεματικούς άξονες/ενότητες, στο πλαίσιο των οποίων θα προσαρμοστούν οι παραδόσεις:

1η ενότητα: Ορισμός μεταβλητών, ορισμός της μέτρησης, επίπεδα μέτρησης, γραφικές απεικονίσεις δεδομένων

Στην πρώτη ενότητα του μαθήματος θα υποδειχθεί ο τρόπος ορισμού των μεταβλητών, θα αποσαφηνιστεί τι συνιστά μέτρηση, πως καταγράφουμε τις μεταβλητές και θα γίνει μία επανάληψη στα επίπεδα μέτρησης (ονομαστικό, τακτικό, διαστήματος, λόγου). Αποσαφήνιση ανεξάρτητων και εξαρτημένων μεταβλητών. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες ποσοτικής ανάλυσης (πληθυσμός, δείγμα, δειγματοληπτικό πλαίσιο κ.ά.) Επίσης αφού ολοκληρωθεί η οργάνωση των δεδομένων, θα συζητηθούν οι τρόποι παρουσίασης των δεδομένων σε πίνακες και η γραφική παρουσίασή τους. Θα γίνει και η πρώτη επαφή με την περιγραφική στατιστική και την στατιστική συμπερασματολογία, θεματολογία που θα αναπτύσσεται και θα εμπλουτίζεται σταδιακά καθ' όλη τη διάρκεια των ενοτήτων, καθώς θα γίνει και από κοινού με τα άτομα που συμμετέχουν η σταδιακή συγγραφή και συμπλήρωση του υλικού με τις βασικές έννοιες ως γλωσσάρι.

2η ενότητα: Περιγραφική στατιστική

Θα γίνει εισαγωγή στην περιγραφική στατιστική και την σημασία της για την κοινωνική έρευνα αλλά και για κάθε σημείο διεξαγωγής και μελέτης των κοινωνικών φαινομένων. Κάθε δείκτης και ποσότητα που εξάγεται από ένα δείγμα, αφορά μόνο το συγκεκριμένο δείγμα και ονομάζεται στατιστικό μέτρο του δείγματος. Η εξαγωγή και ο υπολογισμός στατιστικών, και των γραφικών παραστάσεων που τα αφορούν, είναι το αντικείμενο της Περιγραφικής Στατιστικής. Όταν λοιπόν θέλουμε να περιγράψουμε ένα δείγμα, γνωρίζοντας ότι τα στατιστικά του μέτρα αφορούν το συγκεκριμένο μόνο δείγμα, ούτε και τον πληθυσμό από τον οποίο προέρχονται ή έχουμε στη διάθεσή μας ολόκληρο τον πληθυσμό, περιγράφουμε στατιστικά έναν πληθυσμό, οι δείκτες που εξάγουμε ονομάζονται παράμετροι και είναι μοναδικές γιατί προφανώς ο πληθυσμός είναι ένας και μοναδικός, όχι όπως στην περίπτωση των δειγμάτων τα οποία στη μαθηματική θεωρία θα πρέπει να είναι πολλά.

3η ενότητα: Μεταβλητές

Θα παρουσιαστούν τα επίπεδα μέτρησης μεταβλητών, κατά την παραδοσιακή τυπολογία των επιπέδων μέτρησης, δηλαδή σε ονομαστικό, τακτικό, διαστήματος και λόγου, καθώς τα χαρακτηριστικά κάθε επιπέδου μέτρησης αλλά και όλη η απαραίτητη θεωρία για ανάλυση των μεταβλητών. Επίσης, σε αυτή την ενότητα θα παρουσιαστούν εκτενώς τα είδη των μεταβλητών όπως παρουσιάζονται στη βιβλιογραφία της κοινωνικής έρευνας και πιο στοχευμένα της κοινωνικής στατιστικής, με τα χαρακτηριστικά τους και τις ιδιαιτερότητες που φέρουν. Έτσι ερμηνεύονται οι μεταβλητές, οι παρατηρήσεις, δηλαδή οι αποκρίσεις των ερωτώμενων στις μεταβλητές, οι οποίες μπορεί να έχουν ή όχι προκαθορισμένες τιμές. Τα είδη των μεταβλητών σε μία πιο απλουστευμένη μορφή που διακρίνονται σε ποιοτικές και ποσοτικές. Οι ποιοτικές συχνά επίσης αναφέρονται και ως κατηγορικές. Όσον αφορά στις ποσοτικές υπάρχει μία εσωτερική διάκριση σε διακριτές και συνεχείς. Οι διακριτές είναι οι μεταβλητές που έχουν τιμές σε ένα σύνολο διακεκριμένων και συνήθως

πεπερασμένων τιμών, δηλαδή, μπορεί να πάρει μόνο συγκεκριμένες τιμές εντός του εύρους της. Ενώ οι συνεχείς είναι οι μεταβλητές που έχουν τιμές μέσα σε ένα συνεχές διάστημα ή σε μία συλλογή διαστημάτων, δηλαδή μπορούν να πάρουν οποιαδήποτε τιμή ενός δεδομένου, ορισμένου διαστήματος.

4η ενότητα: Μονομεταβλητή ανάλυση

Στην παρούσα ενότητα θα παρουσιαστεί η ανάλυση μιας μεμονωμένης μεταβλητής. Θα γίνει παρουσίαση της μονομεταβλητής ανάλυσης για ποιοτικές αλλά και ποσοτικές μεταβλητές. Θα παρουσιαστεί η απόλυτη συχνότητα και η σχετική συχνότητα των μεταβλητών, καθώς και η σημασία τους στην ανάλυση αλλά και κατά την παρουσίαση αποτελεσμάτων. Θα αναλυθούν τα στατιστικά μέτρα θέσης (τεταρτημόρια, επικρατούσα τιμή, διάμεσος) κεντρικής τάσης (μέση τιμή), μεταβλητότητας (διασπορά, τυπική απόκλιση, εύρος, διακύμανση) και ο συντελεστής μεταβλητότητας καθώς και τα μέτρα των ιδιοτήτων των κατανομών (λοξότητα και κύρτωση). Κάθε παρουσίαση θα συνοδεύεται με παραδείγματα, όχι μόνο για την κατανόηση των στατιστικών μέτρων, αλλά για να αποσαφηνιστεί η χρήση τους και η επιλογή του κατάλληλου μέτρου για ανάλυση. Στη συνέχεια, αφού ολοκληρωθεί η παρουσίαση των επιπέδων μέτρησης και των κατάλληλων στατιστικών μέτρων σε κάθε ένα, θα γίνει η επανάληψη της δόμησης των κανόνων αλλά και η αποδόμηση αυτών, καθώς θα γίνει η επανάληψή τους με σημεία που θα δείξουν ποιοι από τους κανόνες μένουν σταθεροί και αμετάβλητοι, ποιοι έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν και τότε είναι επιτρεπτές ή και αναγκαίες και επιβάλλονται οι αλλαγές τους. Όλα αυτά θα γίνουν και με την κατανόηση της κανονικής κατανομής που θεωρείται η σπουδαιότερη κατανομή της Θεωρίας Πιθανοτήτων και της Στατιστικής αλλά και με γνώμονα τις ίδιες τις παρατηρήσεις και πιθανές εκδοχές μεμονωμένων ή ομαδοποιημένων παρατηρήσεων. Εδώ θα γίνει και ανάλυση των κατηγοριών των μεταβλητών καθώς η σειρά εμφάνισης των κατηγοριών μιας μεταβλητής είναι σημαντική, πρέπει να έχουν οι κατηγορίες λογική συνέπεια, πρέπει να έχουν λογική διάταξη και να είναι πλήρης αλλά και να είναι αμοιβαία αποκλειόμενες.

5η ενότητα: Διμεταβλητή ανάλυση

Στην ενότητα αυτή θα γίνει ο διαχωρισμός των ποιοτικών και των ποσοτικών δεδομένων. Στην ανάλυση των δύο μεταβλητών θα εξεταστούν ο έλεγχος των ερευνητικών υποθέσεων, ο έλεγχος συνάφειας χ^2 , όπου αφορά σε ποιοτικά δεδομένα καθώς και οι πίνακες συνάφειας, ο συντελεστής συσχέτισης του Pearson, του Spearman's Rho, T-test και Mann Whitney Test. Έμφαση θα δοθεί και στο πως σχολιάζουμε και παρουσιάζουμε την ανάλυση των αποτελεσμάτων. Στη συνέχεια, θα εστιάσουμε στην ανάλυση ποσοτικών δεδομένων, όπου θα γίνει ο διαχωρισμός στην ανάλυση των ανεξάρτητων και των εξαρτημένων μεταβλητών. Επίσης θα πραγματοποιηθεί εισαγωγή στην συσχέτιση και την απλή γραμμική παλινδρόμηση. Η συσχέτιση μετρά την ένταση της σχέσης δύο μεταβλητών. Ένα μοντέλο απλής γραμμικής παλινδρόμησης επιδιώκει να εκφράσει μια εξαρτημένη ποσοτική μεταβλητή Y ως γραμμική συνάρτηση μιας ανεξάρτητης ποσοτικής μεταβλητής X . Κάθε μοντέλο παλινδρόμησης είναι μοντέλο αιτίου-αποτελέσματος, δηλαδή θεωρούμε ότι χρησιμοποιώντας τις τιμές των δύο αυτών μεταβλητών μπορούμε να προσδιορίσουμε ένα γραμμικό μοντέλο που θα περιγράφει και προβλέπει την σχέση τους. Όταν έχουμε περισσότερες ανεξάρτητες μεταβλητές, μιλάμε για πολλαπλή παλινδρόμηση που αναλύεται στην επόμενη ενότητα.

6η ενότητα: Πολυμεταβλητή ανάλυση

Σε αυτή την ενότητα του μαθήματος θα γίνει εισαγωγή στην πολυμεταβλητή ανάλυση, όπου θα μελετηθούν οι πιο διαδεδομένες μέθοδοι για την πολυμεταβλητή ανάλυση, η πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση, που στοχεύει στην μελέτη πολλών μεταβλητών συγχρόνως και η ανάλυση διακύμανσης. Η ενότητα θα ολοκληρωθεί με την εισαγωγή στην ανάλυση παραγόντων.

7η ενότητα: Ανάλυση και παρουσίαση δεδομένων

Έμφαση θα δοθεί όχι μόνο στο πως αναλύουμε τα δεδομένα στην ποσοτική έρευνα αλλά και πώς αυτά τα παρουσιάζουμε και πως τα σχολιάζουμε. Στην ποσοτική ανάλυση που αφορά στην κοινωνική έρευνα υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές όσον αφορά στα παραπάνω σημεία, τα οποία θα αναλυθούν εκτενώς και θα δοθούν παραδείγματα από κοινωνικές έρευνες. Οι πίνακες είναι από τους καλύτερους τρόπους παρουσίασης των δεδομένων, όπως και τα διαγράμματα όμως οι κατάλληλοι πίνακες και τα κατάλληλα διαγράμματα είναι απόρροια των θεωρητικών δομών και των ίδιων των δεδομένων. αι της στατιστικής συμπερασματολογίας.

Μέθοδοι και Τεχνικές της Ποιοτικής Έρευνας (431024)

Το μάθημα εξετάζει επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα που συνδέονται με τις ποιοτικές μεθόδους έρευνας στην κοινωνιολογία και συναφή αντικείμενα, όπως η κοινωνική/πολιτισμική ανθρωπολογία. Πιο συγκεκριμένα, εστιάζει σε ζητήματα όπως η λογική της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας, ο σχεδιασμός μιας ποιοτικής έρευνας, η εθνογραφική έρευνα πεδίου, η συμμετοχική παρατήρηση, η συνέντευξη, η δημιουργία ερωτηματολογίων, οι συγκριτικές μελέτες περίπτωσης, η ομάδα εστίασης (focus group), οι τεχνικές ανάλυσης των δεδομένων (π.χ. ανάλυση περιεχομένου) και η ερμηνεία τους. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν την ευκαιρία να ασκηθούν σε ορισμένες από τις παραπάνω τεχνικές, ώστε να εμβαθύνουν στην κατανόηση των κοινωνικών και διαπολιτισμικών διαφορών και να καλλιεργήσουν δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την έρευνα στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες.

Γίνεται, επίσης, εισαγωγή στη εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία (grounded theory) και στη συμβολή της στην εξέλιξη της ποιοτικής έρευνας, καθώς και σε ζητήματα όπως ο *θετικισμός* και πώς εισήλθε στην ποιοτική έρευνα και ο *κονστрукτιβισμός* και πώς επηρέασε πολλούς επιστημονικούς κλάδους και έδωσε νέες γέφυρες στην έρευνα. Επιπλέον συζητείται η επιρροή του φεμινισμού στις έρευνες, πώς η εθνομεθοδολογία έδωσε άλλη θέση στα ίδια τα υποκείμενα μέσα στην έρευνα και πώς η ψυχανάλυση και οι θεωρίες συμβολικής διαντίδρασης και η φαινομενολογία εναλλάσσουν την εστίαση στις αναλύσεις είτε στις δομές είτε στα υποκείμενα.

Το μάθημα διαρθρώνεται στις παρακάτω θεματικές ενότητες, οι οποίες μπορεί να αντιστοιχούν σε μια ή περισσότερες παραδόσεις:

1^η ενότητα: Εισαγωγή στην ποιοτική έρευνα

Στην ενότητα αυτή γίνεται μια εισαγωγή στην ποιοτική έρευνα καθώς και μία σύντομη αναφορά στην ιστορία της και στην πορεία της στον κύκλο των ερευνών. Θα αποτυπωθούν τα ορόσημα που την εδραίωσαν και θα αναλυθούν τα βασικά χαρακτηριστικά της και πώς τα ερευνητικά ερωτήματα οδηγούν στην επιλογή της ως ερευνητική μέθοδο.

2^η ενότητα: Σχεδιασμός και προσεγγίσεις στην ποιοτική έρευνα και θεμελιώδεις θεωρίες

Στη δεύτερη ενότητα παρουσιάζονται οι κυριότερες μέθοδοι στην ποιοτική έρευνα και οι τύποι των δεδομένων. Για να γίνει κατανοητή η διαδικασία επιλογής μεθόδων συζητούνται αναλυτικά τα βήματα του σχεδιασμού της έρευνας:

1. Θεωρία
2. Βιβλιογραφία
3. Σχέση μεταξύ θεωρίας & έρευνας
4. Επιστημολογικά ζητήματα
5. Οντολογικά ζητήματα
6. Δεοντολογικά ζητήματα
7. Πρακτικές συνέπειες/Έρευνα αξιολόγησης & έρευνα δράσης
8. Πολιτικό πλαίσιο
9. Εκπαίδευση & αξίες ερευνητή/-τριας

3^η ενότητα: Η δεοντολογία στην ποιοτική έρευνα

Όπως κάθε έρευνα πια συνοδεύεται από τις αρχές δεοντολογίας της, έτσι και η κοινωνιολογική έρευνα έχει αρχές δεοντολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην αναγκαιότητα της δεοντολογίας στην ποιοτική εμπειρική έρευνα, τους κώδικες δεοντολογίας και τα ζητήματα εμπιστευτικότητας.

4^η ενότητα: Εθνογραφία και συμμετοχική παρατήρηση

Οφείλουμε να είμαστε προσεκτικοί όταν εκλαμβάνουμε την εθνογραφία ως συνώνυμη της συμμετοχικής παρατήρησης, δεν είναι συνώνυμα, όμως οι δύο αυτοί όροι αναφέρονται σε παρόμοιες προσεγγίσεις συλλογής δεδομένων, σύμφωνα με τις οποίες ο ερευνητής εγκαθίσταται για κάποιο χρονικό διάστημα σε ένα κοινωνικό περιβάλλον προκειμένου να παρατηρήσει, να κατανοήσει και να διαμορφώσει άποψη για την κουλτούρα και τις δυναμικές μιας κοινωνικής ομάδας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη διαφοροποίηση μεταξύ συμβατικής και εστιασμένης εθνογραφίας.

5^η ενότητα: Ποιοτικές συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης, ομαδικές συνεντεύξεις

Αναλύεται η προετοιμασία του οδηγού συνέντευξης αλλά και ό,τι αφορά στις φόρμες συγκατάθεσης, την ηχογράφηση και την απομαγνητοφώνηση. Συζητούνται επίσης οι ομάδες εστίασης (focus groups), αλλά και οι ομαδικές συνεντεύξεις που έχουν κοινά χαρακτηριστικά και βασικές διαφορές.

6^η ενότητα: Ανάλυση λόγου, ανάλυση κειμένων και τεκμηρίων και ανάλυση περιεχομένου

Έχουμε γλωσσικά προσανατολισμένες προσεγγίσεις συλλογής ποιοτικών δεδομένων, που είναι συνηθισμένες στην ποιοτική έρευνα, όπως είναι η ανάλυση λόγου και η ανάλυση συνομιλίας και έχουμε τη συλλογή και ποιοτική ανάλυση κειμένων και άλλων τεκμηρίων (προσωπικά, οπτικά, επίσημα τεκμήρια κρατικής προέλευσης/ιδιωτικής προέλευσης, διαδικτυακά τεκμήρια). Η ανάλυση περιεχομένου είναι μία προσέγγιση ανάλυσης τεκμηρίων και κειμένων που μπορεί να αποτελούνται από λέξεις ή από εικόνες, μπορεί να είναι σε έντυπη μορφή, διαδικτυακή μορφή, γραπτή ή προφορική, η οποία προσπαθεί εκτός από το ποιοτικό κομμάτι και να ποσοτικοποιήσει το εκάστοτε περιεχόμενο κατά τρόπο συστηματικό και επαναλαμβανόμενο, βάσει εκ των προτέρων διαμορφωμένων κριτηρίων.

7^η ενότητα: Συγγραφή και προοπτική της ποιοτικής εκπαιδευτικής έρευνας

Η παρούσα ενότητα εστιάζει στη συγγραφή της ποιοτικής έρευνας, στις στρατηγικές γενίκευσης, στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας, στη σύνδεση των αποτελεσμάτων με τη θεωρία, στον αναστοχασμό της έρευνας και στα βήματα για νέες βάσεις στην ερευνητική διαδικασία.

Οικονομική Ανάπτυξη και Διαστρωμάτωση (431025)

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση και ανάλυση των υποδειγμάτων και των θεωριών που αναπτύχθηκαν για τη μελέτη της οικονομικής ανάπτυξης τόσο από την πλευρά της πολιτικής οικονομίας όσο και από την πλευρά της νεοκλασικής θεωρίας. Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την ποσοτική και ποιοτική εκτίμηση του επιπέδου ανάπτυξης καθώς και μία σειρά από ζητήματα τα οποία αποτελούν τη βάση και του σύγχρονου επιστημονικού προβληματισμού όπως, η ανισότητα και η φτώχεια καθώς και η κοινωνική στρωμάτωση.

Το μάθημα αποτελείται από 4 ενότητες: (α) Εισαγωγή και ορισμός της Σύγχρονης Οικονομικής Ανάπτυξης και Μεγέθυνσης. Συντελεστές Οικονομικής Ανάπτυξης: φυσικοί πόροι, ανθρώπινοι πόροι, κεφάλαιο, τεχνολογική πρόοδος, επιχειρηματικότητα, μέγεθος αγοράς, θεσμικό πλαίσιο, εμπόδια οικονομικής ανάπτυξης. Στρατηγικές οικονομικής ανάπτυξης. Η γενική μεθοδολογία των υποδειγμάτων της σύγχρονης θεωρίας της οικονομικής μεγέθυνσης. Τα διάφορα υποδείγματα "εξωγενούς και ενδογενούς οικονομικής μεγέθυνσης". (β) Ταξινόμηση και βασικά χαρακτηριστικά των στρατηγικών ανάπτυξης. Βιομηχανία και οικονομική ανάπτυξη, θεωρίες εξάρτησης των αναπτυσσόμενων χωρών. Οικονομική μεγέθυνση και περιβάλλον. Αειφόρος ανάπτυξη. (γ) Μέτρα πολιτικής για την κινητοποίηση των αποταμιεύσεων: ιδιωτική αποταμίευση, δημόσια αποταμίευση, πληθωρισμός, εξωτερικές πηγές αποταμίευσης. Πολιτική διεθνών οικονομικών συναλλαγών: κρατική εξωτερική εμπορική πολιτική, διεθνής εμπορική πολιτική. Πολιτική σε βασικούς τομείς της οικονομίας: αγροτική πολιτική, βιομηχανική πολιτική, πολιτική σε άλλους τομείς. Μέτρα για την αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων των αναπτυσσόμενων χωρών.

Κοινωνιολογία της Παγκοσμιοποίησης (431026)

Διδάσκων: Μιχαήλ Νικολακάκης

Το μάθημα «Κοινωνιολογία της Παγκοσμιοποίησης» αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών-τριών του τμήματος με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στο χώρο των κοινωνικών επιστημών αναφορικά με την νοηματοδότηση της έννοιας της παγκοσμιοποίησης. Μέσα από την εστίαση στις βασικές παραδόσεις της σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας το μάθημα αποπειράται να σκιαγραφήσει τις βασικές όψεις των μετασχηματισμών των σύγχρονων κοινωνιών σε παγκόσμιο επίπεδο, στα βασικά πεδία της οικονομίας, της πολιτικής και του πολιτισμού.

Στη δημόσια σφαίρα η έννοια της «παγκοσμιοποίησης» χρησιμοποιείται εν πολλοίς για να περιγράψει τις πολιτισμικές αλλαγές που υφίστανται «τοπικές» κοινωνίες με τρόπο εξωτερικό και

παθητικό. Στο παρόν μάθημα, ωστόσο, θα ασχοληθούμε πρωτίστως με τα υπό διαμόρφωση χαρακτηριστικά της παγκόσμιας οικονομίας, με τις μορφές και με τους τρόπους με τους οποίους η πολιτική αποκτά διεθνοποιημένα χαρακτηριστικά και τα αποτυπώματα των παραπάνω διεργασιών στις σημερινές κοινωνικές σχέσεις καθώς και στις μορφές πολιτισμικής παραγωγής.

Σε αυτό το πλαίσιο το μάθημα είναι δομημένο σε δύο διακριτές θεματικές ενότητες. Στην πρώτη θα προσπαθήσουμε να εστιάσουμε στην ιστορικότητα των διαδικασιών διεθνοποίησης της οικονομίας και της πολιτικής, με ιδιαίτερη έμφαση στις διαδικασίες διαμόρφωσης της ελεύθερης διεθνοποιημένης αγοράς και στην δημιουργία των θεσμών παγκόσμιας διακυβέρνησης. Ταυτόχρονα θα προσπαθήσουμε να αποτυπώσουμε την ιστορία της χρήσης της έννοιας της παγκοσμιοποίησης και να εστιάσουμε σε εκείνους τους μεταπολεμικούς θεωρητικούς, όπως ο Emmanuel Wallerstein και ο Karl Polanyi, που ενσωμάτωσαν στην οπτική τους την διαμόρφωση της παγκόσμιας οικονομίας ως βασικό παράγοντα συγκρότησης του νεωτερικού κόσμου. Στη δεύτερη ενότητα θα προσπαθήσουμε να εστιάσουμε στις διαφορετικές αποτυπώσεις αυτών των φαινομένων στην κοινωνική θεωρία μετά την περίοδο ανάδυσης της μεταμοντέρνας κοινωνικής θεωρίας. Συγκεκριμένα, ξεχωριστές θεματικές ενότητες θα αφιερωθούν στο έργο στοχαστών όπως ο Zygmunt Bauman, ο Fredric Jameson, ο Ulrich Beck, ο Anthony Giddens, ο Manuel Castells, ο John Urry, ο Armin Appadurai και ο George Ritzer.

Κοινωνιολογία της Εργασίας (431027)

Διδάσκων: Δημήτρης Παρσάνογλου

Το μάθημα θα ασχοληθεί με τις βασικές έννοιες της κοινωνιολογίας της εργασίας με έμφαση στις θεωρητικές μετατοπίσεις των τελευταίων δεκαετιών. Υπό το πρίσμα των σύγχρονων θεωρητικών μετατοπίσεων θα εξεταστούν όχι μόνο οι μετασχηματισμοί της εργασίας ως κοινωνικής σχέσης, αλλά και η ίδια η κεντρικότητά ή περιθωριοποίησή της στην ευρύτερη κοινωνική διαμόρφωση και διαστρωμάτωση. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα:

- Ανάπτυξης κοινωνιολογικού προβληματισμού πάνω στην εργασία.
- Εξοκείωσης με βασικές έννοιες και θεωρητικές προσεγγίσεις, όπως «βιομηχανική» και «μεταβιομηχανική» κοινωνία, «τεχνοκρατική» ή «προγραμματισμένη» κοινωνία, «φορντισμός», «μεταφορντισμός» κ.κ.

Εξοκείωσης με σύγχρονα κοινωνιολογικά ζητήματα που σχετίζονται με την εργασία, όπως η επισφάλεια, η άυλη εργασία, οι έμφυλες ανισότητες στην εργασία, ο επαγγελματικός διαχωρισμός κ.κ.

Οι ενότητες του μαθήματος, οι οποίες αναπροσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες αλλά και τα ενδιαφέροντα των συμμετεχόντων/ουσών, κατανέμονται ως εξής:

1. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εργασίας.
2. Βιομηχανική καπιταλιστική κοινωνία και η θέση της εργασίας και του καταμερισμού εργασίας: Marx, Durkheim, Weber
3. Το «κλασικό» υπόδειγμα οργάνωσης της εργασίας: τείλορισμός, φορντισμός
4. Μετάβαση από το φορντισμό στο μεταφορντισμό, από τη βιομηχανική στη μεταβιομηχανική κοινωνία
5. Νέες τάσεις και μορφές οργάνωσης της εργασίας: τριτογενοποίηση, ιαπωνοποίηση, ολικό σύστημα ελέγχου, απέριττη παραγωγή
6. Νέες μορφές εργασίας: ευελιξία, επισφάλεια, άυλη εργασία, συναισθηματική εργασία, νέες τεχνολογίες, τηλεργασία
7. Φυλή, εθνότητα, τάξη: δυαδική αγορά εργασίας – κινητικότητα της εργασίας
8. Φύλο και εργασία: οριζόντιος και κάθετος επαγγελματικός διαχωρισμός, μισθολογικό χάσμα, «γυάλινη οροφή»
9. Μορφές συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων
10. Πέρα από την παραγωγή: η ισχύς της εργασίας στη συγκρότηση κοινωνικών ταυτοτήτων, το δίπολο εργάσιμος-ελεύθερος χρόνος, η επένδυση, προώθηση και πώληση του Εαυτού και όχι

απλώς της εργατικής δύναμης

11. Για μια γενεαλογία της εργασίας στον ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό: συγκλίσεις και αποκλίσεις με το φορντικό μοντέλο
12. Προκλήσεις/υποθέσεις εργασίας για την κοινωνιολογία της εργασίας στην Ελλάδα του 21ου αιώνα: φλέγοντα ζητήματα, τάσεις και προοπτικές
13. Παρουσιάσεις εργασιών, ανακεφαλαίωση, ύλη και θέματα εξετάσεων

Ψηφιακή Εργασία (431028)

Διδάσκων: Μανώλης Πατηνιώτης

Το μάθημα ασχολείται με τις νέες μορφές εργασίας στον ψηφιακό χώρο και τις αλλαγές που επιφέρει στην εργασία η ανάπτυξη των ψηφιακών τεχνολογιών. Ακολουθώντας την διεθνή έρευνα και βιβλιογραφία αλλά και παρακολουθώντας τις εξελίξεις στον χώρο της εργασίας θα εξερευνήσουμε το νεογέννητο πεδίο τη ψηφιακής εργασίας, οργανώνοντας τον εννοιολογικό χάρτη του μαθήματος γύρω από τρεις βασικούς άξονες.

Ο πρώτος άξονας αφορά τις αλλαγές στην εργασία που φέρνουν οι τεχνολογίες της μηχανικής μάθησης για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και την εισαγωγή της ρομποτικής στην παραγωγή.

Ο δεύτερος άξονας αφορά τους νέους τρόπους παραγωγής αξίας τους οποίους ενεργοποιεί η ψηφιακή συνθήκη, την οικονομική λειτουργία του καπιταλισμού της επιτήρησης αλλά και τις δημιουργικές μορφές που μπορούν να πάρουν οι δραστηριότητες μας στο διαδίκτυο.

Ο τρίτος άξονας αφορά τον μετασχηματισμό της μισθωτής εργασίας στην ψηφιακή συνθήκη. Ποιες νέες μορφές εργασίας αναδύονται στις πλατφόρμες; Τι αλλάζει στην εμπειρία και τις συνθήκες εργασίας η αλγοριθμοποίηση και η ψηφιακή διαμεσολάβηση;

Οι επιμέρους θεματικές ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

- Εργασία και μηχανές στον καπιταλισμό: παραγωγή αξίας: απόλυτη και σχετική υπεραξία: τεϊλορισμός, φορντισμός, μεταφορντισμός
- Ψηφιακός Μετασχηματισμός: Μηχανές Turing, Παγκόσμιος Ιστός, Μηχανική Μάθηση.
- «Άυλη» εργασία
- Μη αμειβόμενη εργασία στον Παγκόσμιο Ιστό
- Εργασία σε πλατφόρμες (uber-taskrabbit-deliveroo)
- Τεχνητή νοημοσύνη, αυτοματοποίηση και τέλος της εργασίας 3.0 (πτωτική τάση του ποσοστού κέρδους)
- Η ψηφιακή εργασία πίσω από την Τεχνητή Νοημοσύνη: νέα αντικείμενα εργασίας
- Αλγοριθμοποίηση της εργασιακής διαδικασίας: Microworking, microtasking
- Ετεροποίηση (heteromation) το ανώτατο στάδιο της αυτοματοποίησης
- Φύλο και ψηφιακή εργασία
- Πανδημία και Τηλεργασία: η υλοποίηση ενός τεχνολογικού φαντασιακού

Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης και Μεταποικιακές Θεωρίες (431029)

Διδάσκων: Δημήτρης Παρσάνογλου

Οι ενότητες του μαθήματος, οι οποίες αναπροσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες αλλά και τα ενδιαφέροντα των συμμετεχόντων/ουσών, κατανέμονται ως εξής:

1. Εισαγωγικά, περίγραμμα μαθήματος, βασικές έννοιες
2. Η γέννηση του κοινωνικού υποκειμένου «μετανάστης»: εθνικό κράτος, πολιτειότητα (citizenship), denizenship, πρώτες απόπειρες ρύθμισης της διεθνούς κινητικότητας
3. Σύγχρονες (μεταπολεμικές) μορφές κινητικότητας: ο «προσκεκλημένος εργάτης», η οικογενειακή επανένωση, ο/η αιτών/ούσα άσυλο, το μετα-αποικιακό υποκείμενο, ο/η «χωρίς χαρτιά»
4. Θεωρίες ερμηνείας της μετανάστευσης: από τις αρχικές (μαλθουσιανές) προσεγγίσεις και τους νόμους του Ravenstein στις οικονομικές προσεγγίσεις (νεοκλασική θεωρία, νέα οικονομικά της

μετανάστευσης, θεωρία της διττής ή κατατετμημένης αγοράς εργασίας, θεωρία των παγκόσμιων συστημάτων)

5. Κοινωνιολογικές θεωρίες ερμηνείας της μετανάστευσης: θεωρία των κοινωνικών δικτύων, θεσμική θεωρία, σωρευτική αιτιότητα, θεωρία των μεταναστευτικών συστημάτων
6. Η Ελλάδα ως χώρα «υποδοχής» μεταναστών/τριων: η παραγνωρισμένη ιστορία της κινητικότητας/ετερότητας, το «προσφυγικό» του Μεσοπολέμου, αγροτική έξοδος, νέα διεθνής μετανάστευση
7. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της σύγχρονης «μεταναστευτικής/ προσφυγικής κρίσης»
8. Το φύλο της μετανάστευσης ή φύλο και μετανάστευση
9. Κοινωνική και κοινωνιολογική διαχείριση της ετερότητας: αφομοίωση, κοινωνικός αποκλεισμός, κοινωνική ένταξη/ ενσωμάτωση, πολυπολιτισμικότητα, διεθνικότητα (transnationalism), διασπορά
10. Ειδικά κοινωνιολογικά θέματα: μετανάστευση και χώρος, χωρικός διαχωρισμός, χωρική πόλωση, αστική υποβάθμιση, εξευγενισμός
11. Η «δεύτερη γενιά» των μεταναστών/τριών: θεωρητικός και εμπειρικός αναστοχασμός
12. Παρουσιάσεις εργασιών, ανακεφαλαίωση, ύλη και θέματα εξετάσεων

Κοινωνία της Γνώσης και της Πληροφορίας (431030)

Διδάσκων: Μανώλης Πατηνιώτης

Το μάθημα ασχολείται με τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Πληροφορίας
- Η Μαθηματική Θεωρία της Επικοινωνία
- Η ανάδυση των ψηφιακών υπολογιστών και του Παγκόσμιου Ιστού
- Ροές πληροφορίας και κοινωνικά δίκτυα
- Από το Web 1.0 στο Web 2.0
- Η κουλτούρα της αναζήτησης
- Πολιτικές οικονομίες του διαδικτύου
- Ψηφιακή εργασία και Platform Capitalism
- Ο κόσμος των δεδομένων και ο Καπιταλισμός της Επιτήρησης
- Δυνητικά περιβάλλοντα και νέες μορφές υποκειμενικότητας
- Οι προκλήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης και νέες μορφές κοινωνικότητας
- Η γλώσσα των Νέων Μέσων
- Παραγωγή γνώσης σε ψηφιακά περιβάλλοντα.
- Creative commons και δίκτυα ομοτίμων
- Από την κυβερνητική πολιτική στον κυβερνοφεμινισμό

Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου (431031)

Η Πολιτική Οικονομία είναι παραδοσιακά συνυφασμένη με την Οικονομική Επιστήμη. Εδώ και αρκετές δεκαετίες, ωστόσο, ο όρος έχει αρχίσει να χρησιμοποιείται και σε σχέση με την παραγωγή και διανομή πολιτισμικών αγαθών. Έτσι, έχουμε «Πολιτικές Οικονομίες της Γνώσης», «Πολιτική Οικονομία των Μέσων» και, πιο πρόσφατα, «Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου». Η Πολιτική Οικονομία, σε αυτό το ευρύτερο πλαίσιο, καλείται να μελετήσει τον συνδυασμό πολιτικής ισχύος και οικονομικών πόρων που καθιστούν δυνατή την παραγωγή των συγκεκριμένων πολιτισμικών αγαθών και καθορίζουν τους τρόπους με τους οποίους αυτά διανέμονται και καταναλώνονται από το κοινωνικό σώμα.

Παραδοσιακά η Πολιτική Οικονομία είναι αναγωγιστική, με την έννοια ότι τείνει να αναγάγει τα κοινωνικά φαινόμενα στην οικονομική τους αφετηρία. Με τη διεύρυνση του γνωστικού της πεδίου, ωστόσο, η εστίασή της μετατοπίστηκε προς τις κοινωνικές σχέσεις και ιδιαίτερα τις σχέσεις

εξουσίας, οι οποίες ευθύνονται για την παραγωγή και διανομή των πολιτισμικών αγαθών. Η Κριτική Πολιτική Οικονομία επέφερε μια επιπλέον μετατόπιση. Όχι μόνο εστιάζει στις σχέσεις εξουσίας, αλλά επιχειρεί να ανιχνεύσει τις κοινωνικές ανισότητες που βρίσκονται στη βάση του τρόπου παραγωγής των πολιτισμικών αγαθών, καθώς και εκείνες που εμποδίζονται από τον τρόπο διανομής τους. Από αυτή την άποψη, η Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου έχει δύο πλευρές. Αφενός μελετά τους κοινωνικούς και οικονομικούς όρους λειτουργίας των ψηφιακών μέσων: Ιδιοκτησιακό καθεστώς, συγκέντρωση υποδομών, ζητήματα ελέγχου, νομικό πλαίσιο. Επίσης εξετάζει τις διάφορες θεωρίες που αντιλαμβάνονται το διαδίκτυο ως το νέο μοντέλο καπιταλιστικής συσσώρευσης και τους τρόπους οικονομικής οργάνωσης που συνδέονται με αυτές. Αφετέρου μελετά τις κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της λειτουργίας του Παγκόσμιου Ιστού: Εμπορευματοποίηση της πληροφορίας, εμπορευματοποίηση του κοινού («audience commodity»), «καπιταλισμό της επιτήρησης», «καπιταλισμό της πλατφόρμας», άδειες χρήσης ψηφιακών πόρων, διαμοιρασμό μέσω δικτύων ομοτίμων και ελεύθερο λογισμικό. Επίσης εξετάζει την οικονομική και κοινωνική σημασία της «εξαγωγής» δεδομένων και της «άυλης» ή δωρεάν εργασίας που παρέχεται από τους χρήστες του Παγκόσμιου Ιστού.

Κοινωνιολογία του διαδικτύου (431032)

Διδάσκων: Χαράλαμπος Τσέκερης

Στο μάθημα αναπτύσσονται οι εξής ενότητες:

- 1) Εισαγωγή στην κοινωνιολογία του διαδικτύου
- 2) Κοινωνιολογία και φιλοσοφία της τεχνολογίας – Τεχνοηθική
- 3) Εξέλιξη της τεχνολογίας και του διαδικτύου
- 4) Διαδίκτυο και δημόσια σφαίρα
- 5) Το ελληνικό διαδίκτυο I
- 6) Το ελληνικό διαδίκτυο II
- 7) Ψηφιακές ανισότητες
- 8) Γραμματοσύνη στα Μέσα και την Πληροφορία I
- 9) Γραμματοσύνη στα Μέσα και την Πληροφορία II
- 10) Διαδίκτυο και παγκοσμιοποίηση
- 11) Κοινωνία της Τεχνητής Νοημοσύνης – Προοπτική Διερεύνηση
- 12) Μέθοδοι και τεχνικές στην κοινωνιολογία του διαδικτύου
- 13) Συμπεράσματα μαθήματος

Κοινωνικές Θεωρίες της Επιστημονικής Γνώσης (431033)

Διδάσκων: Μανώλης Πατηνιώτης

Η κοινή αντίληψη για την επιστήμη την τοποθετεί στο επίκεντρο των σημαντικότερων ιστορικών αφηγημάτων του δυτικού κόσμου. Σύμφωνα με αυτή την αντίληψη, αν ένας θεσμός αντιπροσωπεύει με τον χαρακτηριστικότερο τρόπο το ιδεολόγημα της προόδου, αυτός είναι η επιστήμη. Υπό αυτή την έννοια, αν θέλουμε να καταλάβουμε πώς η ανθρωπότητα κατόρθωσε να φτάσει στο επίπεδο που βρίσκεται σήμερα, ο καλύτερος τρόπος είναι να ακολουθήσουμε το νήμα που ορίζει η πρόοδος της επιστήμης.

Ωστόσο, από τη δεκαετία του 1960 και μετά, η επιστήμη κατεβαίνει από το βάθρο της και ένα πλήθος ιστορικών, κοινωνιολόγων, φιλοσόφων, κοινωνικών ανθρωπολόγων κ.λπ. αρχίζουν να ανατέμνουν εκ νέου το επιστημονικό και τεχνολογικό φαινόμενο. Τώρα όχι ως πρωταγωνιστή και οδηγό της ιστορικής εξέλιξης, αλλά ως μέρος ενός πολύμορφου πλέγματος πολιτισμικών παραγόντων που συνδιαμορφώνουν και συνδιαμορφώνονται από το κοινωνικό γίγνεσθαι. Αν και τα τελευταία χρόνια το τοπίο έχει γίνει εξαιρετικά σύνθετο, το μάθημα προσπαθεί να εντοπίσει τους βασικούς άξονες αυτών των θεωρητικών εξελίξεων και να συζητήσει τις συνέπειές τους στην ιστοριογραφία και την κοινωνιολογία της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Οι επιμέρους θεματικές ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

- Thomas Kuhn και η αλλαγή του τοπίου στην ιστοριογραφία της επιστήμης
- Η αμφισβήτηση του λειτουργισμού στην κοινωνιολογία της επιστήμης

- Η Κοινωνιολογία της Επιστημονικής Γνώσης και το Ισχυρό Πρόγραμμα
- Η κοινωνική κατασκευή της επιστημονικής και τεχνολογικής πραγματικότητα
- Θεωρία δρώντος-δικτύου
- Η Ανθρωπολογία της Επιστημονικής Γνώσης και οι Σπουδές Εργαστηρίων
- Επιστημονική γνώση και κοινωνικές διακρίσεις
- Το φύλο της τεχνολογίας και οι τεχνολογίες του φύλου
- Φεμινιστικές γνωσιολογίες της επιστήμης
- Πώς λήγουν οι επιστημονικές διαμάχες; Πειθώ και νομιμοποίηση
- Experts vs. lay people
- Επιστημονική Γνώση από τα κάτω
- Παραγωγή γνώσης στον ψηφιακό χώρο

Κοινωνία της Διακινδύνευσης και Περιβάλλον (431034)

Διδάσκων: Μιχαήλ Νικολακάκης

Το μάθημα Κοινωνία της Διακινδύνευσης και Περιβάλλον αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών-τριών του τμήματος Κοινωνιολογίας με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις και τα πεδία έρευνας στην περιβαλλοντική κοινωνιολογία. Μέσα από τις διαλέξεις του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές θεωρίες στο χώρο των κοινωνικών επιστημών για την πρόσληψη, τη νοηματοδότηση και την κοινωνική δράση αναφορικά με την διαχείριση της φύσης. Παράλληλα, επιδιώκεται η παρουσίαση των βασικών ιστορικών προσεγγίσεων που αναδεικνύουν την θεσμική διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων ως τμήμα της ανάδυσης των νεωτερικών εθνών-κρατών. Επιπλέον, στα πλαίσια του μαθήματος θα εξεταστούν τα βασικά σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα καθώς και οι διεργασίες για την εξεύρεση λύσεων σε αυτά τόσο σε υπερεθνικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Τέλος, το μάθημα θα εστιάσει στις κυρίαρχες προσεγγίσεις στην σύγχρονη κοινωνική θεωρία και στο τρόπο που προσπαθούν να εντάξουν την περιβαλλοντική και κλιματική κρίση στην προβληματική περί κοινωνικής δομής και κοινωνικού μετασχηματισμού.

Το πρόγραμμα του προτεινόμενου μαθήματος είναι διαρθρωμένο σε τρεις θεματικές ενότητες. Στα μαθήματα 2 έως 5 οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τις θεωρητικές έννοιες και τις ιστορικές προσεγγίσεις αναφορικά με την διαχείριση της φύσης και του περιβάλλοντος στις νεωτερικές κοινωνίες όπως αυτές εμφανίζονται τόσο σε κλασσικούς πολιτικούς και κοινωνικούς στοχαστές όσο και στις νεώτερες συζητήσεις για την οικονομική ανάπτυξη. Στα μαθήματα 6 έως 9 το μάθημα θα εστιάσει στην ανάπτυξη της περιβαλλοντικής πολιτικής, την ιστορία του περιβαλλοντικού κινήματος και των κομμάτων των πρασίνων μέσα από την διασύνδεση τους με τις συγκεκριμένες προκλήσεις στο μεταπολεμικό ευρωπαϊκό συγκείμενο. Παράλληλα, θα διερευνηθούν οι κοινωνικές συνθήκες και οι αξιακές πλαισιώσεις που οδήγησαν το «οικολογικό πρόβλημα» να αναδυθεί ως ένα πεδίο εκδήλωσης πολιτικού ανταγωνισμού. Τέλος, στα μαθήματα 10 με 13 θα εστιάσουμε στις θεωρητικές προσεγγίσεις που έχουν αναπτυχθεί στο πεδίο της κοινωνιολογίας για να κατανοήσουμε την μεταβαλλόμενη σχέση μεταξύ ανθρώπου και φυσικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας.

Πολιτική και Κοινωνική Εκπροσώπηση (431035)

Σκοπός του μαθήματος είναι η συστηματική και σε βάθος μελέτη των συστημάτων κοινωνικής και πολιτικής εκπροσώπησης. Το μάθημα ξεκινά με την αναφορά στην σχετική θεωρητική συζήτηση όπως αυτή καθορίζεται από τους κοινωνικούς, πολιτικούς και πολιτιστικούς μετασχηματισμούς της νεωτερικότητας. Στη συνέχεια το μάθημα στα πολιτικά κόμματα, ως τον κατ' εξοχήν θεσμό του πολιτικής εκπροσώπησης και ακολούθως ορίζονται και αναλύονται οι θεσμοί κοινωνικής εκπροσώπησης (ομάδες πίεσης, συνδικάτα, . Οι θεματικές αυτής της συζήτησης περιλαμβάνουν τη συζήτηση για τη σχέση όλων των θεσμών εκπροσώπησης με την κοινωνία, και την κυρίως την διαστρωμάτωσή της, το κράτος, την πολιτική κουλτούρα στη συγκρότηση της σύγχρονης δημοκρατίας. Επιπλέον αναδεικνύονται και τα κύρια χαρακτηριστικά του ελληνικού συστήματος

κοινωνικής και πολιτικής εκπροσώπησης κατά τη Μεταπολιτευτική περίοδο. Εν συνεχεία εξετάζονται τα ζητήματα που εγείρονται από την ένταξη του κράτους έθνους στο παγκόσμιο σύστημα και τις συνακόλουθες επιδράσεις αυτής στους θεσμούς κοινωνικής πολιτικής οργάνωσης και δράσης. Το μάθημα αφού εξετάσει τα σύγχρονα ζητήματα εκπροσώπησης ολοκληρώνεται με την σύνοψη μεθοδολογικών συμπερασμάτων.

Σχέδιο μαθήματος

Εισαγωγή – Έννοιες – Προσεγγίσεις

Η νεωτερικότητα και οι μετασχηματισμοί της

Πολιτική εκπροσώπηση I: Ορισμοί, λειτουργίες και τύποι πολιτικών κομμάτων.

Πολιτική εκπροσώπηση II: Κόμμα – Κράτος – Κοινωνία

Πολιτική εκπροσώπηση III: Εξέλιξη των πολιτικών κομμάτων και δημοκρατία.

Οι Έννοιες (Ενδιαφέρον, συμφέρον) και της Κοινωνικής Εκπροσώπησης.

Εργατικά Συνδικάτα.

Εργοδοτικές Ομάδες Συμφερόντων.

Συστήματα Κοινωνικής Εκπροσώπησης: Πλουραλισμός, Κορπορατισμός, Κοινωνικός Διάλογος.

Κοινωνικά Κινήματα και Συλλογική Δράση

Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και Κοινωνία των Πολιτών

Από την κρίση της δεκαετίας του 1970 στην Παγκοσμιοποίηση

Το σύστημα κοινωνικής και πολιτικής εκπροσώπησης στην Γ' Ελληνική Δημοκρατία.

Κοινωνικά κινήματα (431036)

Διδάσκων: Διονύσιος Τζαρέλλας

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάλυση των παρακάτω θεματικών ενοτήτων:

- Εισαγωγή: βασικές έννοιες, μεθοδολογικές/ετυμολογικές αποσαφηνίσεις
- Γενεαλογία του επιστημονικού πεδίου των κοινωνικών κινημάτων
- Θεωρίες συλλογικής συμπεριφοράς και συλλογικής δράσης
- Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις των κοινωνικών κινημάτων
- Παλιά και νέα κοινωνικά κινήματα
- Παραδείγματα σύγχρονων κοινωνικών κινημάτων: όρια δράσης, θεσμική ενσωμάτωση
- Ψηφιακός κόσμος και κοινωνικά κινήματα στον 21^ο αιώνα

Κράτος και κοινωνία (431037)

Διδάσκων: Διονύσιος Τζαρέλλας

Το μάθημα καλείται να προσεγγίσει την πολύπτυχη και πολυδιάστατη σχέση ανάμεσα στο κράτος και την κοινωνία, και εξετάζει τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγή: βασικές έννοιες, μεθοδολογικές/ετυμολογικές αποσαφηνίσεις
- Γενεαλογία του κράτους, η σχέση κράτους-κοινωνίας στην ιστορική ανάπτυξή της
- Διεπιστημονική προσέγγιση της σχέσης κράτους και κοινωνίας ως πλαισίου παραγωγής των υλικών όρων και ως πεδίου αναπαραγωγής, νοσηματοδότησης και νομιμοποίησης των κοινωνικών σχέσεων και δομών που συγκροτούν το σύγχρονο κοινωνικό σχηματισμό.
- Το κράτος της νεωτερικότητας: βασικοί εκπρόσωποι και κύριες θεωρητικές προσεγγίσεις
- Μορφές κράτους και κοινωνικός ανταγωνισμός
- Κράτος υποκείμενο/εργαλείο ή κράτος σχέση: κρατικοί μηχανισμοί και κοινωνική δυναμική
- Κρίση και μετασχηματισμοί του κράτους σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης
- Κράτος και κοινωνία στον 21^ο αιώνα: τεχνολογία, οικονομία, πολιτική, πολιτισμός

Πολιτική Επικοινωνία (431038)

Περιεχόμενο μαθήματος

Εβδομάδα 1: Εισαγωγή στους σκοπούς του μαθήματος, επισκόπηση του eclass, περιληπτική παρουσίαση των επιμέρους ενοτήτων
Εβδομάδα 2: Η εξέλιξη του κλάδου της πολιτικής επικοινωνίας
Εβδομάδα 3: Ορισμοί και θεωρήσεις της πολιτικής επικοινωνίας
Εβδομάδα 4: Το μοντέλο των χρήσεων και ικανοποιήσεων- Ο καθορισμός της ημερήσιας θεματολογίας
Εβδομάδα 5: Πλαισίωση- Κριτικό ερμηνευτικό παράδειγμα- Κονστρουξιονισμός
Εβδομάδα 6: Κοινή Γνώμη 1
Εβδομάδα 7: Κοινή Γνώμη 2
Εβδομάδα 8: Πολιτικό Μάρκετινγκ
Εβδομάδα 9: Πολιτική Διαφήμιση
Εβδομάδα 10: Πολιτική και MME 1 (παραδοσιακά μέσα)
Εβδομάδα 11: Πολιτική και MME 2(νέα μέσα)
Εβδομάδα 12: Προπαγάνδα
Εβδομάδα 13: Ανακεφαλαίωση- Οδηγίες για εξετάσεις

Θεωρίες Δημοκρατίας (431039)

Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση και συζήτηση των βασικών θεωριών της δημοκρατίας που όπως αυτές διατυπώθηκαν από κλασικούς στοχαστές των κοινωνικών επιστημών και της κοινωνιολογίας ειδικότερα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις κοινωνικές αναφορές αυτών των θεωρητικών συζητήσεων καθώς και στο ποιες θεωρούνται οι κοινωνικές και πιο συγκεκριμένα οικονομικές προϋποθέσεις της δημοκρατικής συγκρότησης και δυναμικής. Στο τελευταίο θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση μια και το σάλπισμα για «θρίαμβο της δημοκρατίας», μετά το τέλος της δεκαετίας του 1980 και την ολοκλήρωση των διαδικασιών παγκοσμιοποίησης βλέπουμε μια διαρκή απορρύθμιση και υποβάθμιση των δημοκρατικών διευθετήσεων σε όλα τα επίπεδα (κοινωνικά, θεσμικά /διαδικαστικά, εργασιακά, πολιτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών κά). Το μάθημα ολοκληρώνεται αξιοποιώντας την θεωρητική συζήτηση του μαθήματος με την κριτική αποτίμηση της Μεταπολιτευτικής Δημοκρατίας.

Σχέδιο μαθήματος

Εισαγωγικές έννοιες
Η συμβολή του Barrington Moore
Η Δημοκρατία στους Βεμπερ και Μαρξ
Φιλελεύθερη θεώρηση της αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας J. S. Mill
Η Δημοκρατία ως μέθοδος J.A. Schumpeter
Ο μεγάλος μετασχηματισμός K. Polany
Η συμβολή του S.M. Lipset
Οικονομική θεωρία της Δημοκρατίας A. Downs
Κοινωνική και συμμετοχική δημοκρατία
Οι μεταδημοκρατικές τάσεις.
Κριτική αποτύπωση της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας

Κριτική Κοινωνική Θεωρία για το Δίκαιο, τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα (431040)

Διδάσκων: Ιωάννης Φλυτζάνης

Το μάθημα εστιάζει στον σύγχρονο κοινωνικό στοχασμό για το δίκαιο και τη δημοκρατία, ο οποίος έχει κριτικό χαρακτήρα, καθώς αναδεικνύει τις νεωτερικές παθογένειες, ενώ συχνά προβάλλει και προτάσεις. Το μάθημα εκκινεί από κριτικές θεωρήσεις του δικαίου, οι οποίες συλλαμβάνουν το δίκαιο ως ιδεολογικό μηχανισμό (Althusser) ή μέσα από τη διαπάλη εντός του κράτους ως το επίδικο των κοινωνικών ανταγωνισμών (Πουλαντζάς). Ακολουθούν οι κριτικές προσεγγίσεις που προσεγγίζουν το δίκαιο μέσα από τη σχέση του με τη βία (Benjamin) ή μέσα από την τυχόν αποδομησιμότητά του (Derrida), αλλά και μέσα από τη θεματική της σχέσης του δικαίου με τη σύγχρονη μορφή που λαμβάνει η κυριαρχία και το αναδυόμενο βιοπολιτικό καθεστώς της εξαίρεσης (Foucault, Agamben, Mbembe) ή σε συνάρτηση με τη θεματική των έμφυλων ταυτοτήτων και της κοινωνικής αναπαραγωγής (Fraser, Butler). Σε ένα δεύτερο άξονα αναδεικνύονται κοινωνικές θεωρήσεις της δημοκρατίας με πρώτη τη κοινωνική θεωρία του μεσοπολέμου που ασχολήθηκε με την κρίση της δημοκρατίας και την άνοδο του φασισμού (Gramsci, πρώτη γενιά Φραγκφούρτης). Αναλύεται έπειτα η σύγχρονη κανονιστική κοινωνική θεωρία, η οποία με πυρήνα το έργο του Habermas θα αναδείξει τη σχέση δικαίου και πολιτικής (*Το Πραγματικό και το Ισχύον*). Στη δημοκρατική στροφή της σημερινής κοινωνικής θεωρίας εντάσσεται και η μετα-μαρξιστική θεωρία λόγων των Laclau-Mouffe. Αναπτύσσονται παράλληλα και σύγχρονες πολιτειακές και δημοκρατικές προτάσεις, όπως αυτή για την μελλοντική κοινότητα των κοινών. Σε έναν τρίτο άξονα, εξετάζεται η ειδικότερη θεματική των δικαιωμάτων εκκινώντας από την κοινωνική θεωρία που ενδιαφέρθηκε για τη δικαιωματική συμπερίληψη της διαφοράς (Honneth, Benhabib) και συνεχίζοντας με τις γαλλικές μετα-μαρξιστικές προσεγγίσεις περί πολιτικής δικαιωμάτων (Balibar, Rancière). Αναλύονται και οι κοινωνικές προσεγγίσεις που συνδέουν τα δικαιώματα με τον κοσμοπολιτισμό (Beck), αλλά και οι μετα-αποικιακές προσεγγίσεις των δικαιωμάτων και της κάτωθεν παγκοσμιοποίησης (Santos, Spivak). Τέλος επισημαίνονται οι θεωρήσεις των Κριτικών Σπουδών, οι οποίες αναδεικνύοντας το πολιτικό διακύβευμα του νομικού, ασκούν κριτική στα ανθρώπινα δικαιώματα (*Το τέλος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων*).

Ανισότητες και Δίκαιο (431041)

Διδάσκων: Ιωάννης Φλυτζάνης

Μέσα από το μάθημα συνδέεται ο κοινωνικός στοχασμός, ο οποίος αναδεικνύει την ανισότητα στη νεωτερικότητα, ασκώντας κριτική και προβάλλοντας προτάσεις, με το ρόλο του δικαίου. Αρχικά, δίνονται τα θεωρητικά θεμέλια του προβληματισμού περί ισότητας/ ανισότητας και δικαίου: από το φυσικό δίκαιο και τη φιλελεύθερη πίστη στην ισότητα ευκαιριών και στη συνεχή βελτίωση του ανθρώπου, στην κριτική τη ανισότητας από τον Rousseau και στη λύση της πολιτείας του *Κοινωνικού Συμβολαίου* και των δικαιωμάτων, στην πολιτική οικονομία της εξαθλίωσης στον Marx όπου το δίκαιο αποτελεί υπερδομή. Παράλληλα, τονίζονται αντιθετικά σχήματα στους λόγους περί (αν)ισότητας και δικαίου: η ελευθερία απέναντι στην ισότητα, ο συντηρητικός ενάντια στο ριζοσπαστικό φιλελευθερισμό, εξισωτική ή τυπική ελευθερία; Αναλύονται τρία ιστορικά παραδείγματα δικαιοτικής επέκτασης της ισότητας: α) πολιτικά δικαιώματα, β) κοινωνικά και κράτος πρόνοιας γ) ταυτοτικά δικαιώματα και διεκδίκηση της διαφοράς. Από την άλλη δίνονται ιστορικά παραδείγματα δικαίων της ανισότητας, καθώς και θεωρητικών που τα νομιμοποίησαν (ρατσιστικό κράτος/ αποικιοκρατία, φασισμός, οικονομική ανισότητα). Τέλος, το μάθημα εστιάζεται σε θεωρητικές προτάσεις ισότητας α) η ριζική ισότητα των ουτοπιστών κοινωνιολόγων, β) η πρόταση σύγχρονων θεωρητικών δικαίου για ισότητα ευκαιριών και η κριτική της, και γ) οι επιμέρους προτάσεις για «ισοελευθερία», για δημοκρατία ως «ριζοσπαστική ισότητα», για μια έμφυλη δικαιοσύνη της αναδιανομής.

Κοινωνιολογία της Παρέκκλισης και Τεχνολογίες Επιτήρησης (431042)

Το μάθημα ξεκινά πρώτον με τον κοινωνιολογικό ορισμό της παρέκκλισης και του εγκλήματος. Εξηγεί γιατί η παρέκκλιση δεν αποτελεί εγγενή ιδιότητα μιας συμπεριφοράς αλλά αποδίδεται από κάποιες κοινωνικές ομάδες εντός δεδομένων κοινωνικών σχηματισμών. Αναπτύσσεται αφενός η ευρωπαϊκή,

εγκληματολογική θεωρία (βιολογικές, ψυχοπαθολογικές, κοινωνιολογικές και πολυπαραγοντικές προσεγγίσεις της εγκληματικής συμπεριφοράς) και αφετέρου η αμερικανική κοινωνιολογία της παρέκκλισης (Σχολή του Σικάγο για τον κοινωνικό έλεγχο, Δομολειτουργιστική προσέγγιση, Θεωρίες συγκρούσεων και Θεωρία της ετικέτας). Δεύτερον παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος απονομής ποινικής δικαιοσύνης και τα χαρακτηριστικά των σωφρονιστικών θεσμών. Αναπτύσσονται οι κριτικές θεωρίες με επίκεντρο τους κοινωνικούς λόγους για την παρέκκλιση, τους θεσμικούς μηχανισμούς κοινωνικού ελέγχου και επιβολής άτυπων και τυπικών κυρώσεων καθώς και τα σωφρονιστικά συστήματα σε συνδυασμό με τις τεχνολογίες επιτήρησης (M.Foucault & D.Melossi). Τρίτον το μάθημα καταδεικνύει πως οι παραπάνω θεωρητικές προσεγγίσεις μπορούν να αξιοποιηθούν για την θεωρητική κατανόηση και εμπειρική μελέτη σύγχρονων ζητημάτων αντεγκληματικής πολιτικής όπως η αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας, του trafficking, της τρομοκρατίας, του οικονομικού εγκλήματος και του κυβερνο-εγκλήματος, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη τεχνολογιών επιτήρησης με ψηφιακά μέσα. Τέλος συγκρίνονται σύγχρονες, διαφορετικές πολιτικές αντιμετώπισης του εγκλήματος σε σχέση με την εξελισσόμενη αντιλήψεις για την παρέκκλιση (π.χ. πολιτικές μηδενικής ανοχής ή αξιολόγησης κινδύνου παραβατικότητας).

Βιοϊατρική, Βιοηθική και Βιοεξουσία (431043)

Διδάσκουσα: Ελένη Ρεθυμιωτάκη

Το μάθημα περιλαμβάνει πρώτον τις οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις των σημαντικότερων βιοϊατρικών τεχνολογιών (όπως οι γενετικές τροποποιήσεις και η ψηφιοποίηση των δεδομένων υγείας) και πρακτικών (όπως οι μεταμοσχεύσεις και η Ιατρικά Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή).

Δεύτερον εισάγει στην κοινωνιολογική ανάλυση της ιατρικής ειδημοσύνης, του ιατρικού επαγγέλματος και των κωδίκων δεοντολογίας του. Ορίζεται κοινωνιολογικά η Βιοηθική ως πεδίο διεπιστημονικής ακαδημαϊκής ειδίκευσης, δημόσιου διαλόγου και πολυεπίπεδης ρύθμισης της βιοϊατρικής μέσω Επιτροπών. Αναπτύσσονται οι κλασσικές και κριτικές προσεγγίσεις της Βιοηθικής, τα μοντέλα δημόσιου διαλόγου και συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων για τις βιοϊατρικές εφαρμογές καθώς και η περιγραφή και η αποτίμηση της λειτουργίας των Επιτροπών Βιοηθικής με αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα.

Τρίτον, η Βιοϊατρική ως επιστημονική γνώση σε συνδυασμό με εφαρμοσμένη τεχνολογία που αξιοποιεί το ανθρώπινο σώμα και τα προϊόντα του, αντιπαρά τίθεται με την έννοια της Βιοεξουσίας και της Βιοπολιτικής. Οι τελευταίες αναπτύσσονται με αφετηρία το έργο του Michel Foucault και περαιτέρω με αναφορά σε σύγχρονους κριτικούς στοχαστές όπως ο Nikolas Rose προκειμένου οι φοιτητές να κατανοήσουν το διακύβευμα και να ευαισθητοποιηθούν ως προς τις κοινωνικές επιλογές που αφορούν δημόσιες πολιτικές για τις βιοτεχνολογικές καινοτομίες και ερευνητικές εφαρμογές των βιοϊατρικών επιστημών. Τέλος αναπτύσσεται η κριτική προσέγγιση της «ενεργής πολιτεϊότητας» του Andrew Feenberg και η πρόταση της επινόησης της Sheila Jasanoff.

Θεωρία της ιδεολογίας (431044)

Διδάσκων: Γιώργος Παπαφράγκου

Το μάθημα αναδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο ένα σύνολο αξιών νοηματοδοτεί τον κόσμο μας σχηματίζοντας ένα σχετικά συνεκτικό σύστημα, καθώς και τις πιθανές συνδέσεις με κοινωνικές δομές, τάξεις αλλά και κοινωνικά συμφέροντα. Εξετάζονται διαφορετικές προσεγγίσεις από το Διαφωτισμό, τον Marx και τους νέο-μαρξιστές (Gramsci, Adorno, Althusser) έως τον P. Bourdieu και τους μεταμοντέρνους (Barthes, Laclau- Mouffe Jameson).

Ενότητες μαθήματος

Εισαγωγή στην προβληματική της θεωρίας της ιδεολογίας. Ντε Τρασύ και Διαφωτισμός.

2. Η ιδεολογία στον νεαρό Μαρξ και οι επιρροές του γερμανικού ιδεαλισμού

3. Όριμος Μαρξ: Ο φετιχισμός του εμπορεύματος ως ιδεολογία.

4. Πραγμοποίηση και αυτοσυνειδησία στον Γκέοργκ Λούκατς.
5. Η γκραμσιανή έννοια της ηγεμονίας και ο ρόλος των διανοουμένων.
6. Η θεωρία της ιδεολογίας από τον Σοπενάουερ στον Φρόιντ.
7. Χορκχάιμερ και Αντόρνο: Η εμμενής κριτική στον διαφωτιστικό ορθολογισμό ως κριτική της ιδεολογίας.
8. Καρλ Μάνχαϊμ, από την ιδεολογία στην κοινωνιολογία της γνώσης.
9. Η έννοια της ιδεολογίας και των ιδεολογικών μηχανισμών του Κράτους στον Αλτουσέρ.
10. Η ιδεολογία ως όρος κοινωνικής αναπαραγωγής στον Μπουρντιέ.
11. Η μετανεωτερική κριτική στον αξιολογικό λόγο. Μπαρτ, Λακλάου και Μουφ.
12. Φρέντρικ Τζέιμσον: Κριτική και αυτοκριτική του μετανεωτερικού σκεπτικισμού.

Κοινωνία, ΜΜΕ και κοινή γνώμη (431045)

Διδάσκων: Γιώργος Παπαφράγκου

Το μάθημα εξετάζει την άνοδο των ΜΜΕ και τη σύνδεσή τους με τη δημοκρατία και τη δημόσια σφαίρα της κοινωνίας των πολιτών, τις μεταλλάξεις τους στη σύγχρονη πολιτική οικονομία των μονοπωλίων, το διαδίκτυο και τα κοινωνικά δίκτυα. Εστιάζει στην πολύπλοκη σχέση με την κοινή γνώμη: στο καθεστώς μετα-αλήθειας (fake news) και στην πολιτική προπαγάνδα, στο θεαματικό και στην προσομοίωση που κατασκευάζουν την πραγματικότητα αλλά και στις τυχόν ευκαιρίες κοινωνικής αλληλεπίδρασης.

Ενότητες μαθήματος

1. Εισαγωγή στην προβληματική της δημοσιότητας, η ιστορία της ανάπτυξης των ΜΜΕ
2. Ο ρόλος της δημοσιότητας στην θεωρία του Γιούργκεν Χάμπερμας. Η κριτική του Άπελ.
3. Όψεις της θεωρίας της επικοινωνίας: Τεχνολογικός ντετερμινισμός και δομολειτουργισμός.
4. Η κοινωνία του θεάματος ως αναπαραγωγή της κυριαρχίας. Από τον Ντεμπόρ στον Μποντριγιάρ.
5. ΜΜΕ, δημόσιο συμφέρον και δημοκρατία.
6. Η πολιτική οικονομία των ΜΜΕ.
7. Νεωτερικότητα και δημοσιογραφία.
8. Ευχάριστη πληροφόρηση και κατασκευή της πραγματικότητας.
9. Προπαγάνδα, από τον Μπερνέζ έως σήμερα.
10. Η διαμόρφωση της κοινής γνώμης: Από τις ειδήσεις στα fake news.
11. Η μορφή του μηνύματος.
12. Οι προοπτικές της δημοσιότητας στην εποχή της διαδικτυακής μετα-αλήθειας.

Αισθητική θεωρία και Κοινωνιολογία της Τέχνης (431046)

Διδάσκων: Γιώργος Παπαφράγκου

Το μάθημα ασχολείται με τις βασικές κατηγορίες του αισθητικού και τις σχετικές σχολές σκέψης (πχ. Kant, Hegel, Adorno). Εξετάζει την αυτονομία της τέχνης και τη σχέση της με την κοινωνία, την πολιτική και την οικονομία, το ρόλο των αισθητικών πρωτοποριών αλλά και των μαζικών μορφών σύγχρονης τέχνης, την ανάδυση τόσο του καλλιτεχνικού μοντερνισμού όσο και του μεταμοντερνισμού.

Ενότητες μαθήματος

1. Εισαγωγή στην αισθητική θεωρία.

2. Η ετερονομία της τέχνης στην Αρχαιότητα.
3. Η εμφάνιση της έννοιας της αυτονομίας της τέχνης.
4. Οι αμφισημίες της αισθητικής αυτονομίας. Διαφωτισμός και Ρομαντισμός.
5. Η καλαισθητική κρίση στο καντιανό σύστημα.
6. Η αισθητική στον Χέγκελ και τον Νίτσε.
7. Η παρακμή της παράδοσης. Μποντλέρ και οι απαρχές των πρωτοποριών.
8. Η αισθητική θεωρία στις αρχές του 20ου αιώνα: Λούκατς, Χάιντεγγερ, Μπένγιαμιν.
9. Θεωρήσεις της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας στην εποχή του μοντερνισμού.
10. Κριτικές θεωρήσεις της σύγχρονης μαζικής τέχνης.
11. Η αισθητική θεωρία στον Αντόρνο και τον Χάμπερμας.
11. Από τον μοντερνισμό στον μεταμοντερνισμό.

Κοινωνιολογία της Θρησκείας (431047)

Το μάθημα επιδιώκει να αναδείξει την πολυδιάστατη σχέση της θρησκείας με την κοινωνία όπως αυτή διαμορφώθηκε ιστορικά σε συνάρτηση με οικονομικούς, πολιτικούς και πολιτισμικούς παράγοντες και όπως αυτή εξελίσσεται δυναμικά στον σύγχρονο κόσμο. Περιλαμβάνει *πρώτον* τις κλασσικές θεωρητικές αναλύσεις των θεμελιωτών της κοινωνιολογίας (Karl Marx, Emile Durkheim, Max Weber και Georg Simmel) σχετικά με τις πηγές, το νόημα και την δυναμική της θρησκείας στη νεωτερικότητα. Αυτές εστιάζτηκαν είτε στις κοινωνικές λειτουργίες που ενισχύουν την κοινωνική συνοχή, είτε στην προαγωγή πολιτισμικών αξιών που προωθούν τον οικονομικό και πολιτικό εξορθολογισμό είτε στη νομιμοποίηση της υφιστάμενης κοινωνικής τάξης. *Δεύτερον*, μελετώνται οι σύγχρονες προσεγγίσεις που ορίζουν την θρησκεία ως κεντρικό θεσμό (σύστημα πεποιθήσεων, τελετουργιών και εμπειριών), διατυπώνουν τις τυπολογίες της και δίνουν τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των σημαντικότερων θρησκειών. *Τρίτον*, εξετάζεται η σύγχρονη, ενοποιητική ή/και συγκρουσιακή δυναμική της θρησκείας σε συνάρτηση με μείζονες κοινωνικές διαδικασίες όπως η εκκοσμίκευση και η επιστροφή του ιερού, η παγκοσμιοποίηση και η πολιτικοποίηση της θρησκείας, ο εθνικισμός, ο φονταμενταλισμός και η σύγκρουση των ταυτοτήτων, η μετανάστευση και η πολυπολιτισμικότητα καθώς και η προώθηση του δια-πολιτισμικού/ δια-θρησκευτικού διαλόγου και των αξιών της οικουμενικότητας εντός και πέραν του δυτικού κόσμου. Τέλος, εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο οι κοινωνιολογικές, ερευνητικές μέθοδοι μπορούν να αξιοποιηθούν για να επαληθεύσουν ή να αμφισβητήσουν κοινότητες παραδοχές και ευρέως αποδεκτές «αλήθειες» (στερεότυπα) σχετικά με θρησκευτικές πεποιθήσεις, πρακτικές και ομάδες.

Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (431048)

Διδάσκουσα: Γεωργία Παπαδοπούλου

Το μάθημα ασχολείται με τις εξής βασικές θεματικές:

- Εισαγωγή. Εκπαιδευτικά συστήματα και νεωτερικότητα. Η ιστορική συγκρότηση της παιδικής ηλικίας και του εκπαιδευτικού θεσμού (νεωτερικότητα).
- Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης ως επιστήμη.
- Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Βασικά θεωρητικά ρεύματα/προσεγγίσεις και βασικές έννοιες.
- Αναπλαισίωση της γνώσης. Γλώσσα και Κουλτούρα του σχολείου. Basil Bernstein.
- Εκπαίδευση και κοινωνική αναπαραγωγή. Εκπαίδευση και κοινωνική ανισότητα. P. Bourdieu.
- Κοινωνική Ανισότητα και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Παρουσίαση ερευνών για την τριτοβάθμια εκπαίδευση (πρόσβαση-ισότητα ευκαιριών).
- Επίσημη σχολική γνώση. M. Apple, H. Giroux. Κριτική παιδαγωγική. Νέα κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα. Το / τα βιβλίο/α της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής.
- Σχολείο και καπιταλισμός. Σχολείο και πειθαρχία.

- Εκπαίδευση και δημοκρατική παιδεία. Σχολείο και κριτική σκέψη (σχολείο και κατανόηση του φασισμού).
- Εκπαίδευση και ετερότητα. Εθνοπολιτισμικές διαφορές και ανισότητες στο σχολείο.
- Φύλο και ισότητα εκπαιδευτικών ευκαιριών.
- Εκπαιδευτικά συστήματα στον κόσμο. Η συγκριτική εκπαίδευση σήμερα. Εφαρμοσμένα εκπαιδευτικά μοντέλα. Προσεγγίσεις και κριτική.

Κοινωνιολογία της Οικογένειας (431049)

Διδάσκουσα: Λάουρα Αλιπράντη-Μαράτου

Με τη συγκρότηση της Κοινωνιολογίας ως επιστήμης, τον 19^ο αιώνα, η οικογενειακή ομάδα αντιμετωπίζεται εξ αρχής ως καίριο κοινωνικό φαινόμενο που αναπαραγάγει τις θεμελιώδεις αξίες της κοινωνίας και αποτελεί αντικείμενο μελέτης και εμπειρικής διερεύνησης. Η «Κοινωνιολογία της Οικογένειας» γίνεται αυτόνομος κλάδος μεταπολεμικά και γνωρίζει μεγάλη άνθηση μέσα από μια ποικιλία θεωρητικών προσεγγίσεων που διατυπώνονται και έχει έντονο εμπειρικό προσανατολισμό. Στόχος του μαθήματος είναι η Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Οικογένειας, στις έννοιες, στις κυριότερες θεωρήσεις, στην ανάλυση των βασικών κοινωνιολογικών θεμάτων σχετικά με τη μορφή και τη δομή της οικογενειακής ομάδας χθες και σήμερα, στη χαρτογράφηση των σύγχρονων τάσεων, εξελίξεων και των σημαντικών μεταβολών που έχουν συντελεστεί στο θεσμό της οικογένειας τις τελευταίες δεκαετίες και καθιστούν τον τρόπο οργάνωσης αυτής εξαιρετικά εξατομικευμένο. Οι μεταβολές αυτές εγγράφονται στη γενικότερη μεταβολή των αναπαραστάσεων και των πρακτικών όσον αφορά την ιδιωτική ζωή και αναδύουν τη ρευστότητα της σημερινής μετα-νεωτερικής οικογένειας.

Κοινωνιολογία της Υγείας (431050)

Το μάθημα έχει ως στόχο την προσέγγιση και συνάντηση κοινωνιολογίας και υγείας μέσω της εξοικείωσης των φοιτητριών και φοιτητών με έννοιες και σύγχρονα κοινωνικά θέματα που άπτονται του χώρου της υγείας. Θα δοθεί έμφαση στην κατανόηση:

- Της έννοιας της υγείας με κοινωνιολογικούς όρους και ως ανθρώπινο δικαίωμα.
- Των ερμηνευτικών προσεγγίσεων της υγείας και της ασθένειας.
- Των κοινωνικών ανισοτήτων στον χώρο της υγείας.
- Του ρόλου των σύγχρονων υπηρεσιών και των πολιτικών υγείας.
- Την σχέση βιώσιμης ανάπτυξης, κλιματικής αλλαγής και υγείας.

Ενότητες μαθήματος

1. Κοινωνιολογία της υγείας. Η υγεία και η ασθένεια με κοινωνιολογικούς όρους.
2. Το αίτιο της υγείας, εννοιολογικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις.
3. Η γένεση της υγείας. Salutogenesis.
4. Ποιότητα ζωής και προαγωγή υγείας. Οι πεποιθήσεις του κοινού για την υγεία και την ασθένεια.
5. Χρόνιες ασθένειες και ασθένειες πολιτισμού.
6. Ο ρόλος των σύγχρονων υπηρεσιών υγείας. Πολιτικές υγείας και δημόσια υγεία.
7. Κοινωνικές ανισότητες και υγεία.
8. Ευάλωτη κατάσταση, ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες, στιγματισμός.
9. Υπηρεσίες υγείας, κοινωνική ευαισθησία και βιοηθική.
10. Φεμινισμός και παροχή φροντίδας υγείας.
11. Η κλινική έρευνα ως μία καινοτόμος υπηρεσία υγείας.
12. Κλιματική αλλαγή, αστικό περιβάλλον και υγεία.

Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου και του Τουρισμού (431051)

Το μάθημα “Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου και του Τουρισμού” αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στην μελέτη του τουρισμού και του ελεύθερου χρόνου στις κοινωνικές επιστήμες και να συμβάλει στην κατανόηση των ιστορικών προκείμενων και των κεντρικών σταθμών της διαδρομής του τουριστικού φαινομένου τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς.

Η μεταπολεμική ανάπτυξη του τουρισμού και των υπηρεσιών αναψυχής είναι στενά συνυφασμένη με την ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας, των πολιτικών πλήρους απασχόλησης και της κεϋνσιανής ρύθμισης κατά τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια. Ταυτόχρονα, η εξέλιξη του συναρθρώνεται με την εκρηκτική ανάπτυξη των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών την επαύριο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου που προσέφεραν τη δυνατότητα σχεδιασμού και προώθησης ολοκληρωμένων τουριστικών προϊόντων με τη μορφή των «τουριστικών πακέτων» από τη δεκαετία του '50 και μετά. Ωστόσο, οι παραπάνω εξελίξεις δεν μπορούν να διαχωριστούν από τις τεκτονικές μεταβολές που συνοδεύουν τη συγκρότηση του μεταπολεμικού κοινωνικού υποκειμένου και οι οποίες έθεσαν τησχόλη, τη διευρυμένη κατανάλωση και την «απόλαυση» στο επίκεντρο του τρόπου συγκρότησης της έννοιας του πολίτη.

Στην βάση αυτή το μάθημα χωρίζεται σε τρεις διακριτές θεματικές ενότητες:

- A) Στην πρώτη ενότητα οι φοιτητές/τριες θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στο πεδίο των σπουδών του ελεύθερου χρόνου και στην πειθαρχίες της κοινωνιολογίας και της ανθρωπολογίας του τουρισμού.
- B) Στην δεύτερη ενότητα οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τα βασικά ιστορικά ορόσημα από στην ανάπτυξη του διεθνούς και του ελληνικού τουρισμού.
- Γ) Στην Τρίτη ενότητα οι φοιτητές/τριες θα έρθουν σε επαφή με έρευνες που καταπιάνονται με τις πολιτισμικές αναπαραστάσεις και τις μορφές κοινωνικού μετασχηματισμού που ενεργοποιήθηκαν από την ανάπτυξη του τουρισμού, ιδιαίτερα στην περίπτωση της ελληνικής κοινωνίας μεταπολεμικά.

Κοινωνικές Πολιτικές για την Ισότητα (431052)

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι οι πολιτικές ισότητας των φύλων, όπως έχουν αναπτυχθεί σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Εξετάζονται, δηλαδή, οι πρωτοβουλίες που έχουν αναπτυχθεί από διεθνείς οργανισμούς προκειμένου να επιτευχθεί η ισότητα ανάμεσα στα φύλα, η νομοθεσία σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, καθώς και συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις που έχουν εφαρμοστεί και εφαρμόζονται σε συγκεκριμένα κοινωνικά πλαίσια.

Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι να εξεταστούν κριτικά οι στόχοι και τα αποτελέσματα των πολιτικών ισότητας μέσα από ένα γενικό πρίσμα προσέγγισης και ανάλυσης των έμφυλων ανισοτήτων. Σε αυτό το πλαίσιο, αναπτύσσεται προβληματισμός γύρω από την έννοια της ισότητας, της διαθεματικότητας (intersectionality), των διακρίσεων – αρνητικών και θετικών – και της ένταξης της οπτικής του φύλου σε όλες τις πολιτικές (gender mainstreaming). Τέλος, είναι σημαντικό να παρουσιαστεί το σύνολο των φορέων άσκησης πολιτικής – εθνικών και τοπικών, κυβερνητικών και μη-κυβερνητικών, δημόσιων και ιδιωτικών – ούτως ώστε να γίνει κατανοητή η αναγκαιότητα για μια προσέγγιση πολύ-επίπεδης διακυβέρνησης (multi-level governance approach).

Για να επιτευχθούν οι προαναφερόμενοι στόχοι, γίνεται εκτεταμένη χρήση παραδειγμάτων όπου αναδεικνύονται οι τρόποι διάχυσης των πολιτικών, από το ανώτατο και γενικό πλαίσιο (π.χ. νομοθεσία) στο συγκεκριμένο πεδίο εφαρμογής (π.χ. τοπικό ή θεματικό πλαίσιο). Επιπλέον, τα αποτελέσματα των πολιτικών αυτών εξετάζονται και κρίνονται στη βάση των διαθέσιμων σχετικών στατιστικών στοιχείων σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

Το μάθημα συμπεριλαμβάνει μια ιστορική αναδρομή στις πολιτικές ισότητας, παράλληλα με την ανάδειξη των αιτιών που οδήγησαν σε αυτές και την αποτίμηση των κατά καιρούς αποτελεσμάτων τους. Ουσιαστικά οι παραδόσεις κινούνται σε τρία επίπεδα παρουσίασης και

ανάλυσης, στο εθνικό, το ευρωπαϊκό και το διεθνές, ενώ επιδιώκεται η ανάδειξη των σημείων όπου τα τρία αυτά επίπεδα τέμνονται.

Η δομή του μαθήματος ακολουθεί τους παρακάτω θεματικούς άξονες/ενότητες:

1η ενότητα: Η ισότητα των φύλων ως επίδικο αντικείμενο πολιτικής

Μολονότι η ισότητα αποτέλεσε κοινωνικό αίτημα και πρόταγμα ήδη από τις μεγάλες επαναστάσεις του 18ου αιώνα, το φύλο άργησε πάνω από έναν αιώνα να μπει στην εξίσωση. Στην εισαγωγική αυτή ενότητα γίνεται καταρχήν μια ιστορική αναδρομή στην έννοια της ισότητας από τους Στωικούς μέχρι τον Διαφωτισμό και τα επαναστατικά κινήματα του 18ου και 19ου αιώνα. Επιπλέον, αναλύονται οι οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες που επέτρεψαν ή πλαισίωσαν την ανάδειξη της ισότητας των φύλων ως επίδικο πολιτικό αντικείμενο. Επιχειρείται, επίσης, μια ιστορική αναδρομή στη φεμινιστική σκέψη από τις απαρχές της με ιδιαίτερη έμφαση στα τρία κύματα φεμινισμού, ούτως ώστε να παρουσιαστούν τα περιεχόμενα και τα πολιτικά συμφραζόμενα που έφερε σε διαφορετικές περιόδους το αίτημα της ισότητας των φύλων.

2η ενότητα: Διεθνείς συμβάσεις και εργαλεία παρακολούθησης

Στο πλαίσιο αυτής της ενότητας γίνεται εκτενής αναφορά στις διεθνείς συμβάσεις που αναφέρονται σε θέματα ισότητας των φύλων και που έχουν επικυρωθεί από το ελληνικό κράτος. Έμφαση δίνεται σε τρεις διεθνείς οργανισμούς, στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, στη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας και στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Πέρα από τα σημεία της Οικουμενικής Διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αναφέρονται ρητά στην ισότητα των φύλων, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις συμβάσεις του ΟΗΕ που αναφέρονται στην καταπολέμηση των διακρίσεων και της βίας εις βάρος των γυναικών, π.χ. CEDAW. Εκτενής αναφορά γίνεται στην Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, ενώ εξετάζονται οι στρατηγικοί στόχοι που τέθηκαν στο πλαίσιο της σε σχέση με την κατάσταση που επικρατεί στους σχετικούς τομείς, κυρίως στις χώρες της Ευρώπης. Σε ό,τι αφορά την ΔΟΕ, παρουσιάζονται οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας που συνήφθησαν μεταπολεμικά προκειμένου να εδραιώσουν και να εμβαθύνουν ισότιμα εργασιακά δικαιώματα για τις γυναίκες αλλά και προστασία της μητρότητας και της οικογένειας. Τέλος, συζητείται εκτενώς η συμβολή του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Σύμβασης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών στην ενίσχυση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου.

3η ενότητα: Πολιτικές ισότητας φύλων στην Ευρώπη

Από τη Συνθήκη της Ρώμης μέχρι σήμερα, στοιχείο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αποτελεί η εμπέδωση κοινών αρχών και στόχων γύρω από την ισότητα των φύλων. Στην ενότητα αυτή παρακολουθούμε την εξέλιξη των βασικών συνθηκών της ΕΟΚ και της ΕΕ καθώς και τις συγκεκριμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ σχετικά με την ισότητα των φύλων. Παρουσιάζονται οι συγκεκριμένες πρωτοβουλίες της ΕΕ για την ενίσχυση της ισότητας των φύλων, τόσο σε γενικό επίπεδο, π.χ. Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, όσο και σε συγκεκριμένα πεδία, π.χ. απασχόληση, καταπολέμηση των διακρίσεων. Τόσο οι πολιτικές όσο και οι στόχοι που έχουν τεθεί σε διάφορες προγραμματικές περιόδους, π.χ. ο Χάρτης πορείας για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2006-2010), εξετάζονται κριτικά και σε σχέση με τα απτά αποτελέσματα που παρήγαγαν και τις ελλείψεις που τυχόν δεν μπόρεσαν να καλύψουν.

4η ενότητα: Πολιτικές ισότητας φύλων στην Ελλάδα και η αλληλεπίδραση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία

Στην Ελλάδα, όπως και σε πολλές άλλες χώρες, το αίτημα της ισότητας των φύλων διέτρεξε διάφορα στάδια και έλαβε διαφορετικές μορφές κατά τις διάφορες φάσεις ανάπτυξης του φεμινιστικού κινήματος. Ως αντικείμενο πολιτικής τέθηκε στο επίκεντρο με ιδιαίτερη ένταση κατά τη δεκαετία του 1970. Παράλληλα, με την ανάπτυξη του φεμινιστικού κινήματος, στις παραδόσεις της ενότητας αυτής παρουσιάζονται τα βασικά στάδια της εθνικής νομοθεσίας, είτε πρόκειται για το συνταγματικό χάρτη της χώρας είτε για νόμους και αναθεωρήσεις του αστικού κώδικα, που συγκεκριμενοποίησαν τους τρόπους και τα εργαλεία με τα οποία θεωρήθηκε από τη δεκαετία του 1980 και μετά ότι θα μπορούσε να επιτευχθεί η ισότητα των φύλων.

5η ενότητα: Βασικά εργαλεία και φορείς άσκησης πολιτικών ισότητας

Στην ενότητα αυτή εξετάζονται συγκεκριμένα εργαλεία πολιτικής που έχουν κατά καιρούς δοκιμαστεί και δοκιμάζονται προκειμένου να επιτευχθεί ουσιαστική ισότητα των φύλων. Γίνεται αναφορά σε

παραδείγματα θετικών μέτρων και δράσεων, όπως π.χ. οι ποσοστώσεις σε διάφορους τομείς δημόσιας πολιτικής, προώθηση και ενθάρρυνση θετικών διακρίσεων υπέρ των γυναικών στην αγορά εργασίας κ.ο.κ. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στην αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές (gender mainstreaming), όσο και όπως αυτή έχει εμπεδωθεί σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Επίσης, γίνεται αναφορά σε καινοτόμα εργαλεία πολιτικής, όπως η κατάρτιση προϋπολογισμού με την οπτική του φύλου (gender budgeting), η εκτίμηση των επιπτώσεων των ασκούμενων πολιτικών στο φύλο (gender impact assessment), η ανάπτυξη δεικτών φύλου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των πολιτικών (gender indicators) κ.λπ. Τέλος, στο πλαίσιο αυτής της ενότητας επικεντρωνόμαστε στα συλλογικά υποκείμενα που εμπλέκονται στην άσκηση πολιτικών ισότητας. Εν τω προκειμένω, επιδιώκεται η ανάδειξη του πλέγματος σχέσεων και διαδικασιών μέσα από τις οποίες συγκεκριμενοποιούνται οι πολιτικές στο ίδιο το πεδίο εφαρμογής τους. Μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, π.χ. την εφαρμογή της Αρχής της ίσης μεταχείρισης, αναλύεται ο ρόλος των διαφόρων φορέων που παρεμβαίνουν σε διαφορετικά στάδια εφαρμογής και παρακολούθησης: π.χ. ευρωπαϊκό (ή διεθνές αν πρόκειται για διεθνείς συμβάσεις και πρωτόκολλα), εθνικό, τοπικό επίπεδο όπου παρεμβαίνουν αντίστοιχα διεθνείς, εθνικοί, τοπικοί φορείς, δημόσιοι και ιδιωτικοί, κυβερνητικοί και μη-κυβερνητικοί.

6η ενότητα: Η επίδραση της κρίσης στις πολιτικές ισότητας των φύλων

Σε αυτή την ενότητα επιχειρείται μια κριτική αποτίμηση της επίδρασης της κρίσης εν γένει στην κοινωνική πολιτική και ειδικότερα στις πολιτικές ισότητας των φύλων. Επιχειρείται η εξειδίκευση της επίδρασης της κρίσης σε πλευρές της κοινωνικής πολιτικής που σχετίζονται είτε άμεσα είτε έμμεσα με τις έμφυλες σχέσεις και ιεραρχήσεις. Συζητείται, επίσης, το νέο πλαίσιο σχεδιασμού και κυρίως υλοποίησης της κοινωνικής πολιτικής, αναδεικνύοντας τον αυξανόμενο ρόλο που αναλαμβάνουν κοινωνικά υποκείμενα και φορείς, όπως η τοπική αυτοδιοίκηση, οι μη-κυβερνητικές οργανώσεις και άλλα υποκείμενα της κοινωνίας των πολιτών.

7η ενότητα: Γενική αποτίμηση, το μέλλον των πολιτικών ισότητας

Στην τελευταία ενότητα του μαθήματος επιχειρείται από κοινού με τους/τις φοιτητές/τριες μια γενική αποτίμηση των πολιτικών ισότητας. Εντοπίζονται τόσο οι στρεβλώσεις που προκαλούνται από την άσκηση κάποιων πολιτικών, π.χ. θετικών διακρίσεων που μπορεί να αναπαράγουν μειονεξίες και ανισότητες, όσο και οι νέες προκλήσεις που ανοίγονται στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής.

Έμφυλη βία (431053)

Διδάσκων: Ευάγγελος Λιότζης

Το μάθημα εστιάζει στο πώς οι εξουσιαστικές διαστάσεις στις έμφυλες αλληλεπιδράσεις και οι κυρίαρχες ιδεολογικές προκείμενες αναφορικά με το καθεστώς του φύλου συναρθρώνονται υπό το πρίσμα της έμφυλης βίας. Πιο αναλυτικά, μέσω των επιμέρους κοινωνιολογικών και νομοκεντρικών θεωρήσεων της έμφυλης βίας επιχειρείται η σκιαγράφηση του εν λόγω πεδίου και των επιμέρους εκφάνσεων και εκδηλώσεων της έμφυλης βίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται μια εκτενή σταχυολόγηση και κατά περίπτωση ανάλυση τόσο των διάφορων έκδηλων μορφών έμφυλης βίας, όπως για παράδειγμα η γυναικοκτονία, ο βιασμός, η ενδοοικογενειακή βία και η σεξουαλική παρενόχληση, αλλά και των αντίστοιχων λανθανουσών/συμβολικών μορφών βίας, όπως για παράδειγμα οι ανεπαισθητες μορφές σεξισμού και οι επιτηδευμένες στρατηγικές χειριστικής καταπίεσης μέσω του λόγου. Τέλος, εξετάζονται ενδελεχώς οι πολιτικές που λαμβάνουν χώρα για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων τόσο ως προς τη νομοθετική κατοχύρωσή τους σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και ως προς τις επιμέρους δράσεις σε ατομικό επίπεδο και στον χώρο της κοινωνίας πολιτών – από τις μορφές συμβουλευτικής με την οπτική του φύλου μέχρι τις τοπικές συνεργατικές δράσεις παροχής ασύλου και κοινωνικής προστασίας για θύματα έμφυλης βίας.

Κοινωνιολογία του Σώματος (431054)

Το μάθημα αναδεικνύει την κοινωνική διάσταση του σώματος, δηλ. αυτήν ενός σωματοποιημένου υποκειμένου (embodiment) του οποίου η λειτουργία και η πρόσληψη νοηματοδοτείται από ένα σύνολο κοινωνικών παραγόντων και εντός πολλαπλών κοινωνικών διαδικασιών. Εξετάζει την σημασία που έχει το ανθρώπινο σώμα για την κοινωνική θέση, την κοινωνική δράση, την κοινωνική αλλαγή και την ταυτότητα με αναφορά σε ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών και κοινωνιολογικών θεωριών και ευρύτερων, κοινωνικών διαδικασιών. Περιλαμβάνει *πρώτον* τις κλασικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις όπως: α) την εκγύμναση του σώματος ως μέρους της εκπολιτιστικής διαδικασίας του Norbert Elias, β) την κατασκευή του σώματος μέσω των λόγων για την σεξουαλικότητα και τις τεχνικές διακυβέρνησης του του Michel Foucault, γ) την σωματοποίηση εντός της συμβολικής διαντίδρασης του Erving Goffman και δ) το σώμα ως μεταφορά κοινωνικών και πολιτικών σχέσεων του Bryan Turner. *Δεύτερον* επικεντρώνεται στην επιρροή που έχουν στη σωματικότητα οι σύγχρονοι οικονομικοί και πολιτικοί μετασχηματισμοί: το σώμα καθίσταται αντικείμενο κοινωνικών διεκδικήσεων που αφορούν το φύλο και την σεξουαλικότητα, την βελτίωση και την αναπηρία, την εκγύμναση και τη διατροφή, την ενηλικίωση και τη γήρανση. Τέλος, αναπτύσσονται ζητήματα που αφορούν τη διαπλοκή του σώματος με την τεχνολογία, τη μίξη του ανθρώπινου με το μηχανικό-τεχνητό ανθρωποειδές (cyborg) καθώς και η ηλεκτρονική αναπαράσταση του (avatars).

Σεξουαλικότητα και εξουσία (431055)

Διδάσκων: Ευάγγελος Λιότζης

Το μάθημα εστιάζει τόσο στη θεωρητική, επιστημολογική και μεθοδολογική πλαισίωση της συζήτησης για τη σεξουαλικότητα όσο και στον διαπολιτισμικά αναπόσπαστο εξουσιαστικό χαρακτήρα της. Πιο αναλυτικά, οι ουσιοκρατικά προσανατολισμένες θεωρήσεις και η κοινωνική κατασκευή του «φυσιολογικού» τίθενται υπό κριτική διαπραγμάτευση με μια ιστορική οπτική η οποία θα συμβάλλει στην κατανόηση του πρόδηλα επίμαχου και εξαιρετικά σύνθετου πεδίου της σύγχρονης σεξουαλικότητας. Η ανάδειξη μιας σειράς πολυεπίπεδων κοινωνικών προκείμενων, όπως για παράδειγμα ο εκφραστικός ατομικισμός της μετανεωτερικότητας, και σημαντικών πολιτισμικών αλλαγών, όπως για παράδειγμα η απανταχού διάχυση των διαμεσολαβημένων σεξουαλικών αναπαραστάσεων, συγκροτούν ένα πλαίσιο εξουσιαστικών αντιπαραθέσεων τόσο για το περιεχόμενο της ανθρώπινης σεξουαλικότητας όσο και για τις διαδικασίες συγκρότησης σεξουαλικών ταυτοτήτων. Επιμέρους ζητήματα που απασχολούν την κοινωνική σκέψη και τη δημόσια συζήτηση, όπως αυτό της στροφής από τις εξ ορισμού «προβληματικές» διαστάσεις της αντικειμενοποίησης του γυναικείου σώματος στην επικέντρωση των εξουσιαστικών διαστάσεων γύρω από τη γυναικεία υποκειμενοποίηση, την κατανάλωση περιεχομένου και τη δημόσια σφαίρα, εξετάζονται. Τέλος, οι φοιτήτριες/ές έρχονται σε επαφή με τις διάφορες σύγχρονες κοινωνιολογικές προσεγγίσεις για την περιγραφή και αποτύπωση των επιμέρους κοινωνικοπολιτισμικών αλλαγών στο πεδίο της σεξουαλικότητας, όπως για παράδειγμα ο μετασχηματισμός της οικειότητας, η σεξουαλική ιδιότητα πολίτη και η ευρύτερη συζήτηση περί σεξουαλικοποίησης και πορνογραφικοποίησης.

11. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ

(Με αλφαβητική σειρά)

Λάουρα Αλιπράντη-Μαράτου

Η Λάουρα Αλιπράντη - Μαράτου, σπούδασε στην Ελλάδα και τη Γαλλία όπου έκανε τις μεταπτυχιακές της σπουδές και έλαβε το Διδακτορικό Δίπλωμα από το 10^ο Πανεπιστήμιο των Παρισίων (Université Paris X-Nanterre) στην Κοινωνιολογία της Οικογένειας. Είναι ομότιμη Διευθύντρια Ερευνών (ισότιμο Καθηγήτριας ΑΕΙ) του «Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών /ΕΚΚΕ και σήμερα συνεργάτης στο «Εργαστήριο Ερευνών για το Φύλο». Έχει συντονίσει ως επιστημονική υπεύθυνη και έχει συμμετάσχει σε πολλά εθνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα. Υπήρξε Επισκέπτρια Καθηγήτρια (με Σύμβαση 407) στο Τμήμα Ψυχολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου δίδαξε επί σειρά ετών το προπτυχιακό μάθημα «Διαφυλικές Σχέσεις». Είναι Συγγραφέας πολλών βιβλίων, επιστημονικών άρθρων και μελετών στην ελληνική και αγγλική γλώσσα (πάνω από 100).

Αγγελική Γαζή

Η Αγγελική Γαζή είναι Επίκουρη Καθηγήτρια στο Γνωστικό Αντικείμενο Ψηφιακές Μέθοδοι στο Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και Ερευνήτρια στην Μονάδα Κοινωνικής Πληροφορικής, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Εργάστηκε ως Επισκέπτρια Λέκτορας και Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (2009 – 2018). Αποφοίτησε από το Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και έκανε μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών στο πεδίο της Ψυχολογίας των Μέσων και ειδικότερα στο θέμα ταυτότητα και τεχνολογία. Δίδαξε στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (2004 – 2008) και στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (2006 – 2007). Εργάστηκε ως ερευνήτρια στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Έχει συμμετάσχει σε πρόγραμμα κλινικής εκπαίδευσης στην ψυχολογία των ομάδων του Centre International de Recherche, de Formation et d' Intervention en Psychosociologie (CIRFIP) σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών (2000-2002).

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούν: Ταυτότητα, Αναπαραστάσεις, Συναισθήματα, Σχέσεις στο Ραδιόφωνο, Τηλεόραση, Διαδίκτυο - Διαπροσωπική, Διομαδική Επικοινωνία, Ταυτότητα και Συναισθήματα σε Ψηφιακές Πλατφόρμες Διαμεσολαβημένης Εμπειρίας, Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, Κινητά Τηλέφωνα, Άτομα και Σχέσεις σε Τεχνοψυχικά Συστήματα και Υβριδικά Περιβάλλοντα Επικοινωνίας. Είναι Μέλος του International Editorial Board του “Journal of Radio and Audio Media”, Broadcast Research Association, Routledge ed. και μέλος του International Editorial Board of “The Radio Journal”, Intellect Ltd., UK..

Η Αγγελική Γαζή είναι Τακτικό Μέλος της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας, Ιδρυτικό Μέλος και Συντονίστρια του Κλάδου [Ψυχολογία των Μέσων και Τεχνολογία](#), Ιδρυτικό Μέλος και τέως Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής της [Μονάδας Κοινωνικής Πληροφορικής](#), Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ιδρυτικό Μέλος και τέως Αντιπρόεδρος του Radio Research Section του European Communication Research and Education Association (ECREA), μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Groupe de Recherches et d' Etudes sur la Radio (GRER).

Έχει δημοσιεύσει σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά, έχει δημοσιεύσει βιβλία και έχει συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια (κατόπιν κρίσης).

Η Αγγελική Γαζή έχει γεννηθεί και μεγαλώσει στη Λευκάδα.

Νίκος Δεμερτζής

Ο Νίκος Δεμερτζής είναι καθηγητής στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και διευθυντής και πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών. Από το 2004 έως το 2010 υπήρξε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Λεμεσός), ιδρυτής και συντονιστής-πρόεδρος του Τμήματος Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου, καθώς και κοσμήτορας της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Επικοινωνίας του ίδιου Πανεπιστημίου. Από το 2010 έως το 2013 διετέλεσε πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (1980) και διδάκτωρ Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Lund, Σουηδίας (1986). Έχει συμμετάσχει σε πολλά συνέδρια εντός και εκτός Ελλάδας και έχει δημοσιεύσει, συγγράψει, επιμεληθεί και συν-επιμεληθεί 27 βιβλία και 97 άρθρα και κεφάλαια σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους. Κυριότερα βιβλία του: *The Political Sociology of Emotions: Essays on Trauma and Ressentiment* (Routledge, 2020), *Emotions in Politics: The Affect Dimension in Political Tension* (Palgrave Macmillan, 2013), *Εμφύλιος: Πολιτισμικό Τραύμα*, με τους Ελένη Πασχαλούδη και Γιώργο Αντωνίου (επιμ.) (Αλεξάνδρεια, 2013), *Φθόνος και Μνησικακία*, με τον Θάνο Λίποβατς (Πόλις, 2006), *Πολιτική Επικοινωνία* (Παπαζήση, 2002), *Ο Λόγος του Εθνικισμού* (Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1996), *Δοκίμιο για την Ιδεολογία*, με τον Θάνο Λίποβατς (Οδυσσεάς, 1994), και *Κουλτούρα, Νεωτερικότητα, Πολιτική Κουλτούρα* (Παπαζήση, 1989). Τα τρέχοντα επιστημονικά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα κινούνται στον χώρο της πολιτικής κοινωνιολογίας, της πολιτικής επικοινωνίας και της κοινωνιολογίας των συγκινήσεων.

Κατερίνα Ηλίου

Η Κατερίνα Ηλίου είναι Εντεταλμένη Ερευνήτρια στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ), στο Ινστιτούτο Πολιτικών Ερευνών (ΙΠΕ). Είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος στον τομέα της Κοινωνικής Ψυχολογίας (Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Ψυχολογίας) με θέμα τις «Νέες μορφές προκατάληψης», καθώς και δύο Μεταπτυχιακών τίτλων, έναν με εξειδίκευση «Κοινωνικός αποκλεισμός και μειονότητες» και έναν στην «Εκπαίδευση ενηλίκων». Έχει εμπειρία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση εμπειρικής κοινωνικής έρευνας μέσα από εθνικά και διεθνή προγράμματα, ενώ έχει πραγματοποιήσει δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε διεθνή συνέδρια. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν: προκατάληψη, ρατσισμός, πατριωτισμός, κοινωνική ταυτότητα, ταυτότητα νέων και κλίμακες μέτρησης στάσεων. Είναι επιστημονική συνυπεύθυνη του προγράμματος 'YouWho?', που αφορά στη διερεύνηση της πολιτικής κοινωνικοποίησης και της κοινωνικής ταυτότητας των νέων στην Ελλάδα. Η πρόσφατη ερευνητική της δραστηριότητα επικεντρώνεται στην ανοικτή διάθεση κοινωνικών δεδομένων και την υποστήριξη χρηστών για την οπτικοποίησή τους. Είναι επιστημονική συνυπεύθυνη για την πλατφόρμα ανοικτής πρόσβασης κοινωνικών δεδομένων στο ΕΚΚΕ, [Socioscope](#), καθώς και για την πλατφόρμα [YouWho?](#) Είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ομάδας [EOSC Future User Group](#) που υποστηρίζει την υλοποίηση δράσεων για το Ευρωπαϊκό Σύννεφο Ανοικτής Επιστήμης (European Open Science Cloud - EOSC).

Γιώργος Θεοδωρίδης

Ιστορικός, Λέκτορας του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης. Πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην ιστορία στο Πανεπιστήμιο Paris I - Panthéon-Sorbonne. Με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών ολοκλήρωσε τη διδακτορική διατριβή του στο Πάντειο Πανεπιστήμιο - Τμήμα Κοινωνιολογίας. Από το 2008, διδάσκει μαθήματα υποχρεωτικά, ειδικής επιλογής και ελεύθερης επιλογής (Παγκόσμια και Ευρωπαϊκή Ιστορία, Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία, Νεώτερη Ελληνική Πολιτική Ιστορία, Πολιτική Ιστορία και Προφορική Ιστορία).

Το χρονικό διάστημα 2001 – 2017, διετέλεσε μέλος του Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΣΕΠ/ΕΑΠ) στην Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ευρώπης (ΕΠΟ11).

Από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 διδάσκει μαθήματα ιστορίας στο Τμήμα Κοινωνιολογίας/ΕΚΠΑ. Επιστημονικός υπεύθυνος της Ερευνητικής Ομάδας Μεταπολίτευσης - Ομάδα Προφορικής Ιστορίας (ΕΟΜ-ΟΠΙ), η οποία δραστηριοποιείται στο πλαίσιο του Εργαστηρίου Ελληνικής Πολιτικής του Τμήματος ΠΕΔΔ/ΕΚΠΑ.

Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα και οι δημοσιεύσεις του επικεντρώνονται στη νεότερη και σύγχρονη ελληνική ιστορία καθώς και στα ζητήματα προφορικής ιστορίας.

Δημήτριος Καρύδας

Ο Δημήτρης Καρύδας (Αθήνα 1956) είναι αν. καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας. Σπούδασε Φιλοσοφία, Φυσική και Μαθηματικά στο Columbia Univ. (B.A. 1978) και στο Oxford Univ. (Dr. Phil., 1983), Φιλοσοφία και Σημειολογία στο Technische Univ. Berlin (Dipl., 1995) και Φιλοσοφία στο Freie Univ. Berlin. Δίδαξε ως αν. Λέκτορας στο Humboldt Univ. Berlin Ιστορία της Φιλοσοφίας, όπως και ελληνική Ιστορία και Θεωρία του Πολιτισμού στο Τμήμα Ελληνικών Σπουδών του Freie Univ. Berlin. Είναι συνεργάτης στο CeMoG (Κέντρο Νεώτερης Ελλάδας) στο ίδιο τμήμα. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα και οι αντίστοιχες δημοσιεύσεις πολλών άρθρων, μονογραφιών κλπ. επικεντρώνονται στην κλασσική γερμανική φιλοσοφία (Hegel, Feuerbach), την κριτική θεωρία του 20^{ου} αιώνα (Benjamin, Adorno), την κριτική της κουλτούρας καθώς και τις πολιτισμικές και θεωρητικές μεταφορές από το γερμανικό στον ελληνικό χώρο το δέκατο ένατο και εικοστό αιώνα. Πρόσφατες δημοσιεύσεις βιβλίων: *Begriff und Interpretation im Zeichen der Moderne*, de Gruyter, Berlin 2015 (συνεπ. με S. Schmidt & J. Zonko) και *Μπ. Μπρεχτ: Η φιλοσοφία επί σκηνής*, Αθήνα, Νήσος 2017 (με Γ. Σαγκριώτη)

Σωκράτης Μ. Κονιόρδος

Καθηγητής Κοινωνιολογίας, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ημερομηνία Γεννήσεως: 29 Νοεμβρίου, 1954

Τόπος Γεννήσεως: Αθήνα

Διεύθυνση Κατοικίας: Ελλοπίας 10, Αθήνα 10440

Τηλέφωνο/Fax: E-mail: 210 6011 522, 6947524685 koniords@uoc.gr , sokratiskonio@gmail.com

Οικογενειακή Κατάσταση: Έγγαμος, δύο παιδιά

Στρατιωτικές Υποχρεώσεις: Εκπληρωμένες. Υπηρέτησα στο Πολεμικό Ναυτικό από 13/01/1982 έως 13/03/1984

Επάγγελμα: Κοινωνιολόγος

Ειδίκευση: Οικονομική Κοινωνιολογία, Κοινωνιολογική Θεωρία, Κοινωνιολογία της Εργασίας

Επαγγελματικές δραστηριότητες

- Αντιπρόεδρος (εκλεγμένος) του Συμβουλίου των Εθνικών Κοινωνιολογικών Εταιριών, Ευρωπαϊκή Κοινωνιολογική Εταιρεία (2019-2021), Πρόεδρος για την περίοδο 2017-2019.
- Κύριος Ερευνητής για την Παγκόσμια Έρευνα Αξιών (World Values Survey) στην Ελλάδα (2013-σήμερα)
- Εκδότης, *Κοινωνιολογική Επιθεώρηση* (Φεβρουάριος 2013-σήμερα)
- Εκλεγμένο Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής (Executive Committee) της Ευρωπαϊκής Κοινωνιολογικής Εταιρείας (European Sociological Association-ESA) για τις περιόδους 2005-2007, 2007-2009, 2013-2015 και 2017-2019.

Παρόντες και Προηγούμενοι Διορισμοί-Απασχόληση (επιλογή)

Καθηγητής Κοινωνιολογίας με έμφαση στην Οικονομική Κοινωνιολογία, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης & Διεθνών Σχέσεων, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, 14 Μαρτίου 2018 - σήμερα.

Καθηγητής Κοινωνιολογίας με έμφαση στην Οικονομική Κοινωνιολογία, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 15 Οκτωβρίου 2013 (εκλογή τον Μάιο του 2013)-Μάρτιος 2018.

Επισκέπτης Καθηγητής: Τμήμα Εγκληματολογίας και Κοινωνιολογίας, Middlesex University, Hendon, Ιανουάριος 2016.

Επισκέπτης Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας/IDHES, University of Paris Ouest, Nanterre-La Défence, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2014 Επισκέπτης Ερευνητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, University of Milan – Bicocca, Φεβρουάριος-Ιούλιος, 2005.

Βιβλία – Μονογραφίες

Koniordos, S. M. (2019), "From Europe's Periphery to the Centre: Transnational Migration in the Context of the Greek Crisis", Columbia University, https://hellenic.columbia.edu/files/hellenic/content/From%20Europe%27s%20Periphery%20to%20the%20Centre_Koniordos_19%20November%2C%202019%20-Columbia_Modern%20Greek%20Seminar.pdf

Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2018), *Report of the findings of the World Value Survey-wave 7 in Greece*, Αθήνα, Διανέοσις, Σεπτέμβριος [pp.125].

Sokratis M. Koniordos (2001), *Towards a Sociology of Artisans: Continuities and discontinuities in comparative perspective*. Aldershot: Ashgate [ISBN: 0-7546-1891-3].

Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2002), *Η Θέση του Βέμπερ για την Προτεσταντική Ηθική της Εργασίας*. Πάτρα: Ε.Α.Π. Προσάρτημα: άρθρα των A. Giddens, M. Löwy και K.-D. Kim (επιλογή και επιστημονική επιμέλεια τριών μεταφρασμένων άρθρων) [ISBN: 960-538-430-2].

Βιβλία – Επιμέλειες

Κονιόρδος, Σωκράτης (επιμ.) (2021), *Αξίες, Πολιτισμικά Πρότυπα & Κοινωνικοί Προσανατολισμοί στη Σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg.

Κονιόρδος, Σωκράτης (επιμ.) (2020), *Το Πολιτικό Φαινόμενο σε Μετάβαση. Προκλήσεις για τη Δημοκρατία, το Κράτος και την Κοινωνία*, Κόρινθος, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων, Παν. Πελοποννήσου, σσ. Χ + 1014.

Κονιόρδος, Σωκράτης (επιμ.) (2016), *Η Ελληνική Κοινωνία στο Σταυροδρόμι της Κρίσης – έξι χρόνια μετά*, Πρακτικά του Πέμπτου Συνεδρίου της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρίας, Αθήνα, Ελληνική Κοινωνιολογική Εταιρία, σελ. 848 [ISBN: 978-960-9596-03-9].

Koniordos, S. M. and Kyrtis, A-A. (eds) (2014), *The Handbook of European Sociology*, New York and London/New York, Routledge [ISBN-10: 0415588804; ISBN-13: 978-0415588805].

Αντωνοπούλου, Μαρία και Κονιόρδος, Σωκράτης (επιμ.) (2013), *Η Ελληνική Κοινωνία 1975-2010: Μετασχηματισμοί, Ανακατατάξεις, Προκλήσεις*, Πρακτικά του Τρίτου Συνεδρίου της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρίας, Αθήνα, Ελληνική Κοινωνιολογική Εταιρία, σελ. 448 [ISBN: 78-960- 9596-01-5].

Koniordos, Sokratis M., με τους Patrick Baert, Giovanna Procacci and Carlo Ruzza (επιμέλεια & εισαγωγή) (2010), *Conflict, Citizenship and Civil Society*, London: Routledge [ISBN10: 0-415-55873-5].

Κονιόρδος, Σωκράτης, Μ. και Φωτόπουλος, Νίκος (επιμ.) (2010), *Φτώχεια, Ανισότητες και Εκπαίδευση στο Πλαίσιο της Παγκοσμιοποίησης*, Αθήνα: εκδόσεις ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ [ISBN: 978-960-99478-0-0].

Κούση Μαρία, Σαματάς Μηνάς και Κονιόρδος Σωκράτης (επιστημονική επιμέλεια) (2010), *Εξουσία και Κοινωνία: Δωρήματα στον Κωνσταντίνο Τσουκαλά*, Αθήνα: εκδόσεις Καστανιώτη [ISBN: 978-960-03-5092-0].

Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμέλεια & εισαγωγή) (2010), *Κοινωνικό Κεφάλαιο και Κοινωνία των Πολιτών*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση.

Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμέλεια & εισαγωγή) (2009), *Κοινωνική Σκέψη και Νεωτερικότητα*, Αθήνα: Gutenberg [ISBN: 978-960-01-1210-8].

- Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμέλεια & εισαγωγή) (2008), *Θεωρητικά Διλήμματα και Κοινωνική Πραγματικότητα*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο [ISBN: 978-960-538-818-8].
- Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμέλεια & εισαγωγή) (2008), *Όψεις της Σύγχρονης Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Κοινωνίας*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο [ISBN: 978-960-538-822-5].
- Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμέλεια & εισαγωγή) (2008), *Συμπληρωματικά Κείμενα των Μ. Βέμπερ και Ε. Φίσερφ στην «Προτεσταντική Ηθική»*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο [ISBN: 978-960-538-803-4].
- Κονιόρδος, Σωκράτης Μ., Μαράτου-Αλιπράντη, Λάουρα και Παναγιωτοπούλου, Ρόη (επιμέλεια & εισαγωγή) (2006), *Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα: Εργασία, Εκπαίδευση, Οικογένεια, Παρέκκλιση*, Αθήνα-Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντώνης Σάκκουλας [ISBN: 960-15-1681-6].
- Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμέλεια & εισαγωγή) (2006), *Κείμενα Οικονομικής Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Gutenberg [ISBN: 960-01-1080-8].
- Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμέλεια & εισαγωγή) (2005), *Networks, Trust and Social Capital: Theoretical and empirical investigations from Europe*, Aldershot: Ashgate [ISBN: 0-7546-3636-4].
- Μοσχονάς, Ανδρέας και Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμέλεια & εισαγωγή) (2004), *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εργασιακές Σχέσεις: Προβληματισμοί και αναζητήσεις στο εθνικό και διευρωπαϊκό πεδίο*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg [ISBN: 960-01-0996-6].
- Παναγιωτοπούλου, Ρόη, Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. και Μαράτου-Αλιπράντη, Λάουρα (επιμέλεια & εισαγωγή) (2003), *Παγκοσμιοποίηση & Σύγχρονη Κοινωνία*, Αθήνα: ΕΚΚΕ [ISBN: 960-7093-84-4].

Επιμέλεια Ειδικών Τευχών

- Επιμελητής Ειδικού Τεύχους περιοδικού: Κοινωνιολογική Επιθεώρηση (Απρίλιος 2020), τευχ. 7. Τίτλος ειδικού τεύχους «Η 'Νέα' Ελληνική Μετανάστευση κατά τη Διάρκεια της Κρίσης», με Εύη Τατσόγλου.
- Επιμελητής Ειδικού Τεύχους περιοδικού: *International Review of Sociology* (Ιούλιος 2008), vol. 18(2). Τίτλος ειδικού τεύχους: "Research in Economic Sociology".
- Επιμελητής Ειδικού Τεύχους περιοδικού: *Current Sociology*, vol. 55(1), 2007. Τίτλος ειδικού τεύχους: "Current Economic Sociology: Problems and Prospect".
- Επιμελητής Ειδικού Τεύχους περιοδικού: *Κοινωνία Πολιτών*. Τίτλος ειδικού τεύχους: Αφιέρωμα στο Κοινωνικό Κεφάλαιο', τεύχος Νο 10, 2004, 2005.

Άρθρα σε Περιοδικά με Κρίση & σε Επιμελημένους Τόμους (επιλογή)

- «Οικονομική Κρίση και Μετατοπίσεις στην Εμπιστοσύνη: Συγκριτική εξέταση χωρών της Νότιας Ευρώπης», σε Σ. Κονιόρδος (επιμ.) (2021), *Αξίες, Πολιτισμικά Πρότυπα & Κοινωνικοί Προσανατολισμοί στη Σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg, σελ. 302-361.
- "Migrants mean remittances! Perhaps not that much anymore!", (2018), St Antony's College, University of Oxford, SEESOX Diaspora Working Paper Series.
- "Extended Report of a Survey of 230 Greek Emigrants", (forthcoming 2022), mimeo.
- "An Overview of Greece's 'Brain Drain' and the Crisis: Morphology and Beyond" (2017), σε Ch. Giousmpasoglou, E. Marinakou and V. Paliktzoglou (eds), *Brain Drain in Higher Education: the case of the Southern European Countries and Ireland*, New York, Nova Publishing, σελ. 17-70.
- "Brain Drain in Higher Education in Europe: Current trends and future perspectives" (2017) (με Charalampos Giousmpasoglou), σε Ch. Giousmpasoglou, E. Marinakou and V. Paliktzoglou (eds), *Brain Drain in Higher Education: the case of the Southern European Countries and Ireland*, New York, Nova Publishing, σελ. 245-278.
- «Οι NEETs στην Ελλάδα: Κοινωνικά χαρακτηριστικά, εκπαίδευση και προφίλ δεξιοτήτων», (2016), Σωκράτης Κονιόρδος, Γιάννης Καμαριανός, Κώστας Τσιούμης, Αναστασία Χριστοδούλου, Προκόπης Πανδής, Χρήστος Ζάγκος, σε Νίκος Παπαδάκης, Αργύρης Κυρίδης, Νίκος Φωτόπουλος (επιμ.), *Νέα Γενιά και NEETs στην Ελλάδα της Κρίσης. Οι επείγουσες διαστάσεις του προβλήματος: Έρευνα και Ολοκληρωμένη Παρέμβαση*, Αθήνα, εκδόσεις Ι. Σιδέρης, σελ. 109-138.
- "Η Χρηματοπιστωτική Κρίση και η Κρίση της Κοινωνιολογίας" (2016), σε Σ. Κονιόρδος (επιμ.) (2016), *Η Ελληνική Κοινωνία στο Σταυροδρόμι της Κρίσης – έξι χρόνια μετά*, Πρακτικά του Πέμπτου

- Συνεδρίου της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας, Αθήνα, Ελληνική Κοινωνιολογική Εταιρεία, σελ. 219-223.
- «Οι Ελληνικές Πολιτικές Ελίτ και η Γοητεία του Νεοφιλελευθερισμού: Η Συμβολή τους στη Δημιουργία της Οικονομικής Κρίσης», σε Α-Ι. Δ. Μεταξά (επιμ.) (2016), *Πολιτική Επιστήμη: Διακλαδική και κριτική προσέγγιση της πολιτικής πράξης*, τόμος δ' 'Πολιτική Κοινωνιολογία', Αθήνα, εκδόσεις Ι Σιδέρης, σελ. 439-456.
- “Universities and the Crisis in Greece: Neo-liberalism in practice?” (2015), *Bulletin de l’ASES*, «Des États-Unis à l’Europe, Universités en régime néolibéral», vol. 42 – Mars, 21-27.
- “Οικονομική Κρίση και Κοινωνική Κρίση Εμπιστοσύνης” (2014), in Στέλλα Ζαμπαρλούκου και Μαρία Κούση (επιμ.), *Κοινωνικές Όψεις της Κρίσης στην Ελλάδα*, Αθήνα, εκδόσεις Πεδίο, σσ. 69-99.
- “Social Networks”, και “Social Capital”, in B. Kaldis (ed.) (2013), *Encyclopedia of Philosophy and the Social Sciences*, Sage: Thousand Oaks, CA. “Enquête on the current financial crisis, Sokratis Koniordos – Greece”, *European Societies*, 2012, vol. 14:1, 139-141.
- “Living on Borrowed Money: On the Social Context and Responses of the Current Greek Crisis”, *Economic Sociology: The European Electronic Newsletter*, 2011, vol. 12 (3) July, pp. 48-57.
- “Le Università Greche: Una Crisi Permanente”, traduzione di Marina Lops, *Meno di Zero*, I, No 1, Maggio-Giugno, 2010.
- “Διαφθορά, Παραοικονομία και Κρίση: Αναγνώσεις” (2010), *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τόμ. 31, τεύχ. No 162, pp. 124-126 (in Greek).
- «Η Συζήτηση για την Δημόσια Κοινωνιολογία και η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα» (2010), σε Μαρία Κούση, Μηνάς Σαματάς, Σωκράτης Κονιόρδος (επιμ.), *Εξουσία και Κοινωνία: Δωρήματα στον Κωνσταντίνο Τσουκαλά*, Αθήνα: εκδόσεις Καστανιώτη, σσ. 227-254.
- «Προσεγγίζοντας τη Σχέση Κοινωνικού Κεφαλαίου - Κοινωνίας των Πολιτών», σε Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμ.) (2010), *Κοινωνικό Κεφάλαιο και Κοινωνία των Πολιτών*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 11-26.
- «Η Νέα Οικονομική Κοινωνιολογία Αντίδραση στον ‘Οικονομικό Ιμπεριαλισμό’: Η έννοια της έδρασης» (2010), *Επιστήμη & Κοινωνία*, τεύχος 22.
- «Νεωτερικότητα & Σύγχρονη Κοινωνική Σκέψη», σε Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμ.) (2010), *Κοινωνική Σκέψη και Νεωτερικότητα*, Αθήνα: Gutenberg, σσ. 11-36.
- “Social Capital Contested” (2008), *International Review of Sociology*, vol. 18(2), July, σελ. 317-337 [DOI: 10.1080/03906700802087993].
- «Το Ζήτημα της Κοινωνικής Έδρασης και της Κοινωνικής Κατασκευής των Κοινωνικο-οικονομικών Φαινομένων» (2008), σε Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμ.) (2008), *Θεωρητικά Διλήμματα και Κοινωνική Πραγματικότητα*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σελ. 127-159.
- “Sociology, Economic” και “Social Capital” (2007), άρθρο για την *International Encyclopedia of the Social Sciences*, 2nd edition, W. Darity (ed.), Macmillan Reference USA (Thomson Gale), New York, σελ. 668-670, σελ 564-567.
- Sokratis Koniordos et al (Fame consortium) (2007), “Decomposing and Recomposing Occupational Identities—A Survey of Theoretical Concepts”, in A. Brown, S. Kirpal and F. Rauner (eds.), *Identities at Work*, Dordrecht, Kluwer Academic Publishers, pp. 13–44 [ISBN-10 1-4020-4988-9].
- “Economic Sociology: Problems and Prospects” (2007), *Current Sociology*, 55(1), σελ. 5-10 [DOI: 10.1177/0011392107070130].
- «Κοινωνικό Κεφάλαιο: Μεταξύ θεωρητικής σαφήνειας και σύγχυσης» (2006), *Επιστήμη και Κοινωνία*, No 16, Άνοιξη-Καλοκαίρι, σελ. 1-38.
- «Κομματοκρατία, ‘Μέσα’ και Κοινωνικό Κεφάλαιο: Διαστάσεις ρύθμισης της έρευνας στην Ελλάδα», σε Α. Αφουξενίδη και Μ. Αλεξάκη (επιμ.) (2006), *Πολιτική Κοινωνιολογία: Έξι κείμενα αφιερωμένα στην Ιωάννα Λαμπίρη-Δημάκη*, Αθήνα, Παπαζήση, σελ. 83-101 [ISBN-960-02-2036-0].
- «Οι Απόψεις των Διευθυντών για την Εργασία των Υπαλλήλων: Εμπειρική διερεύνηση με επικέντρωση στον ξενοδοχειακό τομέα στη Κρήτη», σε Σάββα Κατσικίδη (επιμ.) (2006), *Κοινωνικά Φαινόμενα: Αναλυτικές προσεγγίσεις*, Αθήνα, Gutenberg, σελ 175-202 [ISBN-960-01-1120-0].
- Koniordos, Sokratis and Karakioulafi, Christina (2005), “Preparedness Towards Enlargement in Microenterprises in Greece: The role of social capital”, in Maria Grazia Melchionni (a cura di), *Le*

- relazioni transmediterranee nel tempo presente: dialogo interculturale, integrazione, modernizzazione, conflitti*, Soveria Mannella, Rubbettino, σελ. 331-47 [ISBN-88-498-1576-X].
- Panagiotopoulou, Roy and Koniordos, Sokratis (2005), "Exploring e-Modernization of Democracy and Governance: Evidence from Greece", in Maria Grazia Melchionni (a cura di), *Le relazioni transmediterranee nel tempo presente: dialogo interculturale, integrazione, modernizzazione, conflitti*, Soveria Mannella, Rubbettino, σελ. 349-69 [ISBN-88-498-1576-X].
- «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Μικρο-μεσαίες Επιχειρήσεις», *Κοινωνία Πολιτών* (2005), τεύχος Νο 11, σσ. 53-67.
- «Σχετικά με τη Νέα Οικονομική Κοινωνιολογία», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τεύχος Νο 108-109, 2002, σσ. 69-99.
- «Παλιά και Νέα Οικονομική Κοινωνιολογία: Σύντομη εισαγωγή», εις Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.) (2006), *Κείμενα Οικονομικής Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Gutenberg, σσ. 17-36.
- «Η 'Ανάπτυξη' των Προγραμμάτων Ανάπτυξης, οι Βιοτέχνες και η Δικτατορία 1967-1974», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τεύχος Νο 103, 2000, σ. 27-56.

Εμμανουήλ Κουντούρης

Ο Εμμανουήλ Κουντούρης είναι Λέκτορας του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών της Σχολής ΟΠΕ του ΕΚΠΑ. Έχει Πτυχίο Οικονομικών Επιστημών (1979) από το Οικονομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών. Διδακτορικό Δίπλωμα (1998) από το ίδιο Τμήμα με τίτλο "Η Εξέλιξη της Οικονομικής Σκέψης στην Ελλάδα: 1837-1942". Διδάσκει από το 1982 μαθήματα Ελληνικής Οικονομικής Ιστορίας, Πολιτικής Οικονομίας και Μικροοικονομικής Ανάλυσης. Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Ιστορία των Οικονομικών Ιδεών, Πολιτική Οικονομία, Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων.

Γιώργος Λιάγκουρας

Ο Γιώργος Λιάγκουρας είναι πτυχιούχος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ, 1987). Συνέχισε τις σπουδές του στο Παρίσι με υποτροφία του 'Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών' (Ι.Κ.Υ.) και στη συνέχεια του Κοινωφελούς Ιδρύματος 'Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης', όπου απέκτησε τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών (Πανεπιστήμιο Παρίσι Χ, 1988) και διδακτορικό στις οικονομικές επιστήμες (Πανεπιστήμιο Παρίσι VII, 1995). Την περίοδο 1995-1997 δίδαξε οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Παρίσι VII και υπήρξε μέλος του 'Κέντρου για την Μελέτη του Μετασχηματισμού και της Ρύθμισης των Σύγχρονων Οικονομιών' (GERME). Την περίοδο 1999-2006 ήταν επιστημονικός συνεργάτης στο 'Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας' του ΕΜΠ. Διδάσκει οικονομικά στο Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης (ΤΜΟΔ) του Πανεπιστημίου Αιγαίου από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του (ακαδημαϊκό έτος 2000-1) και από το 2011 είναι Αναπληρωτής Καθηγητής. Από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 διδάσκει το μάθημα της 'Οικονομικής Κοινωνιολογίας' στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του ΕΚΠΑ. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τη θεσμική οικονομική, την οικονομική κοινωνιολογία, τις θεωρίες του μετα-βιομηχανικού καπιταλισμού, τη συγκριτική πολιτική οικονομία της Νότιας Ευρώπης και την ιστορία και μεθοδολογία των κοινωνικών επιστημών. Άρθρα του έχουν δημοσιευθεί σε διεθνή περιοδικά όπως τα *Economies et Sociétés*, *Cambridge Journal of Economics*, *European Urban and Regional Studies*, *American Journal of Economics and Sociology*, *Review of Radical Political Economics*, *Journal of Evolutionary Economics*, *New Political Economy*, *West-European Politics*. Το άρθρο του για τον Veblen, το οποίο δημοσιεύτηκε στο *Cambridge Journal of Economics* (2009), έλαβε το 2010 K. William Kapp Prize της European Association for Evolutionary Political Economy (EAEPE).

Βαγγέλης Λιότζης

Ο Βαγγέλης Λιότζης είναι διδάσκων στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει διατελέσει διδάσκοντας Π.Δ. 407/80 στο ίδιο Τμήμα (2020-2021),

επισκέπτης διδάσκοντας (ανάθεση από την Γ.Σ.) στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (2019-2020) και διαπιστευμένος λέκτορας του Πανεπιστημίου του Derby, Ηνωμένου Βασιλείου (2014-2016) στο πλαίσιο συνεργασίας με το Mediterranean College Θεσσαλονίκης. Σπούδασε στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης (2004), ολοκλήρωσε μεταπτυχιακές σπουδές (2006) και διδακτορική διατριβή με υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (2014) στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και διεξήγαγε με υποτροφία του Ι.Κ.Υ. μεταδιδακτορική έρευνα (2021) στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, έχει συμμετάσχει σε ακαδημαϊκά συνέδρια και ερευνητικά προγράμματα, και έχει κληθεί από πανεπιστημιακά ιδρύματα για διαλέξεις. Έχει εκδοθεί το βιβλίο του *Πορνογραφικοποίηση: Ιχνηλατώντας τη Σύγχρονη Σεξουαλικότητα* (Futura, 2017). Τα επιστημονικά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα σχετίζονται με το φύλο, τη σεξουαλικότητα, τις κοινωνικές αναπαραστάσεις και την πολιτισμική κοινωνιολογία.

Βλάσης Μισσός

Ο Βλάσης Μισσός είναι οικονομολόγος, ερευνητής του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) σε θέματα Κοινωνικής Πολιτικής. Είναι διδάκτορας του τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΕΚΠΑ (2015) και μετα-διδακτορικός ερευνητής του ίδιου τμήματος. Παράλληλα, έχει εργαστεί ως ερευνητής στο Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ, ως ειδικός σύμβουλος στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και ως σύμβουλος αναπτυξιακής πολιτικής στη Σαμόα της Πολυνησίας. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εκτείνονται μεταξύ ζητημάτων κοινωνικής πολιτικής, φτώχειας, εισοδηματικών ανισοτήτων και ιστορίας οικονομικών θεωριών.

email: bmissos@econ.uoa.gr και vmissos@kepe.gr

Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά

Missos V. (2021) Introducing a safety net: The effects of neoliberal policy on welfare, poverty and the net social wage during the Greek crisis, *Review of Radical Political Economics*, 53(1), 58-76.

Missos V. (2020) Mathematical analysis as a source of mainstream economic ideology, *Economic Thought* 9(1), 72-95.

Μισσός Β. (2019) Δίχτυ προστασίας: η πολιτική οικονομία της εισοδηματικής φτώχειας στην Ελλάδα της κρίσης, *Κοινωνική Πολιτική*, τεύχος 11 (Σεπτέμβριος), 74-96.

Μισσός Β. (2019) Για τη διδασκαλία της πολιτικής οικονομίας: Μία ανάγνωση των ιδεών του Πλούτου των Εθνών, *Εξαμηνιαία Επιστημονική Επιθεώρηση-Κρίση* 5, 75-92.

Missos V. (2017) Marshall on Time and Mathematical Analysis, *CEconomia*, 7(1): 61-86.

Βιβλία

Βαϊτσος Κ. & Μισσός Β. (2018) *Πραγματική Οικονομία: Εμπειρίες ανάπτυξης, κρίσης και φτωχοποίησης στην Ελλάδα*, Αθήνα: Κριτική.

Βαϊτσος Κ. & Μισσός Β. (2013) *Η Νέα Οικονομική Γεωγραφία της Πελοποννήσου: Πραγματική Οικονομία και Ανάπτυξη*, Αθήνα: Gutenberg.

Επιστημονικές εκθέσεις και ερευνητικές εργασίες

Μισσός Β., Παπαθεοδώρου Χ. & Παπαναστασίου Σ. (2020) Κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και των πολιτικών λιτότητας στην Ελλάδα, Έκθεση 13, Παρατηρητήριο ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Μισσός Β. (2018) Άνιση Κατανομή Φορολογικής Επιβάρυνσης στην Ελλάδα της Κρίσης, Κείμενα Πολιτικής 16, Παρατηρητήριο ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Παπαθεοδώρου Χ. & Μισσός Β. (2013) Δομή και Τάσεις της Φτώχειας στην Ελλάδα, Έκθεση 9, Παρατηρητήριο ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους, εκθέσεις

Missos V. (2019) "Inequality and financialization: a brief sketch for interpreting the Greek economic crisis", στο *Ten years into the global economic crisis*, Nicos Poulantzas Institute, transform! europe, EuroMemorandum Group.

Μισσός Β. (2019) "Σκέψεις για το ρόλο του Κοινωνικού Κράτους", στο Βιτζηλαίος Β. (επιμ.) Η Ευρώπη στο μεταίχμιο: Θέσεις και προτάσεις για το ευρωπαϊκό εγχείρημα, ΕΝΑ Ινστιτούτο Εναλλακτικών Πολιτικών.

Missos V. (2019) "The Greek tragedy in times of austerity", in Adler D. and Bechler R. (eds.) A vision for Europe, Eris, London: UK.

Μισσός Β. (2015) "Κοινωνική Πολιτική, Φτώχεια και Ανισότητα", Κεφάλαιο 5, Ετήσια Έκθεση για την ελληνική οικονομία και την απασχόληση (2015), ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Εκθέσεις αναπτυξιακής πολιτικής

Missos V. (2021) "Minimum wage impact assessment", Samoa Governance Support Programme.

Missos V. (2019) "Report: Review of policy and practice regarding the minimum wage levels", Samoa Governance Support Programme.

Συμμετοχές σε προγράμματα ανάπτυξης του ΚΕΠΕ

A plan for the development of G2B e-services in Apuglia and Western Greece. (2019). Η εργασία συντονίστηκε από την Α. Κοντόλαιμου στο πλαίσιο του έργου egon-INNO (Πρόγραμμα Interreg Greece-Italy 2014-2020) για λογαριασμό του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης της Δυτικής Ελλάδος.

Περιοδικό ΚΕΠΕ Οικονομικές Εξελίξεις

Μισσός Β. (2021) Μεταβολή της ανισότητας των μισθωτών στην Ελλάδα: Συγκριτική παρουσίαση των ετών 2018 και 2019, Οικονομικές Εξελίξεις, τεύχος 44 (Φεβρουάριος), 57-60. [English version: How the inequality of earnings changed after the introduction of the new minimum wage in Greece, Greek Economic Outlook, issue 44 (February),].

Μισσός Β. (2020) Επιδείνωση της πληθυσμιακής γήρανσης: συγκριτικά δεδομένα Ελλάδας και χωρών της ΕΕ, Οικονομικές Εξελίξεις (ΚΕΠΕ), τεύχος 43 (Οκτώβριος), 50-55. [English version: Demographic developments in Greece and the EU, issue 43 (October), 48-53].

Μισσός Β. (2020) Εισοδηματική φτώχεια και ανισότητα εργαζομένων στην ΕΕ15, Οικονομικές Εξελίξεις (ΚΕΠΕ), τεύχος 42 (Ιούνιος), 56-59. [English version: In-work poverty and income inequality in the EU15, Greek Economic Outlook, issue 42 (June), 48-51].

Μισσός Β. & Λοΐζος Κ. (2020) Διαχρονικές μεταβολές της απασχόλησης του χρηματοπιστωτικού τομέα στην Ελλάδα, Οικονομικές Εξελίξεις (ΚΕΠΕ), μέρος Α, τεύχος 41 (Φεβρουάριος), 43-49. [English version: The employment adjustment of the financial sector in Greece, Greek Economic Outlook, issue 41 (February), 40-46]. Μισσός Β. (2019) Βασικοί δείκτες ανισότητας εισοδήματος στην Ελλάδα, Οικονομικές Εξελίξεις (ΚΕΠΕ), μέρος Α, τεύχος 40 (Οκτώβριος), 37-40. [English version: Basic Income inequality indices in Greece, Greek Economic Outlook, issue 40 (October), 35-38].

Μισσός Β. (2019) Βασικοί δείκτες ανισότητας εισοδήματος στην ΕΕ15, Οικονομικές Εξελίξεις (ΚΕΠΕ), μέρος Α, τεύχος 39 (Ιούνιος), 41-44. [English version: Income inequality indices in the European Union, Greek Economic Outlook, issue 39 (June), 38-41].

Διδακτική Εμπειρία:

Μάθημα εαρινού εξαμήνου «262. Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία» στο Τμήμα Μαθηματικών του Παν/μιου Αθηνών, ακαδημαϊκά έτη 2009-2015.

2011 – 2013: Συμμετοχή σε σεμινάρια «Συνδικαλιστικής Επιμόρφωσης» ως εκπαιδευτής, στις 13 Περιφέρειες της Επικράτειας, στα ΚΕΚ του ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, με θέμα: «Οικονομική Κρίση: Αναπτυξιακό Πρότυπο και Συνδικαλιστική Δράση». Συνολικά: 300 ώρες εκπαίδευσης.

2014 – 2015: Εκπαιδευτής σε μαθήματα «Συνδικαλιστικής Επιμόρφωσης» με θέμα: «Εφαρμοζόμενη οικονομική πολιτική και Κρίση στην Ελλάδα», στα ΚΕΚ του ΙΝΕ ΓΣΕΕ. 2015: Εντεταλμένος διδασκαλίας στο μάθημα "ECO101: Εισαγωγή στην Οικονομική Ανάλυση" του τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΕΚΠΑ.

2016: Εντεταλμένος διδασκαλίας στα μαθήματα «ECO314: Μακροοικονομική της Ανάπτυξης» και «PEC461: Κλασικά Κείμενα Πολιτικής Οικονομίας».

2017-2018: μάθημα History of Economic Thought στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα UADPhilEcon, συνδιδασκαλία με τον Κώστα Πασσά.

2017/18, 2018/17, 2019/20 και 2020/21: Εντεταλμένος διδασκαλίας στα μαθήματα "PEC101: Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία" και «ECO314: Μακροοικονομική της Ανάπτυξης», του τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΕΚΠΑ.

2019/20 και 2020/21: Ανάθεση διδασκαλίας του μαθήματος «Αρχές Πολιτικής Οικονομίας» του τμήματος Κοινωνιολογίας του ΕΚΠΑ.

Ενδεικτικές παρουσιάσεις/συμμετοχές σε επιστημονικά συνέδρια:

Ιούνιος 2010, παρουσίαση εργασίας “Time in Economic Theory: H. H. Gossen”, στο Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Ιούνιος 2013, παρουσίαση εργασίας “Alfred Marshall on Mathematics” στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 15η Συνάντηση Ελλήνων Ιστορικών της Οικονομικής Σκέψης

Νοέμβριος 2013, παρουσίαση εργασίας “Alfred Marshall: Amicus Mathematicae sed magis amica veritas” στο διεθνές συνέδριο ΕΑΕΡΕ, Παρίσι.

Ιούνιος 2016, παρουσίαση εργασίας «Σημειώσεις για την εισοδηματική ανισότητα στην Ελλάδα», 18η Συνάντηση Ελλήνων Ιστορικών της Οικονομικής Σκέψης

Μάρτιος 2019, παρουσίαση στο Delphi Economic Forum IV, συμμετοχή στη συζήτηση με θέμα Growth and Inequalities

Μάρτιος 2019, παρουσίαση εργασίας “Revisiting the financialization-inequality debate in the context of the Greek crisis”, Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς,

Φεβρουάριος 2020, παρουσίαση εργασίας «Σημειώσεις για την άσκηση αναπτυξιακής πολιτικής: Η περίπτωση της Σαμόα», Σεμινάριο Διεπιστημονικών Προσεγγίσεων για την Κρίση, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Χάιδω Μπάρκουλα

Η Χάιδω Μπάρκουλα είναι Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΔΙΠ) του Τμήματος Κοινωνιολογίας της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών (ΟΠΕ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) με γνωστικό αντικείμενο *Νεότερη Ελληνική Ιστορία, Ιστορία του Θεσμού του Πανεπιστημίου* (ΦΕΚ 1193^Β/5.4.2017). Ταυτόχρονα έχει αναλάβει την ευθύνη του ερευνητικού έργου και των αρχειακών συλλογών του Ιστορικού Αρχείου ΕΚΠΑ. Σπούδασε Πολιτική Επιστήμη και Ιστορία στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (1994-1999) και παρακολούθησε το πρόγραμμα Erasmus στο Πανεπιστήμιο του Southampton της Μ. Βρετανίας (1998-1999). Το 1999 εγγράφηκε στο ΠΜΣ της Πολιτικής Επιστήμης και Κοινωνιολογίας του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ και ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές της σπουδές το 2001. Το 2002 εγγράφηκε στον δεύτερο κύκλο σπουδών για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Με υποτροφία του ευρωπαϊκού προγράμματος «Ηράκλειτος» το 2009 ολοκλήρωσε τη διατριβή της με θέμα: *Αλ. Ρίζος Ραγκαβής (1830-1880): αλυτρωτισμός και διπλωματία*. Ταυτόχρονα με τις σπουδές της εργάστηκε στη γραμματεία υποστήριξης του ΠΜΣ (2001-2010) και από το 2010 στο Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ. Έχει συγγράψει: α) τον τόμο *Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. 100 χρόνια ιστορίας (1920-2020)*, ΟΠΑ, Αθήνα 2020 και β) σε συνεργασία με τους Κώστα Γαβρόγλου και Βαγγέλη Καραμανωλάκη τον τόμο: *Το Πανεπιστήμιο Αθηνών και η Ιστορία του [1837-1937]*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2014 και συνοπτική έκδοση 2016. Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα, συνέδρια και ημερίδες και τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη νεότερη και σύγχρονη ελληνική ιστορία και στην ιστορία της ανώτατης εκπαίδευσης.

Μιχάλης Νικολακάκης

Ο Μιχάλης Νικολακάκης έχει σπουδάσει κοινωνιολογία στην Πάντειο Πανεπιστήμιο και Πολιτική και Κοινωνική Θεωρία στο Πανεπιστήμιο του Warwick της Μεγ. Βρετανίας. Η διδακτορική του διατριβή ολοκληρώθηκε το 2013 στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης με τίτλο «Τουρισμός και Ελληνική Κοινωνία, 1945-1974». Έχει διδάξει στα Τμήματα Κοινωνιολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, του Παντείου Πανεπιστημίου και του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης και στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Επίσης, έχει εργαστεί ως μέλος ΣΕΠ του ΕΑΠ στο προπτυχιακό πρόγραμμα «Διοίκηση Τουρισμού» και στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία». Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η

μελέτη της νεοελληνικής κοινωνίας, η κοινωνιολογία του τουρισμού, του ελεύθερου χρόνου, της δημοφιλούς κουλτούρας και του αθλητισμού, η πολιτική κοινωνιολογία και η σύγχρονη κοινωνική θεωρία.

Επιλεγμένες δημοσιεύσεις:

Μονογραφία

-Νικολακάκης, Μ. Μοντέρνα Κίρκη: Τουρισμός και ελληνική κοινωνία την περίοδο 1950-1974, Αθήνα: Εκδόσεις Αλεξάνδρεια 2017.

Άρθρα και κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

-Νικολακάκης, Μ., «Το 'παιχνίδι' στο έργο του Norbert Elias», *Δοκιμές*, (Υπό δημοσίευση).

-Nikolakakis M., "The Colonels on the Beach: Tourism during the Greek Military Dictatorship", *Journal of Modern Greek Studies*, σσ. 425-450, Vol.35/No 2 (2017).

-Nikolakakis M., "Representations and Social Practices of Alternative Tourists in Postwar Greece to the End of the Greek Military Junta", *Journal of Tourism History*, σσ. 5-17, Vol. 7, No. 1-2 (2015).

-Nikolakakis M., "Tourism, Body, and Seaside. Recreational Practices in Postwar Greek Society until 1974", στο Kornetis K., Kotsovili E., Papadogiannis N. (επιμ.), *Gender and Consumer Cultures in late-and post-authoritarian Greece, Spain, and Portugal, 1960s -1980s*, Νέα Υόρκη: Bloomsbury, 2016, σσ. 103-117.

-Νικολακάκης Μ., Αντωνιάδης Α., «'Ρομαντικοί και όχι παραβατικοί'. Ταυτότητα και πολιτική στις κοινότητες του Άρη», στο Ζαϊμάκης Γ., Κοταρίδης Ν. (επιμ.), *Ποδόσφαιρο και κοινότητες οπαδών: Αντιπαλότητες και πολιτικές της ταυτότητας*, Αθήνα: Πλέθρον, 2013, σσ. 314-340.

Γεωργία Παπαδοπούλου

Η Γεωργία Παπαδοπούλου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1976. Σπούδασε στο Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία και στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα «Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία»). Είναι κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος στην Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (ΕΚΠΑ). Από το 2014 είναι μέλος του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης (ΕΚΠΑ). Έχει διδάξει μαθήματα Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, Διδακτικής και Εκπαίδευσης του Πολίτη/Πολιτειακής Παιδείας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών καθώς και σε επίπεδο μετεκπαίδευσης εκπαιδευτικών και δια βίου μάθησης. Έχει εργαστεί ως εμπειρογνώμονας στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα GEAR για την ενίσχυση της κινητικότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση και έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα για την εκπαίδευση του πολίτη. Έχει δημοσιεύσει σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά καθώς και επιστημονικές ανακοινώσεις σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια με κύριο αντικείμενο την Εκπαίδευση και τη δημοκρατία, την ιδιότητα του Πολίτη και τη Διδακτική των Κοινωνικών Επιστημών.

Γιώργος Παπαφράγκου

Ο Γιώργος Παπαφράγκου σπούδασε οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο SOAS του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (MSc). Είναι διδάκτορας πολιτικής φιλοσοφίας του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου και μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης (τίτλος έρευνας: «Το άρρητο της ουτοπίας και οι κανονιστικές του συνέπειες στο ύστερο έργο του Theodor W. Adorno»). Είναι μέλος του Εργαστηρίου Φιλοσοφικής Έρευνας και Μετάφρασης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Διδάσκει στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του ΕΚΠΑ από το 2020 τα μαθήματα «Θεωρία της ιδεολογίας», «Αισθητική θεωρία και κοινωνιολογία της τέχνης», «Κοινωνία, ΜΜΕ και Κοινή Γνώμη».

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Πολιτική φιλοσοφία, κριτική θεωρία, αισθητική θεωρία, θεωρία της επικοινωνίας.

Δημήτρης Παρσάνογλου

Ο Δημήτρης Παρσάνογλου είναι Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Απέκτησε τον διδακτορικό του τίτλο στην Κοινωνιολογία, στην Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales στο Παρίσι. Έχει διδάξει στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης και στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Έχει συμμετάσχει ως κύριος ερευνητής σε πολλά ερευνητικά προγράμματα. Στην παρούσα φάση είναι Επιστημονικά Υπεύθυνος του προγράμματος "Beyond the 'refugee crisis': investigating patterns of integration of refugees and asylum seekers in Greece – BREcht". Ήταν συν-επιμελητής του συλλογικού τόμου *Μετανάστες στην Ελλάδα* (Ελληνικά Γράμματα, 2001) και συν-συγγραφέας του *Mobile Commons, Migrant Digitalities and the Right to the City* (Palgrave, 2015).

Μανώλης Πατηνιώτης

Ο Μανώλης Πατηνιώτης είναι καθηγητής Ιστορίας των Επιστημών και των Τεχνικών στους νεότερους χρόνους στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του ΕΚΠΑ και Σύμβουλος Καθηγητής στον κύκλο σπουδών *Ευρωπαϊκός Πολιτισμός* του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Επίσης, είναι μέλος της Ακαδημαϊκής Επιτροπής Εποπτείας του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Επικοινωνία της Επιστήμης» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Σπούδασε Φυσική και στη συνέχεια έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης. Υπήρξε μεταδιδακτορικός υπότροφος στο Dibner Institute for the History of Science and Technology, στο MIT, και επισκέπτης ερευνητής στο Max Planck Institute for the History of Science, στο Βερολίνο. Από το 2002 έως το 2021 διετέλεσε καθηγητής στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ. Δίδαξε Ιστορία της Νεότερης Επιστήμης, Ιστοριογραφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας και Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Η έρευνά του εστίασε στην ανάδυση της σύγχρονης επιστήμης στην ευρωπαϊκή περιφέρεια και σε αποικιακά περιβάλλοντα. Μελέτησε διανοητικά εγχειρήματα που δεν συμμετείχαν στο σχήμα του Διαφωτισμού και προσπάθησε να γεφυρώσει την ιστορία της ευρωπαϊκής επιστήμης με τις μετα-αποικιακές σπουδές. Τα τελευταία χρόνια τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα έχουν εστιάσει στη μελέτη της Ιστορίας και της Φιλοσοφίας του Ψηφιακού. Από τη σκοπιά της Ιστορίας, διερευνά την ανάδυση της ψηφιακής οντολογίας μέσω της διασταύρωσης της Θεωρίας της Πληροφορίας με τις τεχνολογικές εξελίξεις των μέσων του 20ού αιώνα. Από τη σκοπιά της Φιλοσοφίας, διερευνά τις έννοιες της δυνητικότητας και της αρθρωσιμότητας, καθώς και τις νέες δυνατότητες που αυτές προσφέρουν για κοινωνικό έλεγχο και προσωπική αυτοδιάθεση.

Ο Μανώλης Πατηνιώτης έχει συνεχή παρουσία σε δράσεις Επικοινωνίας της Επιστήμης στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση, σε επιμορφωτικές δράσεις πολιτιστικών οργανισμών και σε δημόσιες εκδηλώσεις. Είναι μέλος της συντακτικής ομάδας του περιοδικού *Πρίσμα: Ένθετο για τις Επιστήμες, την Τεχνολογία και την Κοινωνία*, το οποίο κυκλοφορεί κάθε δεκαπέντε μέρες με την εφημερίδα *η Αυγή*. Το *Πρίσμα* παρουσιάζει τις πιο πρόσφατες εξελίξεις στις Επιστήμες και την Τεχνολογία, αφιερώνει άρθρα στην Ιστορία και τη Φιλοσοφία των Επιστημών και καταγράφει τα μείζονα ηθικά, κοινωνικά και πολιτισμικά ζητήματα που συνδέονται με τις επιστημονική και τεχνολογική πολιτική στην Ελλάδα και διεθνώς.

Γιώργος Πλειός

Καθηγητής

Σπουδές: Κοινωνιολογία (B.A., M.A., Phd.), με μεταπτυχιακές σπουδές (MA και PhD) στην Κοινωνιολογία του πολιτισμού και των MME.

Διδασκαλία: Έχει διδάξει ως επισκέπτης καθηγητής στο Τμήμα Δημοσιογραφίας του Πανεπιστημίου Fudan της Σαγκάης, στο Ινστιτούτο Δημοσιογραφίας του Πανεπιστημίου του Κιέβου "Taras Shevchenko", στο Τμήμα Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Σόφιας "St Kliment Ohridski" και

στο Τμήμα Δημοσιογραφίας του Πανεπιστημίου Frederick, ενώ έχει δώσει διαλέξεις σε πανεπιστήμια της Πορτογαλίας, της Ουγγαρίας και της Κύπρου.

Έρευνες: Είναι μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας. Είναι επίσης Πρόεδρος του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και Διευθυντής του Εργαστηρίου Κοινωνικής Έρευνας στα ΜΜΕ. Κατά το παρελθόν εργάστηκε στα Πανεπιστήμια Κρήτης και Ιωαννίνων. Μόνος ή σε συνεργασία με άλλους έχει δημοσιεύσει 7 βιβλία, 21 κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, πάνω από 40 άρθρα σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά, ενώ έχει παρουσιάσει 50 και πλέον εργασίες σε επιστημονικά συνέδρια στην Ελλάδα και διεθνώς. Εργασίες του έχουν δημοσιευτεί στη Μ. Βρετανία, τις ΗΠΑ, στην Ισπανία, στην Πορτογαλία, στη Βουλγαρία, στη Ρουμανία και στην Τουρκία. Τα τελευταία χρόνια ασχολείται με την έρευνα των ελληνικών ειδήσεων και έχει διευθύνει περισσότερες από 25 σχετικές έρευνες, αρκετές από τις οποίες έχουν ανακοινωθεί σε επιστημονικά άρθρα και συνέδρια. Πιο πρόσφατες δημοσιεύσεις του είναι: Η πολιτική των ειδήσεων (2016), Problemas sociales e Internet: de la individualización al aislamiento social y la desigualdad social (2016), Communication and Symbolic Capitalism. Rethinking Marxist Communication Theory in the Light of the Information Society (2015), Facebook και κρίση: εναλλακτική πληροφόρηση ή προσαρμογή? (2015), Οι ειδήσεις της κρίσης (2015), Social media in time of crisis (2014), Κρίση και ΜΜΕ: από την πολιτική λογική προς μια λογική του μέσου δευτέρου βαθμού (2014), H1N1 and news. Information or panic? (2014). Η κρίση και τα ΜΜΕ (2013, επιμ.), Η Κοινωνία της ενημέρωσης (2011), Τα 'εθνικά θέματα' στη δίνη των ΜΜΕ (με τον Χ. Φραγκονικολόπουλο, 2010). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη σχέση ΜΜΕ και κοινωνίας. Είναι μέλος πολλών ελληνικών και διεθνών επιστημονικών φορέων ενώ υπήρξε μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου (Supervisory Board) του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ελευθερία του Τύπου και των ΜΜΕ (European Center for Press and Media Freedom). Κατά την περίοδο 2011 - 2015 ήταν Αναπληρωτής Συντονιστής του Ερευνητικού Δικτύου 18 (Κοινωνιολογία των ΜΜΕ) της Ευρωπαϊκής Κοινωνιολογικής Εταιρείας (European Sociological Association). Στο διάστημα 2011 - 2015 ήταν Πρόεδρος του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του ΕΚΠΑ (2011- 2015). Άρθρα και συνεντεύξεις του φιλοξενούνται τακτικά σε ελληνικά και ξένα έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ.

Ενδεικτικό Συγγραφικό Έργο:

Η κοινωνία της ενημέρωσης (Καστανιώτης, 2011),

Τα 'εθνικά θέματα' στη δίνη των ΜΜΕ (με το Χ. Φραγκονικολόπουλο (2011),

Πολιτισμός της εικόνας και εκπαίδευση (Πολύτροπον, 2005),

Ο λόγος της εικόνας: Ιδεολογία και πολιτική (Παπαζήσης, 2001),

Κινούμενη εικόνα και καλλιτεχνική επικοινωνία (Δελφίνι, 1993).

Έχει δημοσιεύσει περισσότερες από 40 επιστημονικές εργασίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, με κυριότερες, κατά τα τελευταία 5 χρόνια:

- «Η ενημέρωση στην blogόσφαιρα: Νέο μέσο – παλιές λογικές;»,
- «Fame and symbolic value in celebrity activism and diplomacy»,
- «Publicity and private life within the Greek blogosphere» (με άλλους),
- «En Blogs: Από το διαδίκτυο στην blogόσφαιρα»,
- «Ο πολιτισμός των ειδήσεων»,
- «News and views about Europe in Greece»,
- «Election news coverage in Greece: Between two logics» (με τον Ν. Δεμερτζή),
- «Η προβολή των πολιτικών θεσμών από τις τηλεοπτικές ειδήσεις» (με τον Σ. Παπαθανασόπουλο),
- «Περιεχόμενο και ποιότητα της τηλεοπτικής ενημέρωσης» κ.ά.

Ελένη Ρεθυμωτάκη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Σπουδές: Νομική Σχολή του Ε.Κ.Π.Α. Μεταπτυχιακές σπουδές (D.E.A.) Πανεπιστήμιο Pantéon-Assas (Paris II)

Διδακτορική διατριβή με θέμα: «Από την ιατρική δεοντολογία στην βιοηθική. Μια μελέτη της Κοινωνιολογίας του δικαίου»

Διοικητικό Έργο: Μέλος της ΓΣ του Τμήματος και Αν. Διευθύντρια του ΠΜΣ Ιστορίας, Κοινωνιολογίας και Φιλοσοφίας του Δικαίου.

Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής (2017)

Μέλος της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής (2015)

Συγγραφικό Έργο: Βιβλία:

- *De la déontologie médicale à la bioéthique. Etude de sociologie juridique*, Διδακτορική διατριβή, Université Panthéon~Assas~Paris II, Atelier National de Reproduction des Thèses, Lille, 2001.
- *Ρύθμιση ή αυτορρύθμιση; Το παράδειγμα της ιατρικά υποβοηθούμενης αναπαραγωγής*, Αθήνα-Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Θεσμοί της Ελληνικής Κοινωνίας, τ. 20, 2003.
- *Πηγές του δικαίου και νομικός πλουραλισμός στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012.
- *Φεμινισμός και Δίκαιο*, 2016 [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (repository.kallipos.gr), στο <http://hdl.handle.net/11419/6177> (με Μαρίνα Μαροπούλου & Χριστίνα Τσακιστράκη)
- *Η συντροφικότητα και το σύμφωνο συμβίωσης. Η οπτική της Κοινωνιολογίας του δικαίου*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλας (υπό έκδοση)

2. Άρθρα/Συμβολές:

- Η βιοηθική και η ρύθμιση της ιατρικά υποβοηθούμενης αναπαραγωγής (Ι.Υ.Α.), σε: Θ.Κ. Παπαχρίστου κá, *Αυτορρύθμιση, Δίκαιο και Κοινωνία στον 21^ο αιώνα*, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2005, σ. 133-161.
- Οι δικηγόροι των Αθηνών : Μια κοινωνιολογική προσέγγιση, σε: Χρ. Βερναρδάκης (επιμ.), *Η κοινή γνώμη στην Ελλάδα 2004, Αναλύσεις πολιτικής και κοινωνικής έρευνας*, Σαββάλας, Αθήνα, 2005, σ. 258-316.
- Το δίπολο «παραβάτης / ασθενής» μέσα από το λόγο του νομοθέτη και την απόφαση του δικαστή, σε: Καράκωστας, Κ./ Μαλλιώρα, Μ./ Σολδάτος, Κ./ Κουτσουράδης, Α. (επιμ.), *Ψυχιατρική & δίκαιο II, Χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών. Μια διεπιστημονική προσέγγιση*, Αθήνα-Κομοτηνή, Αντ. Ν.Σάκκουλας, 2008, σ. 125-171.
- Μια συγκριτική έμφυλη ανάγνωση των αλλαγών του δικαίου της συγγένειας μετά τη ρύθμιση της βιοϊατρικής τεχνολογίας, σε: Μαροπούλου, Μ. (επιμ.), *Το φύλο, το σώμα και η έμφυλη διαφορά: η συνάντηση δικαίου και κοινωνικής προβληματικής*, Αθήνα, εκδ. Ε.Κ.Π.Α. & Προγράμματος Σπουδών για Θέματα Φύλου και Ισότητας, 2008, σ. 49-65.
- European Public Sphere and Digital Political Communication: Facebook as a medium of political expression and participation, Proceedings of the 4th International Conference on Information Law and Ethics, Bottis, M./ Alexandropoulou, E. (eds), *Values and Freedoms in Modern Information Law and Ethics*, 2012. –e book –
- Η ρύθμιση της βιοϊατρικής και το μετανεωτερικό παράδειγμα της σχέσης του δικαίου με την ηθική, σε : Στ.Τσινόρεμα/ Κ.Λούη (επιμ.), *Θέματα Βιοηθικής. Η Ζωή, η Κοινωνία και η Φύση μπροστά στις προκλήσεις των Βιοεπιστημών*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2013, σ. 171-192.
- Η βιοηθική ως μοντέλο ρύθμισης και ελέγχου της βιοϊατρικής στην Ελλάδα: απολογισμός και μελλοντικές προκλήσεις, σε: Κανελλοπούλου- Μπότη, Μαρία/ Παναγοπούλου-Κουτνατζή, Φερενίκη (επιμ.), *Ιατρική Ευθύνη και Βιοηθική, Σύγχρονες Προσεγγίσεις και προοπτικές του μέλλοντος*, Πρακτικά Διεπιστημονικού Συνεδρίου, 1-2 Μαρτίου 2013 Αθήνα, Broken Hill Partners Ltd, 2014, σ. 295-317.
- Νομικός πλουραλισμός και ιδιωτικό διεθνές δίκαιο. Η οπτική της κοινωνιολογίας του δικαίου, σε: *Τιμητικό τόμο Σπ. Βρέλλη, Σε αναζήτηση της δικαιοσύνης*, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2014, σ.825-846
- Ομόφυλα ζευγάρια και Ιατρικά Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή: σεξουαλική ελευθερία, οικογενειακή ζωή και γονεϊκή σχέση, σε: *Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή & εναλλακτικά*

οικογενειακά σχήματα, : Εφ. [Κουνουγέρη-Μανωλεδάκη](#) κά, Δημοσιεύματα Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής - τ. 18, Αθήνα- Θεσσαλονίκη, Εκδ. Σάκκουλα, 2014, σ. 147-180.

- Greek Data Protection Authority and e-Governance after the crisis, *ICIL 2014 Proceedings, Lifting barriers to Empower the Future of Information Law and Ethics*, Thessaloniki, 30-31 May 2014, University of Macedonia Press, 2014.
- Το δίκαιο ανηλίκων στην πράξη: Η πρώτη νομική κλινική για τα δικαιώματα των παιδιών στην Ελλάδα, σε: Γασπαρινάτου, Μ. (επιμ.), *Τιμητικός τόμος Νέστορα Κουράκη Ι*, Αντ.Ν.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 2016 (ψηφιακή έκδοση), σ. 1984-2004.
- Συντροφικότητα, γάμος και συγγένεια χωρίς έμφυλη διαφορά: μια πρόκληση για το οικογενειακό δίκαιο, σε: *Τιμητικό Τόμο για την καθηγήτρια Έφη Κουνουγέρη-Μανωλεδάκη*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2016, σ. 787-815.
- (Με Χρύσα Καπαρτζιάνη & Ιωάννη Φλυτζάνη, Υποψήφιους διδάκτορες Νομικής ΕΚΠΑ) Φωνές από τα κάτω: το δίκαιο στο λόγο των κοινωνικών κινημάτων στην Ελλάδα της οικονομικής κρίσης, σε: Χριστιάνα Κωσταντοπούλου (επιμ.), *Αφηγήσεις της κρίσης: Μύθοι και Πραγματικότητες*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2017, σ. 269-308.
- (Με Λάουρα Μαράτου-Αλιμπράντη), Prostitution Policy in Greece, in: Synnøve Økland Jahnsen/ Hendrik Wagenaar, *Assessing Prostitution Policies in Europe*, Routledge, 2018, p. 346-359. ISBN 9781138224919 Series: [Interdisciplinary Studies in Sex for Sale](#)
- Παιδιά με τρεις γονείς: τεχνοεπιστημονική ελευθερία και ηθικοπολιτική οριοθέτηση, Εργαστήριο Μελέτης Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής, *Τεχνολογία & Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή*, Θεσσαλονίκη 2-3 Νοεμβρίου 2018 (υπό έκδοση).
- Το σημείο ισορροπίας των κανονιστικών αρχών για τη στάθμιση της προστασίας δεδομένων υγείας με την προώθηση της βιοϊατρικής έρευνας, σε: Μ.Κανελλοπούλου-Μπότη/ Φ. Παναγοπούλου-Κουτνατζή, Βιοηθικοί προβληματισμοί IV, *Δεδομένα Υγείας και Γενετικά Δεδομένα*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2019, σ. 161-177.
- Η θεσμική αναγνώριση των δικαιωμάτων των νοσοκομειακών ασθενών, Επιστημονική Εκδήλωση Ομίλου Μελέτης Ιατρικού δικαίου και Βιοηθικής, *Δικαιώματα των ασθενών Σύγχρονες προκλήσεις*, Θεσσαλονίκη, Πέμπτη 11 Απριλίου 2019 (υπό έκδοση).
- (με Ιωάννη Φλυτζάνη) υποψήφιο διδάκτορα Νομικής ΕΚΠΑ) Η κοινωνιολογία στην Νομική Σχολή Αθηνών και η στιγμή του Θανάση Παπαχρίστου, *Αναμνηστικός τόμος Θ.Κ.Παπαχρίστου* (υπό έκδοση).

Νίκος Σουλιώτης

Σπουδές: Βασικό πτυχίο Κοινωνιολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (1998), DEA και Διδακτορικό δίπλωμα στην Κοινωνιολογία στην Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (Παρίσι, 2005).

Διδασκαλία: Διδασκαλία με το ΠΔ/407/80 στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Από το 2010: διδασκαλία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Απασχόληση: Από το 2010: Ερευνητής στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.

Ερευνητική εμπειρία: Συμμετοχή από διάφορες θέσεις (υπεύθυνος/συνυπεύθυνος της ερευνητικής ομάδας, μέλος της ερευνητικής ομάδας, επιστημονικός σύμβουλος) σε 16 ερευνητικά προγράμματα, μεταξύ των οποίων σε δύο ευρωπαϊκά (FP7, Horizon 2020), ένα ευρωπαϊκό ερευνητικό δίκτυο (ESPON) και εννέα χρηματοδοτούμενα από άλλους φορείς (ΕΣΠΑ, ΓΓΕΤ κ.λπ.). Από τον Ιανουάριο του 2020 διευθύνει ερευνητικό πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από το ΕΛΙΔΕΚ με θέμα την Κοινωνιολογία της πολιτικής των ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα.

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Κοινωνιολογία του πολιτισμού, αστική κοινωνιολογία, οικονομική κοινωνιολογία.

Άλλες επιστημονικές δραστηριότητες: Μέλος της International Sociological Association (Research Committee 21), της European Sociological Association (RN09 Economic Sociology, RN37 Urban Sociology) και της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας. Αναπληρωτής Εθνικός Εκπρόσωπος στην Ομάδα εκπροσώπησης της Ελλάδας στην Επιτροπή «Societal Challenge 6 Europe in a changing world-

inclusive, innovative and reflective societies/HORIZON 2020» (από τον Απρίλιο του 2018). Κριτής άρθρων για τα περιοδικά *Environment and Planning A*, *European Urban and Regional Research*, *Citizenship Studies*, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, *Cybergeo*, *Project Management Journal*, *Γεωγραφίες*, *Αειχώρας*.

Δημοσιεύματα: 40 δημοσιευμένες εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων.

Επιλογή πρόσφατων δημοσιεύσεων:

1. Σουλιώτης Ν. (υπό δημοσίευση) Οικονομολόγοι τεχνοκράτες. Επιστήμη και διεθνοποίηση στην ελληνική οικονομική πολιτική (προσωρινός τίτλος), Αλεξάνδρεια.
2. Souliotis N. (forthcoming) Politicians, technocrats and public officials as privatisation actors in Greece: a sociological account, *Land Use Policy*.
3. Souliotis N., A. Afouxenidis (2018) EU economic governance and austerity: exploring recent perspectives, *Sociology Compass*, v. 12, issue 5, <https://doi.org/10.1111/soc4.12578>.
4. Εμμανουήλ Δ., Ρ. Καυταντζόγλου, Ν. Σουλιώτης (2016) Εισαγωγή: Κοινωνικές τάξεις και πολιτιστική κατανάλωση – Μια πολλαπλά επίμαχη σχέση, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 146, σ. 3-37.
5. Souliotis N., Georgia Alexandri (2016) «From embedded to uncompromising neoliberalism: competitiveness policies and EU interscalar in the case of Greece, *European Urban and Regional Research*, v. 24, issue 3, p. 227-240.
6. Souliotis N., Sayas I., Maloutas Th. (2014) Mega-projects, neoliberalization and state capacities: assessing the medium-term impact of the 2004 Olympic Games on Athenian urban policies, *Environment and Planning C*, volume 32, issue 1, 731-745.
7. Souliotis N. (2013), Cultural economy, sovereign debt crisis and the importance of local contexts: the case of Athens, *Cities*, 33, p. 61-68.
8. Souliotis N. (2013) Athens and the politics of the sovereign debt crisis, in Kuniko Fujita (ed), *Cities and Crisis: New Critical Urban Theory*, Sage, London, p. 236-269.
9. Μαλούτας Θ., Γ. Κανδύλης, Μ. Πέτρου, Ν. Σουλιώτης (επιμ.) (2013) Το κέντρο της πόλης ως πολιτικό διακύβευμα, Αθήνα, ΕΚΚΕ και τμήμα Γεωγραφίας Χαροκόπειου Πανεπιστημίου, Αθήνα.

Μιχάλης Σπουρδαλάκης

Ο Μιχάλης Σπουρδαλάκης, καθηγητής, σπούδασε δημόσιο δίκαιο και πολιτική επιστήμη στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Συνέχισε τις σπουδές του στον Καναδά όπου και δίδαξε σε πανεπιστήμια του Οντάριο και του Κεμπέκ. Από το 1991 διδάσκει πολιτική κοινωνιολογία στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει διατελέσει Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Πολιτικής Επιστήμης και από το 2014 είναι Κοσμήτορας της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών. Είναι μέλος της συντακτικής επιτροπής της Ελληνικής Επιθεώρησης Πολιτικής Επιστήμης, και μέλος της συντακτικής ομάδας του *Socialist Register*. www.spourdakis.gr

Μάνος Σπυριδάκης

Ο Μάνος Σπυριδάκης είναι Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με γνωστικό αντικείμενο «Κοινωνική Ανθρωπολογία των Εργασιακών Σχέσεων». Είναι απόφοιτος του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, έχει λάβει το μεταπτυχιακό του δίπλωμα στην Κοινωνική Ανθρωπολογία από το Πανεπιστήμιο του Durham και τη διδακτορική του διατριβή από το Sussex European Institute του Πανεπιστημίου του Sussex, ως υπότροφος του ΙΚΥ και μεταδιδακτορική υποτροφία από το ΙΚΥ στο ίδιο πάντοτε πεδίο. Έχει υπηρετήσει στη μέση εκπαίδευση και έχει διδάξει στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας-Κοινωνικής

Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στα Πανεπιστήμια της Βιέννης, της Iowa, του Saint-Etienne, της Campania Luigi Vanvitelli, του Nova Lisboa της Πορτογαλίας και είναι μέλος ΣΕΠ στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Είναι επισκέπτης καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του ΕΚΠΑ. Είναι μέλος της συντακτικής επιτροπής των περιοδικών, *Ουτοπία*, *Εθνολογία*, *Urbanities*, *Ο Κόσμος της Εργασίας*, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, μέλος της επιστημονικής γραμματείας του περιοδικού, *Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη* και συνυπεύθυνος (μαζί τον Χ. Δερμεντζόπουλο) της σειράς ΕΤΕΡΟΤΗΤΕΣ των εκδόσεων Μεταίχμιο και υπεύθυνος της περιοδικής έκδοσης του Commission of Urban Anthropology, του International Union of Anthropological and Ethnological Sciences. Είναι συγγραφέας των μονογραφιών, *Εξουσία και παρενόχληση στην Εργασία* (Εκδόσεις Διόνικος 2009), *Εργασία και Κοινωνική Αναπαραγωγή στη ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία του Πειραιά* (εκδόσεις Παπαζήση 2010), *The Liminal Worker. An Ethnography of Work, Unemployment and Precariousness in Contemporary Greece* (εκδόσεις Ashgate, 2013), *Homo Precarius* (εκδόσεις Πεδίο 2018), ενώ έχει επιμεληθεί συλλογικούς τόμους και μεταφράσεις. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται σε ζητήματα ανθρωπολογίας της εργασίας και κοινωνικής πολιτικής, στην έννοια του χώρου, στην ποιοτική κοινωνική έρευνα, στην οικονομική ανθρωπολογία και στην ανθρωπολογία της υγείας.

12. ΛΟΙΠΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

12.1. Ακαδημαϊκή Ταυτότητα και ΠΑΣΟ

Από το Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. λειτουργεί κεντρικό πληροφοριακό σύστημα για την έκδοση ακαδημαϊκής ταυτότητας που θα πρέπει να προμηθευτούν όλοι/όλες οι φοιτητές/τριες. Η ακαδημαϊκή ταυτότητα χρησιμοποιείται και σαν Δελτίο Φοιτητικού Εισιτηρίου (ΠΑΣΟ). Ισχύ φοιτητικού εισιτηρίου έχουν μόνον οι ταυτότητες των φοιτητών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου άλλου Πανεπιστημίου ή ΤΕΙ. Η αίτηση απόκτησης της νέας ακαδημαϊκής ταυτότητας υποβάλλεται ηλεκτρονικά στην διεύθυνση <http://academicid.minedu.gov.gr>

Για την υποβολή αίτησης οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να διαθέτουν λογαριασμό πρόσβασης (username και password) στις δικτυακές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου (βλ.παρακάτω).

12.2. Πλατφόρμα "My-studies"

Ο δικτυακός αυτός τόπος <https://my-studies.uoa.gr> παρέχει υπηρεσίες σχετικές με φοιτητικά θέματα. Μέσα από τη σελίδα οι φοιτητές/τριες έχουν πρόσβαση:

- α) Στο Πρόγραμμα Σπουδών
 - β) Στην βαθμολογία τους
 - γ) Υποβάλουν την δήλωση μαθημάτων τους για κάθε εξεταστική περίοδο εκτός της εξεταστικής Σεπτεμβρίου (επαναληπτική)
- Πρόσβαση στην πλατφόρμα έχουν μόνο οι ενεργοί χρήστες των φοιτητικών δικτυακών υπηρεσιών του ΕΚΠΑ με χρήση των προσωπικών τους κωδικών πρόσβασης (username και password)

12.3. Λογαριασμός πρόσβασης (Username και Password) στις δικτυακές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου

Για την απόκτηση προσωπικών κωδικών πρόσβασης (username και password) στις δικτυακές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου θα πρέπει να συμπληρωθεί φόρμα «Αίτηση Νέου Λογαριασμού» στην σελίδα: <http://webadm.uoa.gr> ακολουθώντας προσεκτικά τις οδηγίες.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι κωδικοί, που θα αποκτήσετε, θα σας είναι απαραίτητοι καθ' όλη την διάρκεια των σπουδών σας και δεν πρέπει να ξεχαστούν. Φροντίστε για την ασφαλή φύλαξη ή απομνημόνευσή τους.

12.4. «η-Τάξη»: Πλατφόρμα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης

Η πλατφόρμα «e-class ΕΚΠΑ» αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων. Στηρίζεται σε λογισμικό ανοικτού κώδικα και υποστηρίζει την υπηρεσία Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με την χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (webbrowser) χωρίς να απαιτούνται εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις.

12.5. «Εύδοξος»: Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων

Πρόκειται για την ηλεκτρονική υπηρεσία: <http://eudoxus.gr> άμεσης και ολοκληρωμένης παροχής των συγγραμμάτων στους/στις φοιτητές/τριες των Πανεπιστημίων και της επικράτειας. Η διαδικασία είναι πλήρως αυτοματοποιημένη και προσφέρει:

- α) Πλήρη ενημέρωση στους φοιτητές για τα παρεχόμενα συγγράμματα σε κάθε μάθημα
- β) Δυνατότητα άμεσης παραλαβής των συγγραμμάτων και
- γ) Αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την ταχεία αποζημίωση των εκδοτών και για την αποτροπή της καταχρηστικής εκμετάλλευσης των δημόσιων πόρων.

Πρόσβαση και σε αυτή την υπηρεσία έχουν μόνο οι ενεργοί χρήστες των φοιτητικών δικτυακών υπηρεσιών του Ε.Κ.Π.Α.

12.6. Ιδρυματικό Αποθετήριο ΕΚΠΑ «Πέργαμος»

Η «Πέργαμος», αποτελεί την Ενιαία Πλατφόρμα Ιδρυματικού Αποθετηρίου / Ψηφιακής Βιβλιοθήκης (ΕΠΙΑΨΒ) του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), βλ. σχετικά:

<https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/frontend/index.html> .

Το υλικό το οποίο περιλαμβάνεται ή μπορεί να ενταχθεί στην Πέργαμο είναι:

- Ψηφιακές συλλογές εκπαιδευτικής και πολιτιστικής αξίας για την ακαδημαϊκή κοινότητα
- Πτυχιακές και Διπλωματικές εργασίες, Διδακτορικές Διατριβές
- Σπάνιο ψηφιοποιημένο υλικό το οποίο ανήκει στη [Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης](#) (ΒΚΠ) ή σε άλλες οργανωτικές μονάδες του ΕΚΠΑ (π.χ. αποδελτιωμένες παλαιές περιοδικές εκδόσεις, βιβλία, άρθρα τιμητικών τόμων, πρακτικά συνεδρίων του ΕΚΠΑ)
- Αρχεία και ιδιωτικές αρχειακές συλλογές
- Εκπαιδευτικό υλικό για Φοιτητές με Αναπηρίες (ΦμεΑ)
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις και άλλο ερευνητικό υλικό

Η Πέργαμος περιλαμβάνει ένα μεγάλο σύνολο ετερογενών ψηφιακών συλλογών πολιτιστικής αξίας, οι οποίες ανήκουν στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), καθώς και μέρος της ερευνητικής και εκπαιδευτικής παραγωγής της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΕΚΠΑ, συλλογή η οποία συνεχώς εμπλουτίζεται. Πιο συγκεκριμένα, η Πέργαμος αριθμεί **20 συλλογές** ποικίλου περιεχομένου, οι οποίες καλύπτουν σχεδόν όλο το θεματικό εύρος των Σχολών του ΕΚΠΑ, ενώ το σύνολο των ψηφιακών τεκμηρίων αγγίζει περίπου το 1.000.000 ψηφιακά αντικείμενα.

12.7. Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΦΜΕΑ)

Αποστολή της [Μονάδας Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία](#) (ΦμεΑ) είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών/τριών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Η Μονάδα Προσβασιμότητας υποστηρίζει επίσης φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες ή σοβαρές ασθένειες. Τα κύρια μέσα που επιστρατεύονται για τους σκοπούς της είναι οι Προσαρμογές στο Περιβάλλον, οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και οι Υπηρεσίες Πρόσβασης. Στόχος είναι να ικανοποιηθούν βασικές ανάγκες και απαιτήσεις των ΦμεΑ όπως: η διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, η συγγραφή σημειώσεων και εργασιών, η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις, στο εκπαιδευτικό υλικό, στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας, στις εξετάσεις και στο περιεχόμενο του διαδικτύου.

Το Τμήμα Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας περιλαμβάνει: α) Αξιολόγηση Ικανοτήτων ΦμεΑ με επιστημονική μεθοδολογία με σκοπό να προτείνει εξειδικευμένη λύση προηγμένων *Υποστηρικτικών Τεχνολογιών (ΥΤ)*. Επίσης παρέχει βοήθεια στην προμήθεια του κατάλληλου εξοπλισμού και λογισμικού ΥΤ πληροφορικής καθώς και τεχνική υποστήριξη, β) Υπηρεσία Εθελοντικής Υποστήριξης για τον συντονισμό της συστηματικής, διακριτικής και ασφαλούς εξυπηρέτησης των ΦμεΑ από καταρτισμένους εθελοντές συμφοιτητές τους σε θέματα που αφορούν τις σπουδές τους, γ) Υπηρεσία τηλεδιερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική γλώσσα και δ) Υπηρεσία Παραγωγής προσβάσιμων συγγραμμάτων σε διαφορετικούς μορφότευπους.

Η Υπηρεσία Μεταφοράς ασχολείται με την καθημερινή μετακίνηση των ΦμεΑ από το σπίτι τους προς τους χώρους φοίτησης και αντίστροφα. Διαθέτει ειδικά διαμορφωμένα οχήματα για την μετακίνηση φοιτητών που χρησιμοποιούν αναπηρικό αμαξίδιο. Η υπηρεσία λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες από 07:00 έως 22:00.

Περισσότερες Πληροφορίες & Επικοινωνία: Ιστοσελίδα: <https://access.uoa.gr>

Τηλέφωνα: 2107275687, 2107275183

E-mail: access@uoa.gr

12.8. Συνήγορος του Φοιτητή

Στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών έχει συσταθεί και λειτουργεί ο θεσμός με την ονομασία "Συνήγορος του Φοιτητή" με τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- εξέταση αιτημάτων φοιτητών για προβλήματα που αντιμετωπίζουν με τις ακαδημαϊκές και διοικητικές υπηρεσίες και αναζήτηση λύσεων στα προβλήματα αυτά,
- διευκόλυνση των επαφών του φοιτητή με τα όργανα και τις υπηρεσίες διοίκησης.
- εξέταση αναφορών-καταγγελιών των φοιτητών για παραβίαση διατάξεων και κανόνων της πανεπιστημιακής νομοθεσίας και δεοντολογίας και
- ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

Επικοινωνία

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Κτίριο Πανεπιστημιακής Λέσχης (Ιπποκράτους 15 - 1^{ος} όροφος) - ανοιχτά κάθε Τετάρτη, ώρα 14:00 - 15:30 μ.μ.

Τηλέφωνο: 210 368 8274

<http://www.sinigorosfititi.uoa.gr/>

e-mail: sinigorosfititi@uoa.gr

12.9. Βιβλιοθήκες άλλων φορέων

- Ακαδημίας Αθηνών (Μέγαρο Ακαδημίας Αθηνών, Πανεπιστημίου 28) τηλ. 210-3643067, 210-3600207 & 210-3600209
- Αναγνωστηρίων Πανεπιστημιακής Λέσχης (Ιπποκράτους 15 - 2ος όροφος) τηλ. 210-3688246-7
- Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (Πλατεία Ελευθερίας 1, Αθήνα) τηλ. 21 0322 3062
- Βουλής των Ελλήνων (Κεντρικό κτήριο Βουλής, Βασ. Σοφίας 2) τηλ. 210-3707227, 210-3707404 & 210-3707225
- Βρετανικού Συμβουλίου (Πλ. Φιλικής Εταιρείας 17 - Κολωνάκι) τηλ. 210-3692324
- Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (Μεσογείων 14-18) τηλ. 210-7710770
- Γεννάδειος (Σουηδίας 61) τηλ. 210-7210536
- Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδας Λεωφ. Συγγρου 364, Καλλιθέα
- Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (Πειραιώς 46 & Επονιτών) τηλ. 210-4852313-5 & 210-4852347-9
- Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Πειραιώς 211) τηλ. 210-3496299-300
- Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών) (Βασ. Κωνσταντίνου 48) τηλ. 210-7273710
- Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22) τηλ. 210-3680044 & 46
- Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα) (Βασ. Σοφίας 2) τηλ. 210-7272100
- Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη Βιβλιοθήκη (2ας Μεραρχίας 36, Πειραιάς) τηλ. 210-4523937
- Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) (Αμερικής 11) τηλ. 210-3628911

- Μπενάκειος (υπάγεται στη Βιβλιοθήκη της Βουλής) (Ανθίμου Γαζή 2) προσωρινά στεγάζεται στην Λένορμαν 218, τηλ. 210-5102603-4 Οκταβίου Μερλιέ (Γαλλικού Ινστιτούτου) (Σίνα 31) τηλ. 210-3398650
- Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς Βιβλιοθήκη (Σαλαμίνος 72-74, Καλλιθέα), τηλ. 210 3739651-2 & 210 3739552
- Τραπεζής της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21) τηλ. 210-3202446, 210-3202522 & 210-3203216